

ПРАВИЛА ЗА АТЛЕТСКА ТАКМИЧЕЊА 2016-2017

ПРАВИЛА ЗА АТЛЕТСКА ТАКМИЧЕЊА

Превод из IAAF Competition Rules
2016-2017

Правила важе од 1. новембра 2015.

БЕОГРАД, 2016

Атлетски савез Србије
Заједница атлетских судија Србије

Издавач
Атлетски савез Србије
Страхињића Бана 73а
Београд

Главни и одговорни уредник
Слободан Бранковић

Технички приредио
Небојша Здравковић

Превод са енглеског
Драгана Вујовић

Стручна рецензија и превод
Ранко Јанковић
Недељко Тодоровић
Цица Ђатић

Штампа
Телеком Србија

Тираж
500 примерака

Београд, 2016

ПРЕДГОВОР

Велико ми је задовољство да у првој недељи свог председничког мандата имам могућност да представим последње издање ИААФ Правила за атлетска такмичења.

Као бившем атлетичару, мени је првом јасно да су Правила темељ свега што такмичар или службено лице ради на такмичењу. Атлетика је, као и сви спортови, дефинисана својим правилима. Она обезбеђују стандардизоване границе за сваку дисциплину и заузврат, јасноћу и разумевање одлука донетих за целу атлетску породицу, укључујући медије и навијаче.

ИААФ Правила за атлетска такмичења контролишу све, од права наступа такмичара на такмичењу до тога какву одећу такмичари могу носити, од правила анти-допинг контроле до медицинских правила, од ознака стаза на борилишту, од дасака за одскок до мерења ветра.

Значајно, ИААФ Конгрес у Пекингу је гласао да се промени Члан 2 Устава ИААФ-а да би се званично убацило трчање у природи као део дефиниције "Атлетике". Ова одлука се огледа у томе што су Трке у природи додате као одвојен члан Правила.

Такође је вредно пажње: трке на ИААФ Светским шампионатима у кросу су стандардизоване и за мушкарце и за жене на 10 км; дужа комбинована штафета и женска трка на 50 км у брзом ходању су додате као званичне дисциплине у којима се може признати светски рекорд; у реду са многим другим спортивима, "Јуниор" је постао "U20", а "млађи јуниор" је сада "U18".

То су само неке од промена које обележавају ИААФ Правила за атлетска такмичења 2016-2017 као последњи корак у стандардизацији атлетике, као процесу који је формално почeo оснивањем ИААФ-а пре више од 100 година.

Sebastian Coe
Председник ИААФ-а

ПРЕДГОВОР УРЕДНИКА

Међународна атлетска федерација на свом редовном 50. Конгресу у августу месецу 2015. године у Пекингу, Кина, донела је бројне допуне и измене постојећих Правила.

Атлетски савез Србије на основу последњег издања Правила ИААФ-а која се односе на период 2016-2017 година издаје пречишћен текст Правила за атлетска такмичења АСС.

На крају желим да се захвалим свима који су учествовали у припреми овог издања, а посебно Комисији за Правила АСС .

Новембар, 2016

Главни и одговорни уредник
Слободан Бранковић

НАПОМЕНА ПРИРЕЂИВАЧА

Текст Правила за атлетска такмичења Атлетског савеза Србије је преведени у уређени текст Такмичарских правила ИААФ-а за период 2016-2017. године. Бројеви чланова Правила АСС су идентични бројевима чланова у Правилима ИААФ-а ради лакше упоредивости у случају потребе. У примеру нејасноћа у српском преводу важи оригинално Правило у енглеском издању IAAF Competition Rules 2016-2017.

Комплетан садржај важећих Правила ИААФ-а садржи:

- Поглавље 1 - Међународна такмичња
- Поглавље 2 - Право наступа
- Поглавље 3 - Допинг контрола и медицинска Правила
- Поглавље 4 - Решавање спорова
- Поглавље 5- Техничка правила

За ову прилику приређена су поглавља 1, 2 и 5 која су од суштинског значаја за одвијање атлетских такмичења као и за учешће наших атлетичара на такмичењима у земљи и иностранству.

За поглавља 3 и 4 заинтересовани се могу информисати у канцеларији АСС-а.

Ово издање Правила важи за период 2016-2017. године са важношћу од 1. новембра 2015. год.

Децембар, 2015

Комисија за Правила АСС

ОСНОВНИ ПОЈМОВИ

ОСНОВНИ ПОЈМОВИ

Континент

Географски регион који укључује све државе и територије које улазе у састав једне од шест континенталних асоцијација.

Континентална асоцијација

Континентална асоцијација ИААФ-а одговара за популаризацију атлетике на једном од шест континената на које су националне федерације подељене по статуту.

Представник такмичара

Особа која има одговарајућа овлашћења и која је регистрована као представник такмичара у складу са Одредбама ИААФ-а за представника такмичара.

Одредбе за представника такмичара

Одредбе ИААФ-а за представника такмичара које повремено може да утврђује Савет.

Лица која опслужују такмичаре

Било који тренер, менаџер, представник такмичара, агент, чланови тима, службено лице, медицинско или пара-медицинско особље, родитељ или било које друго лице које ради са такмичаром или је запослено у националној атлетској федерацији, опслужује такмичара и помаже му да се припрема и учествује на међународном такмичењу.

Атлетика

Такмичења на стадиону, трчање на путу, такмичарско ходање, крос и трчање у брдима.

CAS (CAS - Court of Arbitration for Sport in Lausanne)

Арбитражни спортски суд у Лозани.

Држављанин

Држављанин који има законско држављанство неке државе или, ако се ради о територији, законско држављанство државе чији је део та територија и одговарајући законски статус на тој територији у складу са важећим законима.

Држављанство

Законско држављанство неке државе или, ако се ради о територији, законско држављанство државе чији је део та територија и одговарајући законски статус на тој територији у складу са важећим правним нормама.

Клуб

Клуб или атлетско друштво које је директно или преко неке организације учлањено у националну федерацију ИААФ-а у складу с прописима те националне федерације.

Комисија

Комисија ИААФ-а, коју је по статуту именовао Савет.

Статут

Статут ИААФ-а.

Савет

Савет ИААФ-а.

Држава

Географско подручје са самосталним управљањем признато као независна држава у складу са међународним законодавством и међународним руководећим органима.

ИААФ

Међународна асоцијација атлетских федерација (International Association of Athletics Federations).

Међународна такмичења

Било које од међународних такмичења наведених у Поглављу 1.1 ових Правила.

Међународна такмичења по позиву

Атлетска такмичења у којима такмичари који представљају две или више националних федерација чланица ИААФ-а учествују на позив организатора такмичења.

Такмичар међународног ранга

Такмичар који је укључен у групу регистрованих такмичара за извођење тестова ван такмичења (према одредбама Поглавља 3) или који учествује у међународном такмичењу у складу са Правилом 35.7.

МОК

Међународни олимпијски комитет.

Члан ИААФ-а

Национални руководећи атлетски орган - члан ИААФ-а.

Чланство

Чланство у ИААФ-у.

Национална федерација

Члан ИААФ-а чији је такмичар, лице које ради са такмичарима или друго лице у оквиру датих Правила директан члан (или преко клуба или неке друге организације члана националне федерације).

Прописи

Прописе ИААФ-а може донети Савет с времена на време.

Место боравка

Место боравка је место или адреса на коју је такмичар пријављен код одговарајућих власти и које представља његову сталну адресу.

Правила

Правила такмичења ИААФ-а, изложена у књизи Правила такмичења.

Техничка правила такмичења

Правила која су садржана у Поглављу 5 књиге Правила такмичења ИААФ-а.

Територија

Географска територија или регион који није држава, али има неке елементе самоуправљања бар у вези аутономије контроле над спортом, и које због тога признаје ИААФ.

Светска атлетска серија

Главна међународна такмичења укључена у четврогодишњи програм ИААФ-а.

Напомена (I): Све горе наведене одредбе односе се на сва Правила, изузимајући случајеве када су исте те одредбе дате у Поглављу 3 (Анти-допинг и медицинска Правила), нпр. Међународна такмичења. У том случају горе наведене одредбе односе се на сва Правила, изузимајући Поглавље 3. Одредбе Поглавља 3 односе се само на Анти-допинг и медицинска Правила.

Напомена (II): Све што је наведено у мушким роду треба такође да подразумева и женски род, а све што је дато у једнини треба да подразумева и множину.

Напомена (III): Публикације ИААФ-а „The Referee“ и „Le juge arbitre“ на енглеском и француском језику представљају интерпретације Правила такмичења и практично упутство за њихово извођење.

Напомена (IV): Измене у важећим Правилима ИААФ-а за 2016-2017. г. (изузимајући редакционске) које је донео Конгрес или Савет ИААФ-а 2015. г. и ступају на снагу 01.11. 2015. г. ако у Правилима није наведено другачије.

ПОГЛАВЉЕ1

МЕЂУНАРОДНА ТАКМИЧЕЊА
(чланови 1 – 8)

ПОГЛАВЉЕ 1

МЕЂУНАРОДНА ТАКМИЧЕЊА

Члан 1

Међународна такмичења

Следећа такмичења се у смислу ових Правила сматрају међународним такмичењима:

- (а) (I) такмичења укључена у Светску атлетску серију ИААФ-а (World Athletics Series);
(II) атлетски програм Олимпијских игара;
- (б) атлетски програм континенталних, регионалних и групних игара над којима ИААФ нема искључиву контролу;
- (ц) регионална и групна првенства у којима учешће није ограничено на чланство једне континенталне асоцијације;
- (д) сусрети екипа из различитих континенталних асоцијација, подразумевајући сусрете репрезентација континенталних асоцијација, сусрете земаља чланица или комбинованих екипа;
- (е) међународни позивни митинзи и такмичења који су категорисани од стране ИААФ-а као део светске структуре и одобрени од стране Савета ИААФ-а;
- (ф) континентална првенства и друга такмичења која организују континенталне асоцијације;

- (г) регионална и групна првенства у којима је учешће ограничено на чланове једне континенталне асоцијације;
- (х) сусрети између екипа две или више чланица ИААФ-а или комбинација екипа у оквиру исте континенталне асоцијације, са изузетком такмичења у млађој јуниорској и јуниорској категорији;
- (и) међународни позивни митинзи и друга такмичења (осим оних наведених у члану 1.1 (е) Правила) где износи награда за наступ, награда за резултат/пласман на такмичењу и/или вредности неновчаних награда прелазе 50000 америчких долара укупно или 8000 америчких долара у било којој дисциплини програма;
- (ј) такмичења у ингеренцији континенталних асоцијација једнака по програму онима из члана 1.1 (е) Правила.

1. Правила се примењују по следећем принципу:

- (а) чланови Правила који се односе на право наступа (Поглавље 2), Решавање спорова (Поглавље 4) као и Техничка правила (Поглавље 5) се примењују на сва међународна такмичења. Међународне организације, признате од стране ИААФ-а могу у погледу права наступа усвојити и примењивати и строжије одредбе за такмичења у својој надлежности;
- (б) правила о допингу (Поглавље 3) се примењују на сва међународна такмичења осим оних на којима

Међународни олимпијски комитет (МОК) или друга међународна организација, призната од стране ИААФ-а, спроводи контролу по сопственим правилима (нпр. на Олимпијским играма) и тада Правила те организације имају приоритет;

- (ц) правила оглашавања (члан 8) се примењују на сва међународна такмичења из члана 1.1(а,i), (ц), (д) и (е) Правила. Континенталне асоцијације могу усвојити сопствена правила оглашавања и примењивати их на такмичењима из члана 1.1 (ф), (г), (х), (и) и (ј) Правила. Ако таквих правила нема, примењују се Правила ИААФ-а;
- (д) чланови од 2 до 7 Правила се примењују на свим међународним такмичењима, осим у случајевима и степену у коме поједини чланови Правила за такмичења изричito ограничавају њихову примену.

Члан 2

Дозвола за организацију такмичења

---

1. ИААФ је, у сарадњи са континенталним асоцијацијама, одговоран за контролу светског система такмичења. У припреми свог календара такмичења, ИААФ сарађује са континенталним асоцијацијама да би се избегли или у највећој могућој мери умањили случајеви неусаглашености или преклапања такмичења у календару. Сва међународна такмичења у складу са чланом 2 Правила морају бити одобрена од стране ИААФ-а или одговарајуће континенталне асоцијације. Свака комбинација и удруживање међународних митинга серија/турнеја или лига захтева дозволу ИААФ-а или одговарајуће континенталне асоцијације, укључујући потребна правила или погодбене уговоре

за такву активност. Извођење се може пренети на треће лице. У случају када одговарајућа континентална асоцијација није у стању да на одговарајући начин, у складу са овим правилима, организује и контролише међународно такмичење у својој надлежности, ИААФ је овлаштен да интервенише и преузме кораке које сматра потребним.

2. ИААФ једини има право да организује атлетски програм на Олимпијским играма и на такмичењима у оквиру Светске атлетске серије.
3. ИААФ организује Светско првенство у непарним годинама.
4. Континенталне асоцијације имају право организације континенталних првенства као и других такмичења у континенталним оквирима.

Такмичења за чију је организацију потребна дозвола ИААФ-а.

5. (а) дозвола ИААФ-а је потребна за организацију такмичења из члана 1.1 (б), (ц), (д) и (е) Правила;
(б) национална федерација, чланица ИААФ-а, на чијој територији се одржава такмичење, подноси захтев за дозволу ИААФ-у најкасније 12 месеци пре одржавања такмичења или у другом року прописаном од стране ИААФ-а.

Такмичења за чију је организацију потребна дозвола континенталне асоцијације

6. (а) дозвола континенталне асоцијације је потребна за организацију међународних такмичења из члана 1.1 (г), (х), (и) и (ј) Правила. Дозвола за међународне позивне митинге и друга такмичења где износи награда за наступ, награда за резултат/пласман на такмичењу и/или вредности неновчаних награда прелазе 250000 америчких долара укупно или 25000 америчких долара у било којој дисциплини програма, не може бити дата пре него што се континентална асоцијација не усагласи са ИААФ-ом у вези датума такмичења;
- (б) национална федерација, чланица ИААФ-а на чијој територији се одржава такмичење подноси захтев за дозволу континенталној асоцијацији најкасније 12 месеци пре одржавања такмичења или у другом року прописаном од стране континенталне асоцијације.

Такмичења за чију је организацију потребна дозвола националне федерације

7. Националне федерације имају право да издају дозволе за одржавање такмичења на својој територији. Страни такмичари могу учествовати на овим такмичењима у складу са члановима 4.2 и 4.3 Правила. Ако инострани такмичари наступају на такмичењима, износи награда за наступ, награда за резултат/пласман на такмичењу и/или вредности неновчаних награда за све учеснике не смеју прелазити 50000 америчких долара укупно или 8000 америчких долара у било којој дисциплини програма.

Такмичар који нема право наступа у атлетским такмичењима на основу Правила ИААФ-а, националне федерације своје земље или националне федерације земље домаћина не може наступати на овим такмичењима.

Члан 3

Пропозиције међународних такмичења

---

1. Савет ИААФ-а може направити Пропозиције међународних такмичења из ових Правила, које регулишу и односе између атлетичара, представника атлетичара, организатора митинга и националних федерација. Савет може допуњавати и мењати пропозиције у складу са потребама.
2. За сва такмичења која захтевају њихову дозволу, ИААФ и континенталне асоцијације могу одредити свог представника који осигурува да се такмичење организује и одвија у складу са одговарајућим пропозицијама и правилима. Овај представник у року од 30 дана од завршетка такмичења подноси извештај ИААФ-у или континенталној асоцијацији о одржаном такмичењу.

Члан 4

Услови за наступ на међународним такмичењима

---

1. Право наступа на међународним такмичењима имају атлетичари који су:
  - (а) чланови атлетског клуба који су учлађени у националну федерацију;
  - (б) као појединци учлађени у националну федерацију;

(ц) се на други начин обавезали да поштују правила националне федерације;

(д) када су у питању међународна такмичења на којима је за контролу допинга одговоран ИААФ (по члану 35.7 Правила) потписали уговор са ИААФ-ом по коме се обавезују на поштовање и понашање према Правилима, пропозицијама и прописима ИААФ-а, као и да све спорове које могу имати са ИААФ-ом или националном федерацијом решавају само у складу са овим Правилима и да неће тражити арбитражу било ког суда или тела које није регулисано Правилима ИААФ-а.

2. Национална федерација може захтевати да њени чланови, атлетичари или клубови не могу учествовати на такмичењима у другој земљи без писменог одобрења матичне федерације. Национална федерација ће о таквом захтеву обавестити ИААФ. У том случају ниједна национална федерација која организује такмичење не може дозволити наступ атлетичарима или клубовима из дотичне федерације без претходне потврде да атлетичар или клуб имају дозволу наступа у земљи домаћина од стране своје националне федерације. Да би олакшала примену овог Правила, ИААФ ће на својој веб-страници објавити листу националних федерација са горенаведеним захтевом.
3. Ни један такмичар, члан једне националне федерације, не може бити члан друге националне федерације без претходне дозволе своје националне федерације, ако правила те националне федерације захтевају такву дозволу. Чак и у случају да се таква дозвола не захтева од стране матичне федерације,

национална федерација земље у којој такмичар борави не може пријавити дотичног такмичара за наступ у трећој земљи без претходне дозволе матичне националне федерације атлетичара. У свим случајевима наведеним у овом члану Правила, национална федерација земље у којој атлетичар борави мора послати писмени захтев националној федерацији земље порекла такмичара (матичној федерацији). Национална федерација земље порекла такмичара мора послати писмени одговор на захтев у року од 30 дана. Цела ова комуникација мора бити вођена на начин који обезбеђује потврду о слању и пријему поруке. Размена порука електронском поштом је прихватљива уз коришћење опције потврде пријема. Ако одговор националне федерације земље порекла такмичара не стигне у року од 30 дана, сматраће се да је дата дозвола по захтеву. У случају негативног одговора на захтев за дозволу за регистрацију и наступ, који у том случају мора бити ваљано образложен, сам атлетичар или национална федерација земље која је поднела захтев и у којој атлетичар борави може се жалити ИААФ-у. ИААФ ће на својој веб-страницама објавити упутство за подношење жалбе по овом члану Правила. Да би олакшао примену овог члана Правила, ИААФ ће на својој веб-страницама објавити и списак националних федерација које регистрацију својих атлетичара у иностранству условљавају давањем дозволе.

Напомена: Члан 4.3 Правила се односи само на атлетичаре са навршених 18 година и старије на дан 31. децембра у години такмичења. Овај члан Правила се не односи на атлетичаре без држављанства и на политичке избеглице.

Члан 5

Право представљања националне федерације

---

1. На међународним такмичењима, која се одржавају у складу са чланом 1.1 (а), (б), (ц), (ф) или (г) Правила, националне федерације могу да представљају само они такмичари који имају држављанство те земље (или територије) коју представља национална федерација и која прихвата захтеве изнете у овом члану.
2. Такмичар који никада није учествовао у међународном такмичењу по Правилима (члан 1.1 (а), (б), (ц), (ф) или (г)), има право да представља националну федерацију на међународним такмичењима која се одржавају у складу с Правилима, члан 1.1 (а), (б), (ц), (ф) или (г), ако је он:
  - (а) држављанин земље (или територије) на основу рођења или на основу држављанства једног од родитеља или њихових родитеља; или
  - (б) држављанин земље (или територије) кроз стицање новог држављанства али, у том случају, он може да представља нову државу најраније годину дана након датума стицања новог држављанства на основу пријаве спортисте. Овај период од једне године може бити смањен или укинут на неки од следећих начина:
    - (I) *период се укида ако такмичар борави једну годину непрекидно у земљи (или на територији) непосредно пред дато међународно такмичење;*

(II) период може да се смањи или укине у изузетним случајевима од стране Савета ИААФ-а. Захтев за смањење или укидање мора бити поднесен ИААФ Канцеларији у писаној форми од стране одговарајуће националне федерације, најмање 30 дана пре међународног такмичења.

3. У складу са чланом 5.4, такмичар који је представљао националну федерацију на међународном такмичењу из члана 1.1 (а), (б), (ц), (ф) или (г) Правила нема право да представља другу националну федерацију на међународном такмичењу које се одржава по Правилима, члан 1.1 (а), (б), (ц), (ф) или (г).
4. Такмичар који је представљао националну федерацију на међународном такмичењу које се одржава по Правилима, члан 1.1 (а), (б), (ц), (ф) или (г), има право да представља другу националну федерацију на међународном такмичењу које се одржава по Правилима, члан 1.1 (а), (б), (ц), (ф) или (г) (одмах, ако другачије није наведено), само у следећим случајевима:
  - (а) ако држава (или територија) националне федерације потом улази у састав друге државе, која већ има или ће касније имати националну федерацију;
  - (б) ако држава (или територија) националне федерације престаје да постоји и такмичар с правом постаје држављанин новоформиране државе, ратификоване споразумом или признате на неки други начин на међународном нивоу, коју

ће касније представљати њена национална федерација;

- (ц) ако територија националне федерације нема свој национални олимпијски комитет, а такмичар испуњава норме за учествовање на Олимпијским играма за државу те територије. У том случају, наступ такмичара за ту територију на Олимпијским играма неће утицати на његово право да добије дозволу да и даље наступа за одговарајућу националну федерацију територије на другим међународним такмичењима која се одржавају у складу са чланом 1.1 (а), (б), (ц), (ф) или (г) Правила;
- (д) добијање новог држављанства: ако такмичар добије ново држављанство, он може да представља своју нову националну федерацију на међународном такмичењу које се одржава по члану 1.1(а), (б), (ц), (ф) или (г) Правила али тек након три године од добијања новог држављанства. Овај трогодишњи период може бити скраћен или укинут у следећим случајевима:
- (I) период може бити скраћен до 12 месеци уз сагласност националних федерација. Скраћење може да се оствари кад Канцеларија ИААФ-а добије писмену потврду од националне федерације о сагласности;
- (II) период се укида ако такмичар борави непрекидно три године у земљи (или на територији) свог новог држављанства непосредно пред међународно такмичење на коме ће наступити;

- (III) Савет може да скрати или укине овај период у изузетним случајевима. Захтев за скраћење или укидање одговарајућа национална федерација треба да преда у писменој форми Канцеларији ИААФ-а најкасније 30 дана пре датума одржавања конкретног међународног такмичења;
- (e) двојно држављанство: ако такмичар има држављанство двеју (или више) држава (или територија), он може да представља националну федерацију било које (или неке) од њих по свом избору. Ипак, ако једном наступи за неку националну федерацију на међународном такмичењу које се одржава по члану 1.1 (а), (б), (ц), (ф) или (г) Правила, он не може да представља другу националну федерацију, чији је држављанин, наредне три године од датума кад је последњи пут представљао своју прву националну федерацију коју је одабрао. Овај период може бити скраћен или укинут у следећим случајевима:
- (I) период може бити скраћен до 12 месеци уз сагласност националних федерација. Скраћење може да се оствари кад канцеларија ИААФ-а добије писмену потврду од националне федерације о сагласности;
- (II) Савет може да скрати или укине овај период у изузетним случајевима. Захтев за скраћење или укидање треба одговарајућа национална федерација да преда у писменој форми канцеларији ИААФ-а најкасније 30 дана пре датума одржавања конкретног међународног такмичења.

Примена члана 5.4 (е) односи се на такмичаре који по рођењу имају двојно држављанство. Одредбе члана 5.4 (д) односе се на такмичаре који имају држављанство двеју (или више) држава (или територија) због чињенице да су ново држављанство добили (нпр. на основу брака), а нису се одрекли држављанства стеченог рођењем.

5. У складу са чланом 21.2, право такмичара да наступи према тим Правилима гарантује национална федерација у којој је регистрован. Национална федерација доказује право наступа такмичара по члану 5, достављањем важеће/оригиналне документације за право наступа такмичара као и друге доказе који могу бити неопходни да се докаже право наступа такмичара. Ако је то захтев ИААФ-а, националне федерације ће обезбедити оверену копију комплетне документације.

Члан 6

Исплате атлетичарима

Атлетика је отворен спорт и у складу са Правилима и пропозицијама, атлетичари могу бити плаћени у новцу или у добрима на одговарајући начин за наступ на такмичењу, за постигнут резултат/пласман на такмичењу или за учешће у комерцијалним наступима везаним за њихову атлетску активност.

Члан 7

Представници атлетичара

---

1. Атлетичари могу користити услуге регистрованих представника атлетичара, који им помажу у преговорима о атлетском програму и о другим питањима о којима се договара. У осталим случајевима атлетичари могу сами да воде преговоре о својим атлетским програмима.
2. Атлетичари који се налазе међу 30 најбољих атлетичара ИААФ-а по резултатима на крају календарске године, не треба следеће године да воде или продужавају преговоре о ангажовању некога ко није представник атлетичара у вези пружања горе наведених услуга.
3. Националне федерације су одговорне за регистрацију и признавање представника атлетичара. Свака национална федерација има право јурисдикције над представницима атлетичара који делују у име атлетичара, као и представницима атлетичара који делују у тој држави или на територији те националне федерације или представницима атлетичара који су држављани те државе.
4. Као помоћ националним федерацијама у овој активности, Савет ИААФ-а мора објавити правилнике који регулишу рад представника атлетичара. Ови правилници треба да садрже обавезне захтеве који морају бити укључени у систем правила сваке националне федерације у вези представника атлетичара.

5. Услов за чланство у ИААФ-у је да свака федерација унесе у свој статут одредбе о томе да сви споразуми између спортисте и његовог представника морају да буду у складу са Правилима и пропозицијама ИААФ-а.
6. Представник спортista мора бити поштен и имати добру репутацију. Ако се то од њега буде захтевало, мора да покаже висок ниво образовања и да поседује
7. Сваки спортista или његов представник који се не потчињава Правилима и пропозицијама ИААФ-а може бити санкционисан у складу с тим Правилима и пропозицијама.

Члан 8

Оглашавање на међународним такмичењима

---

1. Оглашавање и представљање у промотивне сврхе је дозвољено на свим међународним такмичењима у складу са чланом 1.2 (ц) Правила, под условом да се врши у складу са овим Правилима и са прописима који у вези са тим могу бити донети.
2. Савет ИААФ-а може донети прописе са детаљним упутствима о начину оглашавања и форми коју комерцијалне поруке могу имати на међународним такмичењима која се одвијају по овим Правилима. Прописи морају обухватати ове принципе:
  - (а) само оглашавање у комерцијалне и добротворне сврхе је дозвољено на такмичењима регулисаним овим Правилима. Оглашавање које представља промоцију политичких ставова и група или активност утицајних група, домаћих или страних, није дозвољено;

- (б) не могу се објављивати поруке које су по мишљењу ИААФ-а неукусне, узнемирајуће, увредљиве или неприкладне на било који начин имајући у виду природу догађаја. Начин оглашавања не сме бити такав да на било који начин покрива или омета поглед телевизијских камера на такмичење. Оглашавање мора бити у складу са важећим правилима безбедности;
- (ц) није дозвољено оглашавање дуванских производа. Оглашавање алкохолних пића је такође забрањено, осим по посебној одлуци Савета ИААФ-а.
3. Одредбе ових Правила могу бити измене у сваком тренутку одлуком Савета ИААФ-а.

ПОГЛАВЉЕ 2

ПРАВО НАСТУПА (чланови 20–23)

ПОГЛАВЉЕ 2 **ПРАВО НАСТУПА**

Члан 20

Дефиниција атлетичара са правом наступа

Атлетичар има право наступа на такмичењу ако се понаша у складу са овим Правилима и нема изречену забрану наступа.

Члан 21

Ограничења права наступа

---

1. На такмичењима на која се односе ова Правила, право наступа имају атлетичари регистровани у националној федерацији, а којима није изречена забрана наступа.
2. Право наступа атлетичара на такмичењима из ових Правила гарантује национална федерација у којој је атлетичар регистрован.
3. Правила у вези са регистрацијом и правом наступа националних федерација морају бити потпуно у сагласности са одговарајућим правилима ИААФ-а. Националне федерације не смеју усвојити, следити, нити имати у својим прописима ставове који су у директној супротности са правилима и одлукама ИААФ-а. У случају постојања разлика по питањима права наступа између правила националне федерације и правила ИААФ-а, морају се примењивати правила ИААФ-а.

Члан 22

Забрана наступа на међународним и националним такмичењима

---

1. Следећим лицима не треба дозволити наступ на такмичењима, без обзира на то да ли се она организују по овим Правилима или по правилима континенталних асоцијација или националне федерације:
Свим такмичарима, лицима која раде са такмичарима или било ком другом лицу:
  - (а) чија је национална федерација тренутно суспендована од стране ИААФ-а. Ово не важи за домаћа такмичења суспендоване федерације за лица која имају држављанство земље којој ова федерација припада;
  - (б) које је било удаљено или му није био дозвољен наступ по прописима његове националне федерације и није имало право да учествује у такмичењима које организује национална федерација, ако је то удаљавање и одузимање права наступа у складу с Правилима;
  - (ц) које је тренутно под привременом суспензијом са такмичења организованог по овим Правилима;
  - (д) које не испуњава захтеве у вези наступа изнете у члану 141 или у прописима изведеним на основу њега;
  - (е) коме је било ускраћено право учешћа у такмичењу због нарушавања Правила против допинга (види Поглавље 3);

- (ф) кога је Етичка комисија сuspendовала или му је забранила учешће због кршења Етичког кодекса, у складу са Статутом Етичке комисије;
  - (г) коме је било ускраћено право учешћа због понашања описаног у члану 23 Правила.
2. Ако такмичар учествује у такмичењу док је под суспензијом у складу с чланом 141 или одговарајућим пропозицијама, без обзира да ли нарушава неки други дисциплински акт који може да буде донет у оквиру Правила, тај такмичар и тим за који је наступао биће удаљени са такмичења са свим последицама за њега и тим које из тога проистичу, укључујући одузимање свих титула, награда, медаља, бодова и новца за учешће.
3. Ако такмичар учествује (или учешће узима особље које ради са такмичарима или било које друго лице) у такмичењима која се организују по овим Правилима или по правилима континенталних асоцијација или националне федерације, а при том је то лице било сuspendовано због нарушавања Правила против допинга (види Поглавље 3), тада треба да се предузму мере из члана 40.11.
4. Ако такмичар учествује (или учешће узима особље које ради са такмичарима или било које друго лице) у такмичењима која се организују по овим Правилима или по правилима континенталних асоцијација или националне федерације, а при том је то лице сuspendовано због нарушавања било ког другог Правила, период суспензије почиње да тече од момента његовог последњег наступа, а ранији рок суспензије се не рачуна.

Члан 23

Лица која подлежу забрани права наступа

Било ком такмичару, помоћном особљу такмичара или неком другом лицу може се изрећи забрана наступа по члану 23, ако:

- (а) учествује на атлетском такмичењу или у дисциплини у којима је било који од такмичара, по његовом сазнању, суспендован или му је забрањен наступ по овим Правилима, или ако се то такмичење или дисциплина одржавају у земљи или на територији суспендоване Националне федерације. Ово се не примењује на атлетска такмичења која су ограничена старосном категоријом (ветеранске категорије– мастерс) (у складу са чланом 141);
- (б) учествује на атлетском такмичењу које није одобрено у складу са чланом 2 (Дозвола за организацију такмичења);
- (ц) прекрши члан 4 (Услови за наступ на међународним такмичењима) или било које прописе донете на основу њега;
- (д) прекрши члан 5 (Право представљања националне федерације) или било које прописе донете на основу њега;
- (е) прекрши члан 6 (Исплате атлетичарима) или било које прописе донете на основу њега;
- (ф) прекрши члан 7 (Представници такмичара) или било које прописе донете на основу њега;

- (г) прекрши члан 8 (Оглашавање на међународним такмичењима) или било које Прописе који су донети на основу њега;
- (х) прекрши било који други члан (другачији од оних наведених у члану 60.2).

ПОГЛАВЉЕ 5

ТЕХНИЧКА ПРАВИЛА (чланови 100-264)

ПОГЛАВЉЕ 5

ТЕХНИЧКА ПРАВИЛА

Члан 100

Општа одредба

Сва међународна такмичења наведена у члану 1.1 одржавају се према Правилима Међународне асоцијације атлетских федерација (ИААФ). Ово мора бити јасно назначено у свим најавама, програмима, комерцијалним саопштењима и другим писаним материјалима у вези са такмичењем.

На свим такмичењима, изузимајући светске шампионате и Олимпијске игре, дисциплине атлетике могу да се изводе у форми која се разликује од форме Техничких правила ИААФ-а, али у сваком случају не треба да се примењују правила која дају спортистима већа права и могућности него што је то у важећим Правилима ИААФ-а. Начине извођења такмичења одређују одговарајући органи који имају право контроле такмичења.

Напомена: Препоручује се националним федерацијама, чланицама ИААФ-а, да своја национална правила за такмичења ускладе са правилима ИААФ-а.

ДЕО I - СЛУЖБЕНА ЛИЦА И ЊИХОВЕ ДУЖНОСТИ

Члан 110

Међународна службена лица

На такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила именује се следећи састав службених лица које делегира Међународна асоцијација атлетских федерација (ИААФ) или континенталне асоцијације:

- (а) организациони делегат/и,
- (б) технички делегат/и,
- (ц) медицински делегат,
- (д) делегат за допинг контролу,
- (е) међународни технички контролори/ међународни контролори за трке у природи, трке на путу, планинско трчање и трчање у природи,
- (ф) међународне судије за ходање,
- (г) међународни мерилац стазе,
- (х) међународни стартер,
- (и) међународни судија за фото-финиш,
- (ј) врховна судијска комисија.

Број службених лица у свакој од наведених категорија биће наведен у важећим техничким пропозицијама за такмичење ИААФ-а (или прописима континенталних асоцијација) и биће назначено како, када и ко ће их именовати.

За такмичења организована из члана 1.1 (а) и (е), ИААФ може одредити службено лице за контролу рекламирања на такмичењу. За такмичења из члана 1.1 (ц), (ф) и (ј), избор службених лица врши надлежна континентална асоцијација. За такмичења из члана 1.1 (б) надлежни орган, за такмичења из члана 1.1 (д), (х) и

(и) избор службених лица врши надлежна Национална федерација, чланица ИААФ-а.

Напомена (I): Међународна службена лица на такмичењу треба да носе препознатљиву одећу или ознаке, које се разликују од одеће и ознака осталих службених лица.

Напомена (II): Међународна службена лица у горенаведеним категоријама (е) и (и), могу бити класификована на ИААФ нивоу и нивоу континенталне асоцијације у складу са важећом политиком ИААФ-а.

Путне трошкове и трошкове боравка (храна и смештај) за свако службено лице које је именовао ИААФ или континентална асоцијација у складу са овим чланом или чланом 3.2 треба да плати организатор такмичења према важећим правилима.

Члан 111

Организациони делегати

Организациони делегати су све време током припреме такмичења у контакту са организационим комитетом такмичења и редовно обавештавају Савет ИААФ-а о току припрема. Баве се, према потребама, свим питањима из домена финансијских и других обавеза федерације чланице која организује такмичење и организационог комитета такмичења. Сарађују са техничким делегатом/има.

Члан 112

Технички делегати

Дужност техничких делегата је да, у сарадњи са организационим комитетом, који је обавезан да им пружи сву потребну помоћ, обезбеде да сва техничка решења на такмичењу буду у потпуности у складу са Техничким правилима ИААФ-а и Упутствима за атлетске објекте ИААФ-а. Технички делегати имају обавезу да подносе одговарајуће писмене извештаје о припреми за такмичење и да сарађују са организационим делегатом (делегатима).

Осим тога, технички делегати су дужни да:

- (а) доставе одговарајућој организацији предлоге сатнице такмичења и нормативе пријављивања такмичара;
- (б) одреде списак справа које ће се користити и саопште да ли такмичари могу да користе своје личне спрave или само оне које достави организатор;
- (ц) прате да ли су техничке пропозиције благовремено упућене свим федерацијама које учествују, пре почетка такмичења;
- (д) одговарају за све остало у вези техничке припреме што је потребно за одржавање атлетских такмичења;
- (е) контролишу подношење пријава и имају право да неке одбију због техничких неправилности или у складу са чланом 146.1 (одбијање пријаве из других разлога осим техничких може бити само на основу одлуке Савета ИААФ-а или Савета одговарајуће континенталне асоцијације);

- (ф) одреде квалификационе норме у техничким дисциплинама и основу за одређивање квалификационих серија код дисциплина трчања;
- (г) организују квалификационе серије и групе за вишебој;
- (х) председавају на техничком састанку у вези такмичења по члану 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) и дају инструкције службеним техничким лицима.

Члан 113

Медицински делегат

Медицински делегат одлучује о свим питањима везаним за пружање медицинске помоћи и услуга учесницима такмичења. Он се стара да се на објектима на којима се одржава такмичење обезбеде одговарајући услови (просторија и опрема) за пружање стручне и правовремене лекарске помоћи, као и да лекарска помоћ и нега буду обезбеђени у просторијама где су смештени такмичари.

Члан 114

Делегат за допинг контролу

Делегат за допинг контролу, у сарадњи са Организационим комитетом, стара се да на такмичењу буду обезбеђени одговарајући простор и остали услови за обављање допинг контроле. Он је одговоран за сва питања у вези са допинг контролом.

Члан 115

Контролори ИААФ-а (ИТО- International Technical Officials), Контролори ИААФ-а за трке у природи, трке на путу и планинско трчање (ИЦРО- International Cross-Country, Road Running, Mountain Running and Trail Running Officials)

---

1. Уколико шеф контролора ИААФ-а на такмичењу није раније именовао одговарајући орган, технички делегати ће именовати једног од контролора за шефа контролора. Кад год је то могуће, шеф контролора, у договору са техничким делегатом, одређује најмање по једног контролора за сваку дисциплину програма такмичења. Контролор ИААФ-а ће бити главни судија дисциплине за коју је одређен.
2. На такмичењу у трчању у природи, трчању на путу и планинском трчању, за то одређени контролори ИААФ-а (ИЦРО) треба да пруже сву неопходну помоћ организатору такмичења. Контролори морају бити присутни на стази за све време трајања дисциплине за коју су одређени. Они обезбеђују да се такмичење одвија у складу са Правилима ИААФ-а, Пропозицијама такмичења и упутствима техничког делегата.

Члан 116

Међународне судије за спортско ходање (IRWJs)

За суђење у дисциплинама такмичарског ходања на такмичењима из члана 1.1(а) могу бити именоване само судије са листе међународних судија за ходање ИААФ-а.

Напомена: На такмичењима из члана 1.1 (б), (ц), (е), (ф), (г) и (ј), функцију судије за ходање обављају судије са листе судија за ходање ИААФ-а или судије са листе

међународних судија за ходање одговарајуће континенталне асоцијације.

Члан 117

Међународни мерилац стазе

За такмичења из члана 1.1 Правила, именује се међународни мерилац стазе који верификује стазу за дисциплине које се одвијају делимично или у потпуности ван стадиона.

Именовани мерилац стазе мора бити са листе међународних мерилаца стазе ИААФ-а/АИМС-а и имати А или Б лиценцу. Стаза мора бити измерена довољно времена пре одржавања такмичења. Мерилац проверава и издаје писмену потврду да стаза одговара Правилима за трке на путу (чланови 240.2 и 240.3 и одговарајуће напомене). Мерилац сарађује са организационим комитетом такмичења у припреми стазе и присуствује трци да потврди да су такмичари трчали мереном и верификованом стазом. О томе издаје одговарајућу потврду техничком делегату такмичења.

Члан 118

Међународни стартер и међународни судија за фотоФиниш

На такмичењима из члана 1.1(а), (б), (ц) и (ф) Правила када се ова одржавају на стадиону, ИААФ или одговарајућа континентална асоцијација именују међународног стартера и међународног судију за фотоФиниш. Међународни стартер даје старт у тркама (и обавља друге дужности везане за старт) према налогу техничког делегата. Међународни судија за фотоФиниш надгледа и контролише све активности везане за рад и

коришћење фотоФиниш система и треба да буде шеф судија за фотоФиниш.

Члан 119

Врховна судијска комисија

На такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила, именује се врховна судијска комисија, коју по правилу чине три, пет или седам чланова. Један од чланова Комисије се одређује за њеног председника, други за секретара. За секретара комисије може бити одређено и лице које није члан комисије.

У случајевима када постоји жалба везана за члан 230, барем један члан Врховне судијске комисије мора бити међународни судија ИААФ-а за ходање или међународни судија за ходање регионалне асоцијације.

Члан Врховне судијске комисије не би требало да буде присутан у расправама Комисије које се односе на било коју жалбу која утиче, посредно или непосредно, на такмичаре из његове Националне федерације. Председник Комисије ће замолити члана на којег се ово односи да се повуче из Комисије, у случају да члан Комисије то није већ учинио. ИААФ или друга одговарајућа организација одговорна за такмичење ће изабрати једног или више резервних чланова Комисије који могу заменити било ког члана Комисије који не може учествовати у раду Врховне судијске комисије.

Врховна судијска комисија може бити именована и за друга такмичења када организатор сматра да је њено формирање потребно за регуларно одвијање такмичења. Главни задатак Комисије је да решава жалбе по члану 146 Правила, као и сва остала питања која се појаве током такмичења, а која јој буду поднета на одлучивање.

Члан 120

Службена лица на такмичењу

Организациони комитет такмичења именује сва службена лица на такмичењу у складу са Правилима националне федерације земље чланице ИААФ-а, у којој се такмичење одржава, а у случају такмичења из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила, према правилима одговарајућих међународних организација.

Доле наведена службена лица су неопходна за велика међународна такмичења. Организациони комитет, међутим, може прилагодити листу службених лица условима и нивоу такмичења.

Руководство такмичења

- директор такмичења
- руководилац такмичења
- технички руководилац такмичења
- руководилац представљања дисциплина

Службена лица на такмичењу

- један или више главних судија у пријемном центру
- један или више главних судија за дисциплине трчања (и такмичарског ходања) на стадиону
- један или више главних судија за дисциплине скокова и бацања
- један или више главних судија за дисциплине вишебоја
- један или више главних судија за дисциплине које се одржавају ван стадиона
- један или више главних судија за видео

- један шеф судија и одговарајући број судија за дисциплине трчања на стадиону
- један шеф судија и одговарајући број судија за сваку од дисциплина скокова и бацања
- један шеф судија и одговарајући број помоћника и петоро судија за дисциплине такмичарског ходања на стадиону
- један шеф судија и одговарајући број помоћника и осморо судија за дисциплине такмичарског ходања ван стадиона
- остала службена лица за дисциплине такмичарског ходања, према потреби, укључујући евидентичаре, оператере на таблама за опомене итд.
- један шеф судија и одговарајући број судија на стази за дисциплине трчања (и такмичарског ходања)
- један шеф мерилаца времена и одговарајући број мерилаца времена
- један координатор старта и одговарајући број стартера и контролора старта
- један или више помоћника стартера
- један шеф бројача кругова и одговарајући број бројача кругова
- један секретар такмичења и одговарајући број његових помоћника
- један шеф техничког информационог центара (ТИЦ) и одговарајући број помоћника
- један шеф надзора терена и одговарајући број надзорника терена
- један или више мерилаца брзине ветра
- један шеф судија за фото-финиш и одговарајући број помоћних судија за фото-финиш
- један шеф судија за рад са транспондерским системом и одговарајући број помоћних судија

- један шеф за електронско мерење дужина у дисциплинама скокова и бацања и одговарајући број помоћника
- један шеф судија и одговарајући број судија у пријемном центру

Остале службена лица

- један или више спикера
- један или више статистичара
- један контролор за комерцијално оглашавање на такмичењу
- службени мерилац стазе и борилишта
- један или више лекара
- пратиоци такмичара, друга службена лица и представник за штампу

Главне судије и шефови судија треба да носе јасне ознаке, траке око руке или беџеве. У случају потребе могу бити одређени додатни помоћници за сваку функцију. Мора се међутим водити рачуна да на терену не буде више службених лица него што је неопходно.

На такмичењима која на програму имају и женске дисциплине треба, ако је могуће, обезбедити и жену лекара.

Члан 121

Директор такмичења

Директор такмичења, у сарадњи са техничким делегатом, планира техничку организацију такмичења, обезбеђује да се она спроводи према предвиђеном плану и решава, заједно са техничким делегатом, све техничке проблеме у вези са такмичењем.

Он координира рад учесника у припреми и спровођењу такмичења, а током такмичења је, преко система везе, у контакту са свим службеним лицима.

Члан 122

Руководилац такмичења

Руководилац такмичења је одговоран за регуларно одвијање такмичења. Он контролише да ли су сва службена лица на својим местима и спремна за такмичење, одређује замене када је то потребно и има овлашћење да уклони са функције свако службено лице које не врши своју дужност у складу са правилима. У сарадњи са надзорником терена обезбеђује да само овлашћена лица имају приступ терену и борилиштима током такмичења.

Напомена: Препоручује се да на такмичењима која трају дуже од четири сата, као и на вишедневним такмичењима, руководилац такмичења има одговарајући број помоћника.

Члан 123

Технички руководилац

Технички руководилац је одговоран:

- (а) да обезбеди да стаза и борилишта, укључујући залетишта, доскочишта, кругове и секторе за бацања, као и сва опрема и справе на такмичењу буду припремљени у складу са Правилима ИААФ-а;
- (б) да се постављање и уклањање опреме и справа изводи по техничком организационом плану такмичења, који су утврдили технички делегати;

- (ц) да техничка презентација такмичења одговара том плану;
- (д) да провера и обележавање дозвољених личних справа одговара члану 187.2;
- (е) да се пре почетка такмичења добије одговарајући атест у складу с чланом 135.

Члан 124

Руководилац представљања дисциплина

Руководилац представљања дисциплина, у сарадњи са директором такмичења, планира програм и начин представљања дисциплина на такмичењу, који се затим, када то ситуација захтева, усклађује у договору са организационим и техничким делегатом такмичења. Он осигурује да се предвиђени програм спроводи током такмичења и заједно са директором такмичења и делегатима решава све евентуалне проблеме. Преко система везе руководилац представљања дисциплина је у контакту са свим члановима свога тима чији рад контролише и координира.

Члан 125

Главне судије

---

1. Главне судије се одређују посебно за пријемни центар, дисциплине трчања (и такмичарског ходања) на стадиону, дисциплине скокова и бацања, за вишебоје и за дисциплине трчања и такмичарског ходања ван стадиона. Када је потребно, треба одредити и једног или више главних судија за видео. Главни судија за дисциплине трчања (и такмичарског ходања) на стадиону и за дисциплине такмичарског

ходања ван стадиона не одлучује по питањима из надлежности шефа судија за ходање. Главни судија за видео треба да ради из контролне видео собе и треба да буде у комуникацији са осталим главном судијама.

2. Главни судија обезбеђује да се рад пријемног центра и такмичење на дисциплини одвијају у складу са Правилима и важећим техничким пропозицијама (укључујући терен за загревање, зборно место учесника, церемонију додељивања награда) и доноси одлуке у свим случајевима који овим правилима нити важећим Техничким пропозицијама нису јасно регулисани. По питањима дисциплинских прекршаја, надлежност има главни судија у пријемном центру, од уласка такмичара у први пријемни центар, на терен за загревање, до њиховог изласка на борилиште. У свим осталим случајевима надлежност има главни судија дисциплине у којој се такмичар такмичи или се такмичио. Главни судија за дисциплине трчања и такмичарског ходања на стадиону и дисциплине трчања и такмичарског ходања ван стадиона доноси одлуку о редоследу такмичара у трци само у случају када судије нису у стању да донесу одлуку по питању пласмана. У случајевима када се главни судија за дисциплине трчања не слаже са одлукама стартерског тима он има право коначне одлуке. Изузетак су одлуке о погрешном старту такмичара донете на основу сигнала апаратца за контролу старта одобреног од стране ИААФ-а, осим ако из било ког разлога главни судија не закључи да апарат не функционише правилно. Главни судија дисциплине трчања на стадиону именован за контролу старта назива се главни судија за старт. Главни судија не врши функцију судије или судије на стази али на основу његових запажања може да предузме било коју акцију или донесе неку одлуку, у складу са Правилима.

Напомена: За потребе овог члана и одговарајућих пропозиција, укључујући правила о рекламирању, церемонија проглашења победника је завршена када су све активности директно везане за њу завршене (укључујући фотографисање, победнички круг, давање аутограма и слично).

3. Надлежни главни судија контролише крајње резултате дисциплине, решава све спорне случајеве и, заједно са шефом судија за електронско мерење дужина скокова и бацања, када је одређен, надгледа мерење рекордних резултата. Записник се попуњава у потпуности одмах по завршетку дисциплине, потписује га главни судија, после чега се записник прослеђује секретару такмичења.
4. Надлежни главни судија решава све примедбе и протесте у вези са одвијањем дисциплине (укључујући и област загревања, пријемни центар и, после такмичења, све до завршетка церемоније проглашења победника).
5. Он има право да опомене или искључи са такмичења сваког такмичара због неспортског или недоличног понашања, или по члану 162.5. Такмичар се обавештава о опомени или искључењу усмено или показивањем одговарајућег картона, жутог за опомену, црвеног за искључење са такмичења. Напомене о опоменама или искључењу такмичара се уносе у записник такмичења и прослеђују секретару такмичења и осталим главним судијама.

Напомена (I): Главни судија може, ако то околности оправдавају, да искључи такмичара и без датог

упозорења. (Погледати Напомену за члан 144.2.)

Напомена (II): Када искључује такмичара са такмичења по овом члану, ако је главни судија свестан да је атлетичару већ показан жути картон, може му показати други жути картон, а одмах после њега црвени.

Напомена (III): Ако главни судија да жути картон такмичару, а не зна да је њему већ дат жути картон, он ће, када судија сазна, имати исте последице по такмичара као када му је дат заједно са црвеним картоном. Одговарајући главни судија ће одмах обавестити такмичара или његов тим о његовом искључењу са такмичења.

6. Главни судија има право да поново размотри неку одлуку (без обзира да ли је решење донео први орган или је оно донето после разматрања уложеног протеста) на основу постојећих доказа, под условом да нова одлука још увек може да се примени. Обично је поновно разматрање могуће само пре церемоније додељивања награда у одговарајућој дисциплини или пре одлуке Врховне судијске комисије.
7. Ако по мишљењу надлежног главног судије током такмичења настане ситуација која захтева поновно одржавање дисциплине, или дела дисциплине, он може прогласити до тада постигнуте резултате неважећим. Главни судија има право да одреди да ли ће се дисциплина одржати поново током истог дана или неком другом приликом.
8. Главни судија за дисциплине вишебоја има пуну надлежност над такмичењем у вишебоју у целини, као

и над сваком појединачном дисциплином у оквиру вишебоја.

9. Главни судија за дисциплине трчања на путу треба да, ако је могуће, упозори такмичара пре дисквалификације (нпр. у складу с члановима 144, 230.10 или 240.8). У случају жалбе на одлуку главног судије, примењује се члан 146.

10. Ако такмичар са ограниченим физичким способностима учествује у такмичењу организованом у складу са овим правилима, главни судија може да дозволи одступање од ових Правила (са изузетком члана 144, став 3) да би омогућио учешће тог такмичара под условом да ово одступање такмичару не даје никакву предност над осталим такмичарима који се такмиче у истој дисциплини. У случају било какве сумње или спора о свакој таквој одлуци, треба упутити предмет жалбе Врховној судијској комисији.

Напомена: Ово правило не дозвољава учешће водича тркача за слабовиде такмичаре, осим ако је то дозвољено пропозицијама на одређеном такмичењу.

Члан 126

Судије

Опште одредбе

1. Шеф судија за дисциплине трчања на стадиону и шеф судија за сваку од дисциплина скокова и бацања координира рад судија на дисциплини. Он распоређује

судије по дужностима на дисциплини, ако то није урађено раније од стране одговарајућег тела.

Дисциплине трчања на стадиону и дисциплине трчања на путу

2. Судије, све постављене са исте стране стазе, одређују редослед такмичара на циљу. У случају када они не могу да донесу јединствену одлуку случај се прослеђује главном судији који доноси коначну одлуку.

Напомена: Судије треба да буду постављене у линији циља, удаљене најмање 5 м од ивице стазе на судијском постолју.

Дисциплине скокова и бацања

3. У дисциплинама скокова и бацањам, судије оцењују исправност и бележе у записник сваки покушај такмичара, а мере дужину сваког исправно изведеног покушаја. У скоку увис и скоку мотком судије прецизно мере нову висину после сваког дизања летвице, нарочито у случају покушаја обарања рекорда. Најмање двоје судија независно један од другог воде евиденцију покушаја такмичара, упоређујући их после сваке серије скокова. За то одређени судија објављује да ли је покушај исправан или не подизањем беле или црвене заставице.

Члан 127

Судије на стази за дисциплине трчања и такмичарског ходања

---

1. Судије на стази имају улогу помоћника главног судије, без права да доносе коначне одлуке.

2. Главни судија распоређује судије на стази тако да они имају добар преглед збивања током трке. У случају повреде Правила (осим члана 230.2 Правила) од стране учесника трке или других лица они одмах подносе писмену пријаву главном судији.
3. На сваку уочену повреду Правила током трке, судија на стази упозорава главног судију дизањем жуте заставице или на други начин одобрен од стране техничког делегата такмичења.
4. Одговарајући број судија на стази одређује се за контролу примопредаје палица у тркама штафета.

Напомена (I): Када судија на стази уочи да такмичар не трчи својом стазом, или да је примопредаја штафетне палице извршена ван зоне за измену, он одмах на одговарајући начин обележава место на стази где је прекрај учињен или прави сличну забелешку на папиру или помоћу неког електронског уређаја.

Напомена (II): Судије на стазама морају да обавештавају главног судију о сваком нарушувању Правила такмичења, чак и у случајевима када такмичар или тим у трци штафета нису завршили такмичење.

Члан 128

Мериоци времена, судије за фото-финиш и систем транспондера

---

1. У случају ручног мерења времена мора бити одређен довољан број мерилаца времена у односу на број такмичара у трци. Један од мерилаца, претходно

одређен за шефа мерилаца, распоређује мериоце по дужностима. У случају када се користи уређај за аутоматско мерење времена (фото-финиш) или систем транспондера, мериоци времена имају улогу помоћног и резервног апаратса за мерење резултата.

Напомена ACC: У овом случају најозбиљније се препоручује упоређивање аутоматски и ручно мерених резултата пре коначног уношења резултата у записник.

2. Мериоци времена, судије на фото-финишу и судије система транспондера раде у складу са чланом 165 Правила.
3. У случају коришћења уређаја за потпуно аутоматско мерење времена одређује се шеф судија за фото-финиш и одговарајући број његових помоћника.
4. Ако се користи транспондерски систем за мерење времена, одређује се шеф судија који је задужен за тај систем, као и одговарајући број његових помоћника.

Члан 129

Координатор старта, стартер и контролори старта

1. Дужности координатора старта су да:
  - (а) подели дужности судијама у стартерском тиму. За такмичења из члана 1.1(а) и континентална првенства и игре, технички делегат одређује у којим тркачким дисциплинама ће старт давати међународни стартер;
  - (б) надгледа рад свих чланова стартерског тима;

- (ц) пошто добије одговарајући налог од директора такмичења, обавештава стартера да је све спремно, те да може почети са процедуром старта (нпр. да су мериоци времена и судије на циљу, шеф судија за фото-финиш и мерилац ветра спремни за старт);
  - (д) одржава везу између техничког тима за мерење времена и судија;
  - (е) прикупља и чува сву документацију насталу током старта укључујући листиће који показују брзину стартне реакције такмичара и евентуални погрешан старт;
  - (ф) обезбеђује да се пратећи правила из чланова 162.7 или 200.8 (ц), поштује члан 162.8 Правила.
2. Стартер мора имати потпуну контролу над такмичарима на старту. У случају употребе апаратца за контролу старта, стартер и/или за то одређени контролор(и) старта, морају да користе слушалице како би чули звучни сигнал који означава погрешан старт такмичара (види правило 162.6).
3. Стартер се поставља у положај у коме има пуну визуелну контролу над такмичарима током процедуре старта. Препоручује се, нарочито када је у питању степенасти старт, коришћење звучника по стазама за истовремено преношење команди стартера такмичарима, као и сигнали за старт и враћање такмичара, свих у исто време.

Напомена: Стартер треба да се постави тако да сви такмичари буду у што ужем углу његовог видног

поља. За трке са ниским стартом, стартер се поставља тако да јасно види да ли су сви такмичари потпуно мирни после команде "позор", а пре пуцња стартног пиштола или другог одобреног уређаја за старт. Код трка са степенастим стартом, а у случају да не постоје звучници по стазама, стартер се поставља тако да сви такмичари на старту буду приближно подједнако удаљени од њега. У случају да не постоји могућност да се стартер сам постави у такав положај, пиштолъ, или други одобрени уређај за старт, треба поставити у тај положај, уз активирање из даљине, електронским контактом.

4. Као помоћ стартеру одређује се један или више контролора на старту.

Напомена: За трке на 200 м, 400 м, 400 м препоне и трке штафета 4×100 м, 4×200 м, мешовите и штафете 4×400 м, треба да буду најмање два контролора старта.

5. Сваки контролор се поставља тако да јасно види такмичаре који су му додељени за контролу.
6. Контролор старта је обавезан да опозове трку ако је уочио било какво нарушавање Правила. После опозваног или прекинутог старта, контролор ће обавестити стартера о разлогима прекида, а стартер ће одлучити да ли ће и кога од такмичара упозорити или дисквалификовати. (Видети Чланове 162.6 и 162.9.)
Право на изрицање опомене и дисквалификације по члановима 162.6, 162.7 и 200.8 (ц) Правила има само стартер.

7. За трке са ниским стартом, као помоћ при контроли старта, препоручује се употреба апаратца за контролу старта, а у складу са чланом 161.2 Правила.

Члан 130

Помоћници стартера

---

1. Помоћници стартера контролишу да ли такмичар наступа у одговарајућој групи и са одговарајућим и правилно ношеним стартним бројем.
2. Помоћници стартера постављају сваког такмичара у одговарајућу стазу или место, у линији око три метра иза линије старта (у случају степенастог старта на исти начин иза сваке линије старта). Када су такмичари прописно постављени, помоћници дају знак стартеру да су такмичари спремни за старт. У случају поновљеног старта помоћници стартера поново и на исти начин распоређују такмичаре.
3. Помоћници стартера су одговорни да штафетне палице буду на располагању такмичарима прве деонице у тркама штафета.
4. После команде стартера "на места", помоћници стартера контролишу да ли су такмичари постављени у складу са члановима 162.3 и 162.4 Правила.
5. У случају непрописног старта, помоћници стартера ће поступати у складу са чланом 162.8 Правила.

Члан 131 **Бројачи кругова**

---

1. Бројачи кругова воде евиденцију о пређеним круговима сваког такмичара у тркама дужим од 1500 метара. За трке на 5000 м и дуже, као и за дисциплине такмичарског ходања, одређује се већи број бројача кругова који, по упутствима главног судије, уписују у посебан записник времена у сваком кругу такмичара за које су одговорни, а која добијају од службеног мериоца времена. У том случају један бројач кругова не треба да води евиденцију о више од четири такмичара (шест у дисциплинама такмичарског ходања). Уместо ручне евиденције, може бити коришћена и електронска контрола, која подразумева постављање компјутерског одашиљача ("чипа") на опрему такмичара.
2. Један бројач кругова је одговоран за семафор, постављен у непосредној близини циља, којим се такмичарима показује број преосталих кругова у трци. Број на семафору се мења у сваком кругу када водећи такмичар уђе у равни део стазе према циљу. Такмичарима које је водећи у трци обишао за круг или више, обавештење о броју преосталих кругова даје се ручно, на одговарајући начин. Улазак у последњи круг трке објављује се сваком такмичару, најчешће звуком звона.

Члан 132 **Секретар такмичења и Технички информациони центар (ТИЦ)**

---

1. Секретар такмичења прикупља попуњене и потписане записнике свих дисциплина и осталу документацију

коју обезбеђују главне судије, шеф мерилаца времена или шеф судија за фото-финиш и мерилац брзине ветра. Он одмах прослеђује резултате спикеру, бележи их и записнике предаје директору такмичења. Код техничких дисциплина, ако се користи компјутерски систем обраде резултата, мора се обезбедити унос свих резултата у свакој дисциплини у јединствени компјутерски систем. Резултати дисциплина трчања се уносе под контролом шефа судија за фото-финиш. У том случају директор такмичења и спикер имају увид у резултате преко компјутера.

2. У дисциплинама у којима се такмичари такмиче са различитим спецификацијама (као што су тежина справа или тежина препона), релевантне разлике морају бити јасно назначене у резултатима или морају бити приказани одвојени резултати за сваку категорију.
3. Када правила за такмичење које није по члану 1.1 (а) дозвољавају истовремено учешће такмичара
  - (а) који се такмиче уз помоћ друге особе, тј. водича тркача или
  - (б) коришћењем механичке помоћи која није дозвољена по члану 144.3 (д) њихови резултати морају бити одвојено приказани као и, када је могуће, њихова паракласификација.

4. Следеће стандардне скраћенице и симболи треба да се користе у припреми стартних листа и резултата:

DNS	Није стартовао (Did not start)
DNF	Није завршио (Did not finish)
NM	Није забележен правilan покушај (No valid trial recorded)
DQ	Дисквалификован (Disqualified)
O“	Исправан покушај у скоку увис и скок мотком
<X>	Неисправан покушај у дисциплинама скокова и бацања
<-->	Пропуштен покушај у дисциплинама скокова и бацања
<r>	Повлачи се са такмичења
Q	Квалификован по месту у дисциплинама трчања на стадиону
q	Квалификован по времену у дисциплинама трчања на стадиону
Q	Квалификован по норми у дисциплинама скокова и бацања
q	Квалификован без норме у дисциплинама скокова и бацања
qR	Прешао у следећи круг по одлуци главног судије
qJ	Прешао у следећи круг по одлуци Врховне судијске комисије
, > “	Савијено колено (брзо ходање)
, ~ “	Губитак контакта са тлом (брзо ходање)
YC	Жути картон (yellow card)
YRC	Други жути картон (second yellow card)
RC	Црвени картон (red card)

5. Технички информациони центар (ТИЦ - TIC) мора да буде организован на свим такмичењима која се одвијају у складу са чланом 1.1 (а), (б), (ц), (ф) и (г) Правила. Такође се препоручује да се слични центри организују и на другим такмичењима која трају дуже од једног дана. Основне функције ТИЦ-а су да се обезбеди прецизна и непрекидна веза између делегација тимова, организационих комитета,

техничких делегата такмичења и да се координира управљање такмичењима у вези техничких и свих других питања која се односе на такмичења.

Члан 133 **Надзорник терена**

Надзорник терена врши надзор терена на којем се одвија такмичење и обезбеђује да приступ терену имају само судије и такмичари чија је дисциплина у току, као и остала овлашћена лица са одговарајућом акредитацијом.

Члан 134 **Спикер**

Спикер објављује гледаоцима имена и стартне бројеве такмичара који учествују у свакој дисциплини, као и све остале информације, укључујући састав квалификационих група, распоред стаза и редослед извођења покушаја и пролазна времена у дисциплинама трчања. Резултате сваке дисциплине (пласман такмичара, времена, висине, даљине, бодови) спикер објављује одмах по пријему одговарајућег обавештења. На такмичењима из члана 1.1 (а) Правила, ИААФ именује службеног спикера за енглески и француски језик. У сарадњи са руководиоцем представљања дисциплина, спикери су одговорни за све објаве предвиђене протоколом, а по упутствима организационог и/или техничког делегата.

Члан 135

Службени мерилац стазе и борилишта

Службени мерилац стазе и борилишта проверава исправност и тачност свих уређаја и свих обележја на стази и борилиштима и пре такмичења припрема одговарајуће сертификате за техничког руководиоца. Мора му бити омогућен потпун увид у све планове и скице стазе и борилишта, најновија контролна мерења и у све остале одговарајуће материјале ради њихове верификације.

Члан 136

Мерилац брзине ветра

Мерилац брзине ветра утврђује брзину ветра у смеру трчања у дисциплинама за које је одређен, бележи измерене податке, оверава записник и прослеђује га секретару такмичења.

Члан 137

Судија за електронско мерење дужина

Један шеф судија за електронско мерење дужина и један или више асистената се именује када се на такмичењу примењује електронско или видео мерење растојања или неки други уређај за електронско мерење.

Пре почетка такмичења он се упознаје са техничком екипом, радом уређаја и поступком мерења.

Пре почетка дисциплине, он надгледа постављање мерних уређаја, имајући у виду техничке захтеве произвођача и лабараторије за калибрацију инструмената.

Да би се потврдила исправност уређаја и мерених дужина, овај судија, заједно са главним судијом (и по

могућности ИТО, који је одређен за ту дисциплину), пре и после дисциплине, надгледа серију пробних мерења чији резултати морају бити у складу са мерењима извршеним овереном челичном пантљиком. Записник о усклађености мерења треба да буде сачињен и потписан од свих који су били укључени у пробно мерење и приододат записнику са резултатима.

Током такмичења он руководи поступком мерења и потврђује главном судији да уређај за електронско мерење ради у складу са прописима.

Члан 138

Судије у пријемном центру

Шеф судија у пријемном центру надгледа пролаз такмичара између терена за загревање и борилишта да би обезбедио да такмичари, пошто прођу контролу у пријемном центру, буду на борилишту и спремни за такмичење према предвиђеној сатници. Судије у пријемном центру контролишу да такмичари наступају у одговарајућој националној или клупској једнообразној опреми одобреној од стране националне федерације, да носе бројеве у складу са стартном листом и на начин предвиђен у правилима, да су обућа, број и дужина ексера, као и рекламне ознаке на одећи и торбама такмичара у складу са Правилима и прописима ИААФ-а, и да предмети који нису дозвољени не буду унети на борилишта.

О сваком евентуалном проблему судије ће обавестити главног судију у пријемном центру.

Члан 139

Контролор за оглашавање на такмичењу

Контролор за оглашавање на такмичењу (када је именован) контролише на такмичењу примену важећих "Правила и прописа за оглашавање ИААФ-а". Он решава сва питања у вези оглашавања на стадиону и у пријемном центру, а ово последње у сарадњи са главним судијом у пријемном центру.

ДЕО II - ОПШТА ПРАВИЛА ЗА ТАКМИЧЕЊА

Члан 140

Атлетско борилиште

Свака тврда, једнообразна подлога, која одговара захтевима наведеним у "Приручнику ИААФ-а за атлетска борилишта", може бити коришћена за атлетска такмичења.

Такмичења из члана 1.1 (а) Правила, могу се одржавати само на борилиштима са синтетичком подлогом, изграђеним у складу са "Такмичарским прописима ИААФ-а за синтетичка борилишта", за која постоји важећи сертификат ИААФ-а, класе 1.

Препоручује се да се, где таква борилишта постоје, и такмичења из члана 1.1 (б) до (ј) Правила одржавају на борилиштима са синтетичком подлогом са горе наведеним сертификатом.

У сваком случају, сертификат ИААФ-а класе 2, који потврђује тачност мера атлетских борилишта у мери које захтева сертификациони систем ИААФ-а, је неопходан за сва борилишта која се користе за такмичења из члана 1.1 (б) до (ј) Правила.

Напомена (I): „Приручник ИААФ-а за атлетска борилишта“ који се може добити у канцеларији ИААФ-а, или се може скинути са веб сајта ИААФ-а, даје детаљна и прецизна објашњења и услове за пројектовање и изградњу атлетских борилишта, укључујући и дијаграме за размеравање и обележавање атлетских стаза и борилишта.

Напомена (II): Стандардни формулари “Захтев за сертификацију објекта” и “Извештај о мерама објекта” се могу добити у канцеларији ИААФ-а или скинути са сајта ИААФ-а.

Напомена (III): Ово правило се не примењује за такмичења у трчању и такмичарском ходању на путу, за такмичења у трчању у природи и за планинско трчање (види чланове 230.11, 240.2, 240.3, 250.1-3, 251.1 и 252.1 Правила).

Напомена (IV): За атлетска борилишта у дворани види члан 211 Правила.

Члан 141

Старосне категорије и категорије полне припадности

Старосне категорије

1. Правила ИААФ-а подразумевају следеће старосне категорије:

Млађи јуниори и јуниорке (U18):

атлетичари са навршених 16 или 17 година на дан 31. децембра у години такмичења.

Јуниори и јуниорке (U20):

атлетичари са навршених 18 или 19 година на дан 31. децембра у години такмичења.

Ветерани и ветеранке:

атлетичар постаје ветеран/ветеранка на свој 35. рођендан.

Напомена (I): Сва остале питања у вези са такмичењима ветерана дефинише "ИААФ/WMA приручник", који је одобрио Савет ИААФ-а и Савет светске асоцијације ветерана (WMA).

Напомена (II): Право наступа, укључујући доњу старосну границу за наступ на појединим такмичењима ИААФ-а, регулисано је посебним техничким правилима.

2. Такмичар има право да учествује у такмичењима, организованим по овим Правилима, у својој старосној категорији, ако одговара том старосном распону који је наведен у класификацији одговарајуће старосне категорије. Такмичар мора да достави важећи документ (пасош) као доказ. Такмичар који не може или одбија да то уради нема право наступа на такмичењу.

Категорије полне припадности

3. Такмичења која се организују по овим Правилима деле се на мушка и женска. Када је организовано мешовито такмичење ван стадиона, или у неком посебном случају, наведеном у члану 147 Правила, резултати се и даље воде и објављују одвојено за мушки и женске такмичаре.

4. Мора да се дозволи учешће у такмичењима за мушкарце оном такмичару који је по закону признат за мушкарца и има право наступа на такмичењима која се организују у складу с Правилима и Пропозицијама.
5. Мора да се дозволи учешће у такмичењима за жене такмичарки која је по закону призната за жену и има право наступа на такмичењима која се организују у складу с Правилима и Пропозицијама.
6. Савет мора да утврди Пропозиције којима би се одредило право наступа на такмичењима за жене:
  - (а) жене које су извршиле операцију промене пола од мушкарца у жену;
  - (б) жене с патологијом хиперандрогенизма.

Такмичарка која избегава, која није способна или која одбија да се потчињава Пропозицијама губи право учешћа у такмичењима.

Напомена: Види правило 22.2 за казнене мере за неиспуњавање правила 141.

Члан 142

Право наступа

---

1. Право наступа на такмичењима организованим у складу са Правилима ИААФ-а имају само такмичари који испуњавају важеће услове ИААФ-а (види Поглавље 2).
2. Такмичари немају право наступа у иностранству без дозволе своје националне федерације, чланице

ИААФ-а (види члан 4.2 Правила). На међународним такмичењима таква дозвола националне федерације мора бити прихваћена, осим у случају када је приговор на статус такмичара поднет техничком делегату такмичења (види члан 146.1 Правила).

Истовремени наступ

3. Ако је такмичар пријављен за дисциплину трчања и дисциплину скокова или бацања, или две или више дисциплина скокова или бацања које се одвијају истовремено, главни судија може, за поједину серију, или појединачно за сваки покушај у скоку увис или скоку мотком, дозволити такмичару да свој покушај изведе по редоследу другачијем од оног одређеног жребом пре почетка дисциплине. Ако се међутим такмичар, коме је одобрена промена редоследа извођења покушаја, не одазове у тренутку позива за извођење покушаја, то ће му се, после истека предвиђеног времена, рачунати као да је пропустио покушај. У дисциплини скок увис и скок мотком, ако такмичар није присутан на борилишту када су сви други присутни такмичари завршили са такмичењем, главни судија ће сматрати да је тај атлетичар напустио такмичење када време за његов покушај буде истекло.

Напомена: У такмичењима са више од три серије покушаја, главни судија неће дозволити такмичару да у завршној (последњој) серији наступа по другачијем редоследу, али му то може дозволити у било којој од претходних серија.

Одустајање од наступа

4. На свим такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила, осим у доле наведеним случајевима, такмичар губи право наступа у свим наредним дисциплинама такмичења (укључујући дисциплине у којима истовремено наступа), укључујући трке штафета, у случајевима када:

(а) је дата коначна потврда учешћа такмичара у дисциплини, а такмичар ипак не наступи;

Напомена: Тачно време за коначну потврду учешћа у дисциплини мора бити унапред објављено.

(б) такмичар у квалификацијама избори право за наступ у наредном кругу такмичења у одређеној дисциплини, а затим одустане од наступа.

(ц) се такмичар не бори “свим срцем” (бона фиде). О томе одлучује главни судија, који у том случају ставља одговарајућу примедбу у записник.

Напомена: Ситуација предвиђена чланом 142.4 (ц) неће се примењивати на појединачне дисциплине такмичења у вишебоју.

Лекарско уверење (које издаје медицински делегат који је именован у складу са чланом 113, или, ако није именован медицински делегат, службени лекар одређен од организационог одбора) после прегледа такмичара може бити прихваћено као доволjan разлог да се такмичару дозволи наступ у наредним данима такмичења (изузимајући одређене дисциплине вишебоја) ако је он, из здравствених разлога

онеспособљен за наступ након коначне потврде учешћа у дисциплини или после наступа у претходном кругу такмичења.

Други оправдани разлози (случајеви на које такмичар не може да утиче као што су нпр. проблеми са службеним системом превоза такмичара), после провере, такође могу бити прихваћени од стране Техничког делегата.

Члан 143

Одећа и обућа такмичара и такмичарски бројеви

Одећа такмичара

1. Одећа коју носе такмичари мора бити чиста, дизајнирана и ношена тако да не изазива примедбе. Одећа мора бити произведена од материјала који није провидан ни када је мокар. Такмичар не сме носити одећу која може да омета поглед судијама. Мајице такмичара морају бити исте боје са предње и задње стране. У такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц), (ф) и (г) Правила, као и када представљају своју земљу у такмичењима из члана 1.1 (д) и (х) Правила, такмичари наступају у једнообразној одећи коју одобрава национална федерација. Када је у питању одећа такмичара, почасни круг и церемонија проглашења победника се сматрају делом такмичења.

Напомена: Одговарајући руковођећи орган може да условљава да у пропозицијама такмичења буде обавезна уредба да мајице спортиста буду исте боје спреда и позади.

Обућа такмичара

2. Такмичар може наступати бос или са обућом на једној или обе ноге. Сврха такмичарске обуће је да пружи заштиту и стабилност стопалу такмичара и да му чврст ослонац о подлогу. Обућа не сме бити направљена тако да пружа такмичару било какву додатну помоћ у смислу уградње технолошких побољшања која такмичару доносе било какву незаслужену предност. Каиш преко риса стопала је дозвољен. Сви типови обуће такмичара у употреби морају имати дозволу ИААФ-а.

Број ексерса на обући такмичара

3. Ђон и пета обуће атлетичара треба да буду израђени тако да омогућавају употребу највише 11 ексерса. Дозвољена је употреба свих 11 или мањег броја ексерса.

Димензије ексерса на обући такмичара

4. За такмичења која се одржавају на синтетичким подлогама, дужина дела ексерса који излази из ђона или пете не сме прелазити 9 мм, осим код скока увис и бацања копља где је та дужина 12 мм. Ексерси морају бити направљени тако, да бар до половине своје дужине, гледано од врха ексерса, пролазе кроз четвороугаони отвор алатке за мерење са страницама отвора дужине 4 мм. Ако произвођач стазе или представник стадиона дозвољавају мањи максимум, то се треба применити.

Напомена: Површина подлоге мора бити погодна за прихватавање ексерса који су дозвољени овим чланом.

Ћон и пета обуће такмичара

5. Ђон и/или пета спринтерице може имати бразде, наборе, избочине или зупце, под условом да су оне од истог или сличног материјала као и сам ђон. У скоку увис и скоку удаљ највећа дозвољена дебљина ђона је 13 mm, а у скоку увис највећа дозвољена дебљина пете је 19 mm. Код свих осталих дисциплина нема ограничења у погледу дебљине ђона и/или пете.

Напомена: Дебљина ђона и пете обуће се мери од горње стране унутрашњег дела обуће, укључујући и евентуалне додатне улошке, до доње стране спољног дела обуће, укључујући и горе поменуте наборе и избочине.

Додаци обући такмичара

6. Такмичар не сме користити никакав додатак са спољне или унутрашње стране обуће којим би се повећала дебљина ђона преко дозвољеног максимума, или који би дао такмичару било какву предност у односу на тип обуће описане у претходној тачки 5.

Такмичарски бројеви

7. Сваки такмичар добија два иста такмичарска броја које током такмичења носи, јасно видљива, на грудима и леђима, осим код скока увис и скока мотком где је дозвољена употреба само једног броја на грудима или на леђима такмичара. Такмичарски бројеви морају одговарати броју такмичара наведеном у стартој листи и програму такмичења. Ако такмичар носи тренерку током такмичења, такмичарски бројеви

морају бити ношени на тренерци на исти начин. Организатор такмичења може донети одлуку да такмичари поред такмичарских бројева или уместо њих на одећи носе своја имена или неки други препознатљив идентификациони знак. Ово се може применити на све такмичарске бројеве или само на неке од њих, према одлуци организатора.

8. Такмичарски бројеви се носе како су добијени, не смеју се сећи, савијати или покривати на било који начин. Код дисциплина дугих трчања такмичарски бројеви могу бити перфорирани да би се омогућио проток ваздуха, али перфорације не смеју бити на цифрама или словима који се на њима налазе.
9. У случају коришћења уређаја за фото-финиш, организатор може захтевати од такмичара да носе додатне самолепљиве бројеве на бочној страни шорца.
10. Такмичару без одговарајућег, прописно постављеног броја (и додатног броја), неће бити дозвољен наступ на такмичењу.
11. Ако такмичар не поштује Члан 143 на било који начин и:
  - (а) одбија упутства надлежног главног судије да се придржава овог члана, или
  - (б) учествује у такмичењу, он ће бити дисквалификован.

Члан 144

Помоћ такмичарима

Медицинско испитивање и помоћ

1. (а) медицинско испитивање, третман и/или физиотерапија могу бити обезбеђени или на самом борилишту, помоћу званичног медицинског особља које је ангажовао Организациони комитет, а које је јасно обележено тракама на рукама, мајицама или карактеристичном одећом, или на означеним местима за медицински третман изван области борилишта, помоћу овлашћеног медицинског тима који је одобрио медицински или технички делегат у ту сврху. Ни у једном од ових случајева, међутим, медицинска интервенција не сме довести до застоја у такмичењу, нити одлагања покушаја такмичара у односу на предвиђени програм дисциплине. Оваква нега или помоћ неке друге особе, да ли непосредно пре такмичења, онда када атлетичар напусти пријемни центар или у току такмичења, назива се помоћ.

(б) такмичар треба да се повуче са дисциплине ако му је тако наложио медицински делегат, или лекар који је члан званичног медицинског особља, а који се може препознати по тракама на рукама, мајици или карактеристичној одећи.

Напомена. Под појмом “борилишта” у овом случају подразумева се простор, најчешће ограђен и осигуран, у коме се одвија такмичење и у који приступ имају само такмичари и акредитована

службена лица у складу са правилима и пропозицијама такмичења.

Пружање помоћи

2. Сваки такмичар који пружа или прима помоћ у борилишту за време такмичења добиће опомену од главног судије, а у случају да се то понови биће дисквалификован у тој дисциплини. Ако је такмичар после опомене удаљен, било који резултат који је до тада постигао у тој серији неће бити признат. Резултати које је имао у претходној серији те дисциплине се рачунају.

Напомена: У случајевима по члану 144.3 (а), такмичар може бити дисквалификован без претходне опомене.

3. У оквиру овог члана следећи поступци се сматрају као помоћ и зато се не дозвољавају:
  - (а) покушај убрзавања кретања учесника такмичења од стране лица која не учествују у тој дисциплини, затим од стране учесника у дисциплинама трчања или ходања који заостају за један круг или скоро за круг, као и употреба неких техничких средстава (на други начин него што је то дозвољено чланом 144.4 (д));
  - (б) поседовање или коришћење видео рекордера или касетофона, компакт дискова, мобилних телефона или сличних апаратова у борилиштима;
  - (ц) изузев обуће, која је у складу са чланом 143, коришћење било какве технологије или направа

које могу дати кориснику предност коју не би имао да је користио опрему у складу са Правилима.

- (д) коришћење било какве механичке помоћи, осим ако такмичар може утврдити на основу процене вероватноће да му коришћење те помоћи неће обезбедити генерално предност у такмичењу у односу на такмичаре који не користе ту помоћи.
- (е) обезбеђивање савета или друге подршке неког званичног лица такмичења које није повезано или захтевано његовом специфичном улогом у такмичењу у том тренутку (нпр. тренерски савети, показивање тачке одраза у дисциплинама скокова изузев показивања грешке у хоризонталним скоковима, време или растојање у трци итд.).

4. У оквиру овог члана следећи случајеви се не сматрају као пружање помоћи и зато се дозвољавају:

- (а) комуникација између такмичара и њихових тренера који се не одвија унутар борилишта. Да би се омогућила оваква комуникација, а да се при томе не омета одвијање такмичења, део гледалишта, најближи месту одржавања дисциплине биће резервисан за тренере такмичара.
- (б) медицинско испитивање, третман и/или физиотерапија непходна да би омогућила такмичару да учествује или настави учешће у такмичењу, када је већ на борилишту по члану 144.1.

- (ц) све врсте личне заштите у употреби из здравствених разлога (нпр. завој, фластер, појас, стезник итд.). Главни судија, у договору са медицинским делегатом, има право да провери и одобри сваки овакав случај ако сматра да за то постоји разлог. (Види чланове 187.4 и 187.5 Правила).
- (д) поседовање за време трке таквих инструмената, као што су мерач пулса или брзине на одређеној дистанци, или сензорни мерачи корака, под условом да се ти инструменти не користе за везу с другим лицима.
- (е) такмичару у техничким дисциплинама је дозвољен преглед снимака претходних покушаја, који су у његово име снимила лица која су изван борилишта (види напомену 144.1). Није дозвољено уношење снимљених слика или опреме која омогућава гледање снимака унутар борилишта.

Члан 145

Дисквалификација такмичара

Ако је такмичар дисквалификован у некој дисциплини због нарушавања било ког члана Правила, у службеним записницима мора да се наведе члан и тачка Правила које је он прекршио.

1. У случају дисквалификације такмичара због нарушавања одредби техничких Правила (изузимајући чланове 125.5 или 162.5 Правила), сви резултати постигнути пре дисквалификације у том кругу такмичења се сматрају неважећим. Међутим,

резултати које је такмичар постигао у претходним круговима такмичења ће се и даље сматрати регуларним. Такмичар који је дисквалификован због нарушавања техничких правила на једној дисциплини такмичења има право наступа у осталим дисциплинама за које је пријављен.

2. У случају дисквалификације такмичара због неспорктског или недоличног понашања у записнику ће бити наведен разлог дисквалификације. Ако је такмичар опоменут по други пут по члану 125.5 Правила због неспорктског или недоличног понашања у истој дисциплини, или у складу с Правилом 162.5, он ће бити дисквалификован управо у тој дисциплини. Ако такмичар другу опомену добије док наступа у другој дисциплини, он ће бити дисквалификован само са те, друге дисциплине. Сви резултати постигнути пре дисквалификације у том кругу такмичења ће бити сматрани неважећим. Међутим, резултати које је такмичар постигао у претходним круговима такмичења, резултати које је постигао у претходним дисциплинама или у претходним појединачним дисциплинама вишебоја ће се и даље сматрати регуларним. У случају дисквалификације такмичара због неспорктског или недоличног понашања или по члану 162.5, главни судија мора да забрани наступ такмичару у свим наредним дисциплинама такмичења (укључујући појединачне дисциплине вишебоја, друге дисциплине у којима је он истовремено учествовао и штафете). У случају прекршаја који се сматра врло озбиљним, директор такмичења о томе извештава одговарајући руководећи орган због евентуалног предузимања даљих дисциплинских мера.

Напомена(ACC): Под неспортивским понашањем подразумева се и свака активност којом се речима, покретом или на други начин, током извођења дисциплине или ван тога, вређа, омаловажава или на други начин узнемирава други такмичар, службено лице или гледаоци присутни на такмичењу.

Члан 146

Протести и жалбе

---

1. Протест који се односи на право учешћа атлетичара на такмичењу се подноси техничком делегату пре почетка такмичења. На одлуку техничког делегата постоји право жалбе Врховној судијској комисији. У случају да проблем не може бити решен на задовољавајући начин до почетка такмичења, такмичару ће бити дозвољен наступ “под жалбом”, а случај ће бити прослеђен на одлуку Савету ИААФ-а или одговарајућем органу.
2. Протест који се односи на резултат или на поступак одвијања дисциплине улаже се у року од 30 минута од тренутка објављивања службених резултата дисциплине. Организатор такмичења обезбеђује да буде забележено време службеног објављивања резултата сваке дисциплине.
3. У првом степену сваки такмичар сам или преко другог одговорног лица које заступа његове интересе подноси протест усмено главном судији. Такмичар или тим могу да поднесу протест само ако се они такмиче у истој серији такмичења на који се односи протест (или каснија жалба) или ако учествују у такмичењу где се врши екипно рачунање бодова. Решавајући по протесту, главни судија узима у обзир све

расположиве чињенице које сматра битним, укључујући фотографије или видео запис снимљен службеном камером или други foto или видео материјал. Главни судија може донети одлуку по протесту или проследити случај Врховној судијској комисији. На одлуку главног судије постоји право жалбе Врховној судијској комисији.

4. У дисциплинама трчања,

- (а) ако такмичар уложи непосредан усмени приговор против тога да је погрешно стартовао, главни судија може, ако није потпуно сигуран, да дозволи такмичару да се такмичи "под жалбом" како би се сачувала права свих заинтересованих. Такмичење "под жалбом" неће бити дозвољено уколико је погрешан старт детектован помоћу одобреног контролног апарате ИААФ-а за погрешан старт, осим ако из било ког разлога главни судија утврди да су информације које је дао апарат очигледно погрешне.
- (б) приговор може да се заснива на грешци стартера, да није поништио погрешан старт или, у складу са чланом 162.5, да није прекинуо старт. Приговор може уложити само такмичар који је завршио трку, или неко у његово име. Ако је приговор основан, сваки такмичар који је погрешно стартовао или чије је понашање довело до прекида старта, а који је упозорен или дисквалификован према члановима 162.5, 162.6, 162.7 или 200.8 (ц), биће упозорен или дисквалификован. Без обзира да ли упозорење или дисквалификација постоји или не, главни судија има овлашћење да прогласи дисциплину или део дисциплине неважећим и

одлучи о понављању целе дисциплине или њеног дела, ако је по његовом мишљењу то правично.

Напомена: Право на жалбу и приговор под (б) примењиваће се било да се употребљава или не употребљава контролни апарат за погрешан старт.

5. Ако у дисциплинама скокова или бацања, такмичар коме је досуђен непрописан покушај уложи одмах усмени протест на одлуке судије, главни судија, ако сматра да за то постоје разлози, може наложити да се дужина изведеног покушаја измери и забележи, да би се тако заштитила права свих заинтересованих.

Ако је покушај на који је уложен протест:

(а) један од прва три покушаја у дисциплинама скокова и бацања, осим скока увис и скока мотком, и у такмичењу учествује више од 8 атлетичара, дотични атлетичар иде у финале (завршна три покушаја) само ако протест или каснија жалба буду усвојени;

(б) при скоку увис и скоку мотком, атлетичар би могао да се такмичи на следећој висини само ако протест или каснија жалба буду усвојени,

главни судија може дозволити такмичару да настави такмичење у финалној серији „под жалбом“ како би се заштитила права свих заинтересованих.

6. Резултат на који се односи приговор и сви остали резултати које је такмичар постигао приликом такмичења „под жалбом“ постаће званични само ако

каснија одлука главног судије по том питању или жалба Врховној судијској комисији буду усвојени.

7. Жалба Врховној судијској комисији се подноси у року од 30 минута после:
  - (а) службеног објављивања промене резултата у тој дисциплини, везано за одлуку главног судије;
  - (б) савета који је дат лицу које протестује, ако се резултати не мењају. Жалба се подноси у писменој форми, потписује је атлетичар или неко ко га заступа, или званични представник тима. Уз жалбу се прилаже и депозит који одговара вредности од 100 US долара, који се не враћа ако жалба не буде усвојена. Такмичар или тим могу да поднесу жалбу само ако се они такмиче у истој серији такмичења на који се односи протест (или ако учествују у такмичењу где се врши екипно рачунање бодова).

Напомена: Главни судија за дату дисциплину коме је предат протест мора после доношења одлуке у вези протеста одмах да обавести ТИЦ о времену доношења одлуке. Ако главни судија није могао усмено да пренесету информацију аинтересованим имовима и спортистима, тада ће се као званично сматрати време кад се одлука у вези протеста појавила на информационом столу ТИЦ-а.

8. Решавајући жалбу, Врховна судијска комисија узима у обзир изјаве свих лица укључених у случај. Ако у комисији постоји било каква недоумица узимају се у обзир и сви додатни доступни подаци у вези са случајем. Ако прикупљени подаци, укључујући и

евентуални видео запис, ипак не омогућавају доношење коначне одлуке, Врховна судијска комисија подржава претходну одлуку главног судије или шефа судија за ходање.

9. Врховна судијска комисија може поново да разматра своју одлуку ако добије нове убедљиве доказе, под условом да нова одлука још увек може бити примењена. Обично је такво поновно разматрање могуће само пре церемоније додељивања награда у тој дисциплини и само ако одговарајући руководећи орган није изнео друге аргументоване околности.
10. О решавању питања која нису обухваћена овим Правилима председник судијске комисије хитно реферише Генералном секретару ИААФ-а.
11. Одлука Врховне судијске комисије је коначна. Ако не постоји Врховна судијска комисија или ако жалба није била поднета, тада је одлука главног судије коначна. Не постоји могућност жалбе вишој инстанци, укључујући и Суд за арбитражу у спорту.

Члан 147

Мешовита такмичења

У дисциплинама које се одвијају потпуно унутар стадиона није дозвољен заједнички наступ мушкараца и жена у истој дисциплини програма. Изузетно, заједнички наступ може бити дозвољен у дисциплинама скокова и бацања, као и у тркама на 5000 м и дужим, осим на такмичењима по члану 1.1 (а) до (х) Правила. У случајевима такмичења по члану 1.1 (и) и (ј) Правила, такав заједнички наступ може бити дозвољен у појединим такмичењима само уз

посебну дозволу континенталног или националног савеза.

Напомена (I): Код мешовитих такмичења у техничким дисциплинама, треба користити одвојене записнике и објављивати резултате по половима (мушкарци и жене).

Напомена (II): Код мешовитих такмичења на стази, ако постоји довољан број такмичара оба пола, оправдано је спровести одвојене трке.

Напомена (III): Такмичења у мешовитим дисциплинама неће се у сваком случају дозволити како би се онемогућило такмичару једног пола да се темпом или уз помоћ такмичара другог пола оствари повољнији резултат.

Напомена (ACC): За такмичења у Србији у дисциплинама у којима наступају мушкарци и жене заједно (мешовито такмичење), потребна је одлука такмичарске комисије или комесара такмичења Атлетског савеза Србије.

Члан 148

Мерење на такмичењу

На такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила, сва мерења се врше овереном челичном пантљиком или метарском шипком (шибером) или одговарајућим посебним мерним уређајем који морају имати сертификат ИААФ-а, а тачност опреме и уређаја за мерење мора бити потврђена од стране националне агенције за мере у складу са националним и међународним мерним

стандартима. На осталим такмичењима могу се користити и пантљике од фибергласа.

Напомена: Што се тиче признавања рекорда види члан 260.17(а) Правила.

Члан 149

Признавање резултата

1. Ни један резултат неће бити признат ако га такмичар није постигао у току званичног такмичења, организованог у складу са овим Правилима.
2. Резултати који се постигну изван стандардних атлетских стадиона и у оним дисциплинама које се обично изводе на стадиону (нпр. на градским теренима, другим спортским објектима и сл.) биће признати ако су постигнути у складу са свим доле наведеним условима:
  - (а) ако је одговарајући руководећи орган издао дозволу за извођење тог такмичења у складу са чланом 1 до 3 Правила;
  - (б) ако је именована група (екипа) квалификованих националних техничких службених лица, као и испитаних атлетских судија;
  - (ц) тамо где је то потребно користе се опрема и справе у складу са Правилима;
  - (д) такмичење се изводи на таквом месту или на таквом спортском објекту који одговара Правилима и за који је службени мерилац издао атест у складу

са чланом 135 Правила, а на основу мерења извршених на дан такмичења.

Напомена: Важећи стандардни обрасци за извештавање о резултатима такмичења и објекту доступни су у канцеларији или на веб сајту ИААФ-а.

Члан 150
Видео снимање

На такмичењима из члана 1.1 (а), (б) и (ц) Правила, као и на осталим такмичењима када за то постоје техничке могућности, препоручује се видео снимање свих дисциплина као потврда исправности резултата или евентуалне повреде правила уз сагласност техничког делегата. Такав видео материјал постаје саставни део документације такмичења.

Члан 151
Бодовање

На такмичењима у којима се коначни пласман одређује на основу броја освојених бодова, начин бодовања се одређује, уз сагласност свих земаља учесница, пре почетка такмичења.

ДЕО III - ДИСЦИПЛИНЕ ТРЧАЊА НА СТАДИОНУ

Чланови 163.2, 163.6 (осим под условима чланова 230.12 и 240.9), 164.2 и 165 Правила односе се и на Део VII, VIII и IX Правила.

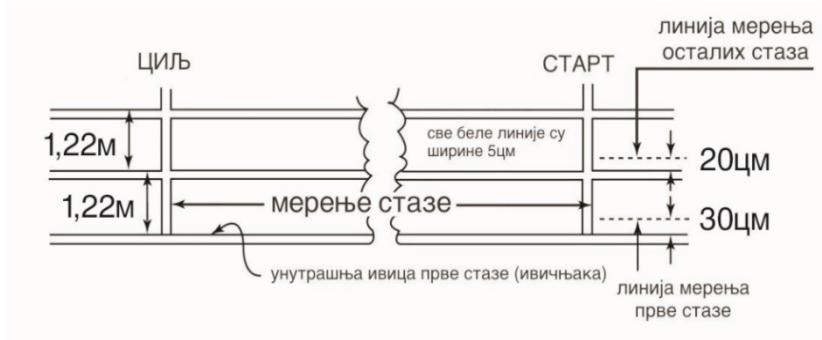
Члан 160 Мерење атлетске стазе

---

1. Стандардна дужина атлетске стазе је 400 м. Стазу чине два паралелна права дела и две кривине истог полупречника. Атлетска стаза је са унутрашње стране оивичена ивичњаком од погодног материјала и обојена белом бојом, висине од 5 до 6,5 цм и ширине од 5 до 25 цм. Ивичњак на два паралелна дела може да се изостави и да се замени белом линијом ширине 5 цм. У случају када део ивичњака мора бити привремено уклоњен због одржавања других дисциплина, његово место се означава белом линијом ширине 5 цм и купама или заставицама висине најмање 20 цм, постављеним на белу линију тако да се ивица основе купе или дршка заставице поклапају са ивицом беле линије ближе стази, и постављене на растојањима која не прелазе 4 м. (Заставице се постављају нагнуте под углом од 60° у односу на тло према унутрашњости терена.) Купе или заставице се постављају на међусобном растојању од највише 4 м, како би се спречили такмичари да газе по линији. Овакво обележавање се примењује и у трци са препрекама, где такмичари напуштају главну стазу, да би прескочили водену препреку у примеру старта складу са чланом 162.10 Правила, спољну страну половине стазе. Ако се такво означавање употребљава на равном делу стазе, где нема ивичњака, морају раздаљине између купа бити краће

од 10 м. Атлетска стаза се мери на 30 цм од ивичњака, или ако ивичњака нема, на 20 цм од линије која обележава унутрашњу ивицу стазе.

- Дужина стазе се мери од ивице линије старта удаљеније од циља до ивице линије циља ближе старту.

Скица 1 – Мерење стазе

- У свим тркама, закључно са 400 м, сваки такмичар трчи у одвојеној стази ширине најмање $1,22 \text{ m} \pm 0,01 \text{ m}$, оивичној белим линијама ширине 5 цм. Све стазе су исте ширине. Унутрашња, прва стаза се мери како је назначено у члану 160.2 Правила, остале стазе на 20 цм од спољне ивице беле линије која, са леве стране, оивичава сваку стазу.

Напомена: Када су у питању стазе играђене пре 1. јануара 2004. године, свака стаза може имати максималну ширину од 1,25 м.

- Такмичења из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила одржавају се на стадионима са најмање осам одвојених стаза.

5. Највећи дозвољени попречни нагиб стазе је 1:100 (1%), највећи дозвољени пад стазе у смеру трчања је 1:1 000 (1‰).

Напомена: Препоручује се да на новоизграђеним стадионима попречни пад стазе буде према унутрашњој стази.

6. Детаљна упутства за пројектовање, постављање и обележавање атлетских стаза су дата у “Приручнику ИААФ-а за атлетска борилишта”. Овај приручник даје основна упутства која се морају поштовати.

Члан 161

Стартни блокови

---

1. Употреба стартних блокова је обавезна у свим тркама закључно са 400 м, као и за старт штафета 4×200 м и 4×400 м, а забрањена у свим осталим тркама. Ниједан део стартног блока постављеног на стази не сме да прелази стартну линију нити да прелази у суседну стазу. Стартни блокови морају бити конструисани тако да одговарају следећим основним захтевима:
  - (а) блокови морају бити чврсте конструкције и не смеју давати такмичару никакву недозвољену предност.
  - (б) блокови су причвршћени за стазу ексерима или шиљцима израђеним тако да изазивају најмање могуће оштећење стазе. Конструкција мора бити таква да омогући брзо и лако премештање блокова. Број, дебљина и дужина ексера зависе од типа атлетске стазе. Стартни блокови морају

бити учвршћени за подлогу тако да се онемогући било какво померање блока током старта трке.

- (ц) када такмичар користи сопствене стартне блокове, они морају одговарати захтевима из члана 161 (а) и (б) Правила. Дозвољен је сваки дизајн и конструкција блокова под условом да они не представљају сметњу другим такмичарима.
- (д) када организатор такмичења обезбеђује стартне блокове они морају одговарати следећим, додатним, захтевима:

Стартни блок чине две површине упоришта за ноге о које такмичар упире своја стопала током старта. Упоришта за ноге су монтирана на крут рам конструисан тако да не омета покрете ногу такмичара при напуштању блока. Нагиб упоришта за ноге треба да буде прилагођен положају такмичара на старту, а површина упоришта може бити равна или благо удубљена. Површина упоришта мора бити урађена тако да омогућава употребу спринтерица са ексерима, тако што има прорезе или жљебове или тако што је пресвучена одговарајућим материјалом који омогућава коришћење спринтерица.

Упоришта за ноге су монтирана на крут рам тако да се могу премештати и подешавати током припреме старта, али без могућности било каквог померања током самог старта. Оба упоришта се могу померати напред и назад дуж рама независно једно од другог. Једном подешен стартни блок мора бити фиксиран механизmom тако конструисаним да такмичар може њиме лако и брзо руковати.

2. На такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила и за извођења која се подносе за ратификацију (потврду) као светски рекорд по члановима 261 или 263, стартни блокови морају бити повезани са уређајем за контролу старта, одобреним од стране ИААФ-а.

Овакав систем контроле старта се најозбиљније препоручује и за сва остала такмичења.

Напомена: Осим тога, може се користити и аутоматски систем враћања, који је описан у овим Правилима.

3. На такмичењима из члана 1.1 (а) до (ф) Правила, такмичари користе само стартне блокове које им ставља на располагање организатор такмичења. На осталим такмичењима која се одржавају на синтетичкој подлози, организатор такмичења такође може дозволити само употребу стартних блокова које он понуди на коришћење.

Члан 162

Старт

---

1. Старт се обележава белом линијом ширине 5 цм. У тркама које се не трче у одвојеним стазама, стартна линија је лучно закривљена како би сви такмичари прелазили једнако растојање до циља. Стартне позиције у свим тркама се нумеришу са лева на десно, посматрано у смеру трчања.

Напомена (I): Ако такмичење почиње изван стадиона, стартна линија може да буде ширине до 30 цм и било које боје која је наглашено контрастна у односу на тло око старта.

Напомена (II): Стартна линија за 1500 м, или било која закривљена стартна линија, може да се продужи иза спољне линије кривине у мери у којој је доступна иста синтетичка површина.

2. На свим међународним такмичењима, осим оним наведеним у напомени, стартер мора да издаје команде на језику домаћина такмичења, или на енглеском или француском језику.
  - (а) у тркама закључно са 400 м, (укључујући и штафetu 4×200 м, мешовиту штафetu, описану у члану 170.1 и штафetu 4×400 м,) команде су "на места" ("On your marks"), затим "позор" ("Set").
  - (б) у тркама дужим од 400 м (искључујући штафetu 4×200 м, мешовиту штафetu и штафetu 4×400 м) команда је "на места".

Све трке почињу пуцњем из стартног пиштолја усмереног увис.

Напомена: У такмичењима из члана 1.1(а), (б), (ц), (е) и (и) Правила, стартер даје команде искључиво на енглеском језику.

3. У тркама закључно са 400 м (као и у првој етапи штафете 4×200 м, мешовите штафете и штафете 4×400 м) "ниски старт" уз употребу стартних блокова је обавезан. На команду "на места" такмичар прилази линији старта и заузима положај иза ње, потпуно унутар стазе која му је додељена. Такмичар не сме да додирује нити стартну линију нити тло испред ње рукама или стопалима када је "на месту". Обе шаке и колено бар једне ноге морају бити у контакту са тлом, а оба стопала у контакту са стартним блоком. На

команду “позор” такмичар се одмах подиже у коначни положај пред старт, задржавајући при том контакт обе шаке са тлом и оба стопала са упориштима за ноге стартног блока. Када је стартер задовољан положајем који су такмичари заузели после команде “позор”, треба да уследи пуцањ из стартног пиштолја.

4. На тркама дужим од 400 м (изузимајући штафете 4×200 м, мешовите штафете и штафете 4×400 м) сваки старт почиње из стојећег положаја. После команде “На места” такмичар мора прићи стартној линији и заузети стартну позицију иза ње (у стази која му је додељена, ако се такмичење одвија у одвојеним стазама). Кад заузме своју стартну позицију, такмичар не сме да додирује тло једном или обема рукама. Чим стартер буде задовољан тиме што су такмичари заузели правилну стартну позицију и што су се примирили, треба да уследи пуцањ из пиштолја.
5. На команду “на места” ("On your marks") или “позор” ("Set"), зависно од дисциплине, сви такмичари одмах и без оклевања заузимају коначни положај за старт. У случају да стартер из било ког разлога оцени да није све спремно за старт, а пошто су такмичари већ заузели положај на стартним местима, он ће позвати такмичаре да се повуку, а помоћници стартера ће их поново поставити у линију иза стартних места (види члан 130 Правила).

Ако такмичар по мишљењу стартера:

- (а) после команде “на места” или “позор”, а пре стартног пуцања, изазове прекид процедуре старта, нпр. дизањем руке или устајањем у случају “никог

старта”, без оправданог разлога (оправданост разлога процењује главни судија),

- (6) не извршава команду “на места” или “позор”, како је то одређено Правилима, или не фиксира одговарајућу стартну позицију у одређеном року,
- (ц) после команде “позор” на било који начин смета осталим спортистима, стартер мора да прекине старт.

Главни судија може да упозори такмичара због лошег понашања (или да га дисквалификује у случају другог поновљеног нарушавања Правила у току истог такмичења) у складу с члановима 125.5 и 145.2. У том случају, или ако су други узроци изазвали прекид старта, или ако главни судија није сагласан са одлуком стартера, свим такмичарима треба показати зелени картон као знак да ни један од њих није непрописно стартовао.

Непрописан старт

- 6. Пошто је после команде стартера заузет коначан, миран став пред старт, такмичар не сме почети са стартном кретњом пре пуцња стартеровог пиштолја или другог одобреног стартног уређаја. Ако такмичар, по мишљењу стартера или контролора старта, почне са стартном кретњом пре пуцња, то ће се сматрати непрописним стартом. Када се користи од стране ИААФ-а одобрени апарат за контролу погрешног старта, стартер и/или контролор старта ће носити слушалице да би јасно чуо звучни сигнал који апарат емитује када означава могући погрешни старт (односно када је време реакције мање од 0,100

секунди). Чим стартер и/или контролор старта чује звучни сигнал, а ако је пуцао, старт ће се опозвати и стартер ће одмах испитати времена реакције на контролном апарату за погрешан старт како би утврдио који спортиста(и) је/су одговоран/и за опозив.

Напомена (I): Било какво кретање такмичара које не укључује или доводи до тога да нога/ноге такмичара губи/е контакт са таблама за стопала стартног блока, или да рука/руке такмичара губи/е контакт са тлом, неће се сматрати почетком његовог старта. У таквим случајевима такмичар се може дисциплински упозорити или дисквалификувати.

Напомена (II): Како је такмичар који стартује у стојећем положају склон томе да изгуби равнотежу, ако се такво кретање примети може се сматрати случајним и старт се може сматрати "неустабилним". Ако се такмичар гура или прелази преко линије пре старта, он не би требало да буде кажњен. Било који такмичар који изазива такве сметње може бити предмет дисциплинског упозорења или дисквалификације.

Напомена (III): У пракси, када један или више такмичара направе непрописан старт остали такмичари их обично следе и тако, строго узевши, и сами праве погрешан старт. Стартер ће међутим опоменути само оног такмичара, или више њих, који су по његовом мишљену одговорни за непрописан старт. Тако, због истог непрописног старта може бити опоменуто или дисквалификовано више такмичара. Ако је до непрописног старта дошло из других разлога, а не крвицом такмичара, ниједан од

њих неће бити опоменут и зелени картон ће бити показан свим такмичарима на старту.

Напомена (IV): Када се користи контролни апарат за погрешан старт који је одобрио ИААФ, стартер ће његово очитавање прихватити као коначно.

7. Изузимајући такмичења у вишебоју, сваки такмичар који направи непрописан старт биће дисквалификован. За такмичења у вишебоју, види члан 200.8 (ц).
8. У случају непрописног старта, помоћник стартера делује на следећи начин:

Изузимајући такмичења у вишебоју, такмичар/и који направи непрописан старт мора бити дисквалификован, црвено-црни картон (обојен по дијагонали) показује се такмичару и поставља се одговарајућа ознака на чуњу његове стазе. У случају првог непрописног старта у дисциплинама вишебоја, одговорни такмичар ће бити упозорен подизањем пред њим жуто-црног картона (обојеног по дијагонали) и одговарајућим знаком на обележју стазе. У исто то време остали спортисти који су учествовали у такмичењу морају бити упозорени жуто-црним картоном (обојеним по дијагонали), који пред њима подиже један од помоћника стартера, да би их тиме обавестио да ће бити дисквалификован свако од њих ко направи следећи непрописан старт. У случају наредних непрописних стартова одговорни такмичар/и ће бити дисквалификовани/и, а пред њим ће бити подигнут црвено-црни картон, а одговарајући знак ће бити постављен на обележју његове стазе. Овакав систем упозоравања (показивање картона такмичару који је направио непрописан старт) треба да се

примењује у случајевима када се не користе чуњеви са ознаком стазе.

9. Стартер или било који од контролора који сматра да старт није био исправан, опозива ("враћа") трку новим пуцњем пиштолја.

Трке на 1 000 м, 2 000 м, 3 000 м, 5 000 м и 10 000 м

10. Када у трци учествује више од 12 такмичара, они могу бити подељени у две групе, при чему једна група, коју чини приближно 65% такмичара стартује са основне лучне стартне линије, а друга група са додатне лучне стартне линије обележене преко спољне половине стазе. Друга група трчи спољном половином стазе до изласка из прве кривине. Потребно је поставити купе или заставице како је описано у члану 160.1 Правила. Додатна лучна стартна линија се обележава тако да сви такмичари трче исту дужину стазе од старта до циља. Линија за улазак такмичара у унутрашње стазе у трци на 800 м, описана у члану 163.5 Правила, је истовремено и место после кога такмичари у "спољној" групи у тркама на 2000 м и 10000 м могу ући у унутрашње стазе, односно придружити се такмичарима који су стартовали са основне стартне линије. За групни старт трка на 1000 м, 3000 м и 5000 м ово место уласка у унутрашње стазе се означава на почетку правог дела стазе према циљу. Место уласка у унутрашње стазе се означава маркацијом величине 5×5 цм, на линији између 4. и 5. стазе (на линији између 3. и 4. стазе на стадиону са шест стаза), на коју се поставља купа или заставица, која се уклања пошто се две групе такмичара споје.

Члан 163

Трке

(а) Смер трчања и ходања је такав да је унутрашњи терен стадиона такмичарима увек са леве стране. Стазе се обележавају са лева на десно тако да стаза уз унутрашњи део терена носи број један.

Ометање на стази

(б) Ако је такмичар гуран или ометан током дисциплине тако да се омета његов напредак, онда:

- (а) ако се гурање или ометање сматра ненамерним или узрокованим на неки други начин (не од стране другог такмичара), судија може, ако је мишљења да је такмичар (или његов тим) озбиљно оштећен, да нареди да трка буде поново одржана или да дозволи да се оштећени спортиста (или тим) такмичи у наредном кругу дисциплине;
- (б) ако је други такмичар по мишљењу судије одговоран за гурање или ометање, тај такмичар (или његов тим) ће бити подложен дисквалификацији из те дисциплине. Судија може да нареди, ако је мишљења да је такмичар (или његов тим) озбиљно оштећен, да се трка поново одржи изузимајући дисквалификованог такмичара (или тим) или да дозволи да се оштећени такмичар (или тим) (али не дисквалификовани такмичар или тим) такмичи у наредној рунди такмичења. У оба случаја члана 163.2 (а) и (б), такав

такмичар (или тим) треба нормално да заврши дисциплину са “*bona fide*”.

Прекраји у стази

- (ц) (а) у тркама које се трче у одвојеним стазама, такмичар мора трчати у стази која му је додељена од старта до циља трке. У тркама које се само једним делом трче у одвојеним стазама ово се односи само на тај део трке.
- (б) у тркама (или у било ком делу трке) које се не трче у одвојеним стазама, такмичар који трчи у кривини или на равном делу стазе, у спољашњој половини стазе у складу са чланом 162.10 или на закривљеном делу стазе пре и после водене препреке када су у питању трке са препрекама, не сме нагазити на белу линију или трчати по или са унутрашње њене стране, или ивичњака који чине применљиву границу (унутрашња страна стазе, спољашња половина стазе или део закривљене стазе пре и после водене препреке када су у питању трке са препрекама).

Када је главни судија уверен, на основу пријаве судије или судије на стази, или на други начин да је такмичар трчао ван своје стазе, овај ће бити дисквалификован. Изузети од овог правила наведени су у наредној тачки, члан 163.4 Правила.

4. Такмичар неће бити дисквалификован:

- (а) ако је гурнут или на други начин натеран од стране другог лица да нагази или трчи ван своје стазе;

(б) ако нагази или трчи изван његове стазе на равном делу стазе, на било ком равном делу стазе пре и после водене препреке када су у питању трке са препрекама или изван спољашње линије његове стазе на кривини,ако нема материјалне предности која би из тога проистекла и ако ниједан такмичар при томе није био гуран или ометан како би се спречило његово напредовање.

Напомена: Материјална предност подразумева побољшање такмичарове позиције различитим средствима, као трчење ван обележених линија, гажење по линији или трчање унутрашњом ивицом стазе.

5. На такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила, у трци на 800 м такмичари трче у одвојеним стазама до линије после које могу да напусте своју стазу и уђу у унутрашњу стазу. То је лучна линија ширине 5 цм, обележена после изласка из прве кривине преко свих стаза, сем стазе 1. Да би такмичари лакше уочили место после кога је дозвољен улазак у унутрашњу стазу, на белу линију која оивичава сваку стазу, а непосредно пре "линије уласка" постављају се купе или призме, по могућности боје различите од боје "линије уласка" и боје линија стаза, са основом величине 5 цм × 5 цм, и висине максимално 15 цм. Ако такмичар не поштује овај члан он, или у случају штафета његов тим, ће бити дисквалификован.

Напомена: У такмичењима по члану 1.1 (δ) и (χ), земље учеснице могу се договорити да се трка на 800 м не трчи ни делом у одвојеним стазама.

Напуштање стазе

6. Такмичару који је по сопственој волји напустио атлетску стазу током трке, неће бити дозвољено да се врати на стазу и настави трку и биће регистрован да није завршио трку. Ако такмичар покуша да поново уђе у трку, главни судија ће га дисквалификовати.

Ознаке на стази

7. Осим као што је назначено у члану 170.4, у случају трка штафета које се трче у целости или делом у одвојеним стазама, такмичари не смеју као помоћ постављати никакве ознаке или предмете на или уз стазу.

Мерење брзине ветра

8. Сви уређаји за мерење брзине ветра морају имати сертификат ИААФ-а, а тачност уређаја мора бити потврђена од стране националне агенције за мере у складу са националним и међународним мерним стандардима.
9. На такмичењима из члана 1.1 (а) до (х) Правила, морају бити коришћени искључиво ултрасонични уређаји за мерење брзине ветра. Механички уређај за мерење брзине ветра треба да има одговарајућу заштиту која смањује утицај бочне компоненте ветра. У случају када се користи уређај који се налази унутар цеви, дужина цеви са обе стране уређаја мора бити најмање двоструко већа од пречника цеви.

10. Главни судија мора утврдити да је уређај за мерење брзине ветра за дисциплине трчања на стази постављен поред правог дела стазе, уз прву стазу, 50 м од линије циља. Поставља се на висину од 1,22 м и не више од 2 м удаљен од ивице стазе.
11. Уређај за мерење брзине ветра може бити активиран и заустављан и аутоматски, даљинском контролом, а подаци прослеђени директно у компјутерски систем за обраду података на такмичењу.
12. Временски период у коме се врши мерење брзине ветра, од појаве пламена стартног пиштолја или другог одобреног стартног уређаја је:

100 м	10 секунди
100 м препоне	13 секунди
110 м препоне	13 секунди

У трци на 200 м брзина ветра се мери у периоду од 10 секунди, почевши од тренутка када први такмичар уђе у прави део стазе.

13. Брзина ветра се објављује у метрима у секунди, заокружено на следећу већу десетинку метра у секунди у позитивном смеру, само ако друга цифра после запете није нула (што значи, вредност од +2,03 м/с се бележи као +2,1 м/с, а вредност од -2,03 м/с се бележи као -2,0 м/с). Дигитални уређаји који показују вредности брзине ветра у десетинкама метра у секунди конструисани су тако да функционишу по овом правилу.

Приказивање пролазних времена

14. Пролазна времена и неслужбено време победника могу бити званично објављени и/или приказани преко разгласа или на семафору. Ова времена такмичарима не смеју саопштавати лица унутар борилишта која за то нису овлашћена од стране главног судије. Главни судија може то да дозволи само у случају када на стадиону нема семафора/покретне траке на којима се показује време или ако такав семафор такмичари не виде и ако се пролазно време саопштава свим такмичарима који учествују у трци. Сматраће се да такмичари који добију пролазна времена на начин који представља кршење овог члана примају помоћ и биће подвргнути члану 144.2.

Напомена: Под појмом “борилишта” у овом случају подразумева се простор, најчешће ограђен и осигуран, у коме се одвија такмичење и у који приступ имају само такмичари и акредитована службена лица у складу са правилима и пропозицијама такмичења.

Напици и сунђери

15. (а) у дисциплинама трчања на стадиону на 5 000 м и дужим, организатор може омогућити такмичарима коришћење воде за освежење и сунђера, ако сматра да временски услови тако нешто захтевају.
- (б) у тркама дужим од 10 000 м обезбеђују се освежење, вода и станице са прскалицама. Освежење може бити обезбеђено било од

стране организатора или такмичара и поставља се тако да је лако доступно, или се може додавати такмичарима у руке од стране овлашћених лица. Освежење које обезбеђује сам такмичар, мора бити под сталним надзором службеног лица које је одредио Организациони комитет од тренутка када су га такмичари или њихови представници предали. Службена лица морају бити сигурна да освежење није мењано ни на који начин.

Члан 164

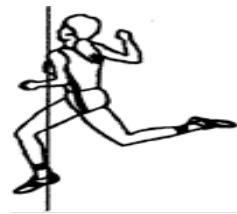
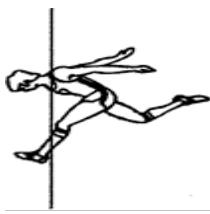
Циљ

---

1. Циљ се обележава белом линијом ширине 5 цм.

Напомена: Ако циљ трке није на стадиону, линија циља може бити ширине до 30 цм и може бити било које боје упадљиво контрастне у односу на тло око циља.

2. Пласман такмичара у трци се одређује по редоследу којим било који део њиховог тела (што у овом случају подразумева труп, а не главу, врат, руке и ноге такмичара) додирне замишљену раван која се пружа вертикално увис од ивице линије циља ближе старту, као што је напред дефинисано.

Улазак у циљ

3. У тркама у којима се редослед одређује на основу дужине коју такмичари прелазе за одређени временски период, стартер, тачно један минут пре завршетка трке, даје знак пуцњем пиштолја, упозоравајући такмичаре и судије да се трка ближи крају. Стартер, пратећи упутства главног мериоца времена, у тренутку истека предвиђеног времена означава крај трке, новим пуцњем пиштолја. У тренутку пуцња пиштолја којим је означен крај трке, судије одређене за то обележавају на стази тачно место на коме је сваки такмичар додирнуо тле последњи пут пре пуцња или у тренутку пуцња. Као пређена дужина такмичару се рачуна дужина мерена од старта до најближег пуног метра иза тако означеног места на стази. За обележавање пређене раздаљине, пре почетка трке се одређује најмање по један судија за сваког такмичара.

Члан 165

Мерење времена и фотоФиниш

1. Три начина мерења времена се признају као званична:
  - (а) ручно мерење времена,

- (б) потпуно автоматско мерење времена помоћу фотоФиниш уређаја,
  - (ц) мерење помоћу транспондер уређаја само за такмичења из чланова 230 (трке које се не одржавају у потпуности на стадиону), 240, и 250, 251 и 252 Правила.
2. По члану 165.1 (а) и (б), време се мери до тренутка када било који део тела такмичара (што подразумева труп, а не главу, врат, руке и ноге такмичара) додирне замишљену раван која се пружа вертикално увис од ближе ивице линије циља.
  3. Мери се време свих такмичара који заврше трку. Додатно, када год је то могуће, мере се и пролазна времена у сваком кругу у тркама на 800 м и дужим, као и пролазна времена на сваких 1000 м у тркама на 3000 м и дужим.

Ручно мерење времена

4. Мериоци времена се постављају у продужетку линије циља, када је то могуће најмање 5 м од спољне ивице стазе. Да би сви мериоци имали добар преглед циља, требало би користити уздигнуто судијско постолje.
5. Мериоци времена користе ручне механичке штоперице или дигиталне електронске штоперице којима се ручно рукује. У смислу Правила ИААФ-а, сви ови уређаји за мерење времена се називају "штоперице".
6. Пролазна времена такмичара, у складу са чланом 165.3 Правила, мере судије мериоци времена

користећи штоперице којима је могуће мерити више резултата или посебни, само за то одређени, мериоци времена.

7. Време у трци се мери од појаве пламена/дима стартног пиштолја или другог одобреног стартног уређаја.
8. Три службена мериоца времена (од којих је један шеф мерилаца времена) и један или два помоћна мериоца треба да забележе време победника сваке трке (за такмичења у вишебоју важи Правило 200.8 (б)). Времена измерена од стране помоћних мерилаца узимају се у обзир само у случају ако један или више службених мерилаца не успеју да забележе тачно време. У том случају се позивају помоћни мериоци по раније утврђеном редоследу, тако да у свим тркама три штоперице бележе службено време победника.
9. Сваки мерилац времена делује самостално. Без показивања своје штоперице или коментарисања измереног резултата са другим лицима он уноси време у службени образац који потписује и предаје шефу мерилаца времена. Шеф мерилаца има право да преконтролоше време на штоперици сваког мериоца и упореди га са временом уписаним у образац.
10. У свим тркама, у случају ручног мерења, време мора да се чита и бележи на следећи начин:
  - (а) код такмичења на стадиону, ако време не износи тачно 0,1 секунде, оно се заокружује на наредну већу десетинку секунде, тј. резултат 10,11 бележи се као 10,2.

11. У тркама које се одржавају делом или потпуно ван стадиона, времена се заокружују на наредну већу секунду, па ће резултат 2:09:44,3 бити забележен као 2:09:45.
12. Ако две од три штоперице показују исто време, а време треће штоперице се разликује, као службено време се узима оно које показују две штоперице. Ако се времена на све три штоперице разликују, као службено се узима време штоперице која показују средње време. Ако се време мери само са две штоперице, а оне показују различита времена, слабије време се узима као службено.
13. Шеф мерилаца времена, на основу горенаведених правила, одређује званично време сваког такмичара и прослеђује резултате секретару такмичења.

Потпуно аутоматско мерење времена (фото-финиш)

14. Уређај за потпуно аутоматско мерење времена (фото-финиш), одобрен од стране ИААФ-а, требало би користити на свим такмичењима.

Уређај за аутоматско мерење времена

15. Да би био одобрен од стране ИААФ-а, уређај за потпуно аутоматско мерење времена мора бити тестиран и мора имати потврду о тачности која не сме бити старија од 4 године, укључујући следеће:
  - (а) уређај мора да евидентира финиш камером постављеном у продужетку линије циља дајући свеобухватну (композитну) слику.

- (I) за такмичења по члану 1.1, композитна слика мора да буде састављена од најмање 1000 слика у секунди.
- (II) за остале такмичења, композитна слика мора да буде састављена од најмање 100 слика у секунди.

У сваком случају слика мора да се усклађује са равномерно обележеном временском скалом издељеном на 0,01 секунду.

- (б) уређај ће автоматски почети да ради када стартер да сигнал, тако да је укупна временска разлика између појаве пламена пиштоља и активирање уређаја за мерење константна и једнака или мања од 0,001 секунде.
16. Да би се потврдило да је камера добро постављена и да може даочита слике фото-финиша, пресек линија стаза и циљне линије треба да буде црно обојен у одговарајућем дизајну. Дизајн треба да буде ограничен само на пресек, не више од 20 мм пре и не преко, водеће ивице циљне линије. Сличне црне ознаке могу се ставити на сваку страну пресека одговарајуће линије стазе и циљне линије за даље олакшаночитавање
17. Времена и редослед се читају са снимка помоћу курсора који обезбеђује да линија читања и временска скала буду под углом од 90° .
18. Фото-финиш уређај мора автоматски да одреди и сними циљна времена такмичара и да обезбеди одштампану слику која показује време сваког

такмичара. Додатно, уређај мора да обезбеди табеларни преглед који показује време или друге резултате сваког такмичара. Следеће промене аутоматски одређених вредности и ручно уношење вредности (као што су стартно време, циљно време), мора бити аутоматски назначено уређајем на временској скали одштампане слике и у табеларном прегледу.

19. Уређај за мерење времена који ради аутоматски на старту или циљу, али не истовремено у оба случаја, не сматра се уређајем ни за ручно ни за аутоматско мерење времена и не може се користити за службено мерење времена. Времена прочитана са оваквог уређаја неће се ни у ком случају користити као званична, али се снимак може користити као употребљив податак при одређивању редоследа и временског размака између такмичара на циљу.

Напомена: Када систем за потпуно аутоматско мерење времена није активиран пуцњем стартеровог пиштолја или другог одобреног уређаја за старт, то се аутоматски приказује на временској скали слике фотот-финиша.

Поступак мерења

20. За рад уређаја за аутоматско мерење времена одговоран је шеф судија за фото-финиш. Пре почетка такмичења шеф судија за фото-финиш се састаје са техничком екипом за мерење и упознаје се са начином рада уређаја за мерење. Пре почетка сваког дела програма такмичења, шеф судија, заједно са главним судијом и стартером, присуствује контроли уређаја, да би се потврдило да је уређај правилно подешен и постављен "на нулу", да се активира

автоматски пуцњем стартног пиштолја у оквиру времена које је наведено у члану 165.14 (б) (тј. једнако или мање од 0,001 секунде). Он је дужан да преконтролише опрему и да се увери да су камере правилно постављене.

21. Кад год је то могуће требало би користити најмање две камере за фото-финиш, по једну са сваке стране атлетске стазе. Пожељно је да ова два система буду технички независна један од другог, сваки са сопственим системом напајања и посебним системом примања и преношења сигнала стартног пиштолја или другог одобреног уређаја за старт.

Напомена: Када се користе две или више камера за фото-финиш, технички делегат или међународни судија за фото-финиш пре почетка такмичења одређују једну камеру као званичну. Време и редослед очитани са снимка других камера се узимају у обзир само у случају оправдане сумње у тачност рада званичне камере или када постоји потреба за допунским снимком како би се разрешила сумња у погледу редоследа и времена такмичара (нпр. када су такмичари снимљени званичном камером делом или потпуно заклоњени).

22. Уз помоћ потребног броја помоћника, шеф судија за фото-финиш одређује редослед и званична времена такмичара. Он се стара да очитани подаци буду тачно учитани у информативни систем такмичења и прослеђени секретару такмичења.
23. Времена прочитана са фото-финиш уређаја се сматрају службеним, осим у случају када одговорно лице закључи, из било ког разлога, да су она

очигледно нетачна. У том случају као службена се узимају времена мерилаца времена, претходно усаглашена, ако је то могуће са подацима добијеним са снимка фото-финиша. Мериоци времена се обавезно одређују када постоји и најмања сумња у могућност неправилног рада фото-финиш уређаја.

24. Времена прочитана са снимка фото-финиша се читају, бележе и објављују по следећем принципу:
- (а) за све трке на стадиону закључно са 10 000 м време се чита и објављује у стотинкама секунде (1/100). Ако време није тачно стоти део секунде, оно се чита и бележи као наредна већа стотинка секунде (1/100).
  - (б) за све трке на стадиону дуже од 10 000 м време се чита у стотинкама секунде (1/100), а бележи и објављује у десетинкама секунде (1/10). Сва времена која се не завршавају нулом се заокружују на наредну већу десетинку секунде (1/10) и као таква објављују (нпр. у трци на 20 000 м време 59:26,30 ће бити објављено као 59:26,3, а време 59:26,32 ће бити објављено као 59:26,4).
  - (ц) за све трке које се одржавају делом или у потпуности ван стадиона, време се чита у стотинкама секунде (1/100), а бележи и објављује у секундама. Сва времена која се не завршавају са две нуле се заокружују на наредну већу секунду и као таква објављују (нпр. у маратону време 2:09:44,00 ће бити објављено као 2:09:44, а време 2:09:44,01 ће бити објављено као 2:09:45).

Транспондер уређај

25. Употреба транспондер уређаја одобреног од стране ИААФ-а за такмичења из чланова 230 (трке које се не одржавају у потпуности на стадиону), 240, 250, 251 и 252 Правила, дозвољена је под следећим условима:
- (а) ниједан део уређаја који се користи на старту, током трке или на циљу трке не сме представљати препреку или сметњу такмичарима;
  - (б)тежина чипа транспондера и његовог кућишта које се носи на одећи, стартном броју или обући такмичара мора бити занемарљива;
  - (ц)уређај мора бити покренут пуцњем стартног пиштолја или другог одобреног стартног уређаја;
  - (д) за функционисање, уређај не сме захтевати било какву активност такмичара на циљу или у било ком делу трке;
  - (е)резолуција уређаја мора бити 0,1 секунда (што значи да уређај може разликовати такмичаре који су у циљ ушли са разликом од 0,1 секунде). У свим тркама време мора бити читано у десетинкама (1/10) секунде, а бележено и објављено у секундама. Сва времена која се не завршавају са нулом се заокружују на наредну већу секунду и као таква се објављују (нпр. у маратону време 2:09:44,3 ће бити објављено као 2:09:45).

Напомена: Службено време ће бити време између пуцња стартног пиштолја и тренутка у коме такмичар досегне линију циља. Може бити

објављено и време између тренутка у коме такмичар пређе линију старта и тренутка у коме он досегне линију циља, али то време се неће сматрати службеним.

(ф) иако се редослед такмичара и резултати трке одређеним транспондер уређајем могу сматрати службеним, могу се применити чланови 164.2 и 165.2 Правила, ако се за то укаже потреба.

Напомена: Препоручује се присуство судија или видео снимање циља трке као помоћ у одређивању редоследа такмичара.

26. За рад овог система одговоран је шеф судија за мерење времена транспондером. Пре почетка такмичења он мора да се сретне са техничким особљем и да се упозна са опремом. Он мора да руководи тестирањем опреме и да се убеди да пролазак транспондера преко линије циља фиксира време проласка такмичара преко линије циља. По договору с главним судијом он мора да се убеди да постоји ставка да се, у случају потребе, примени члан 165.24 (ф).

Члан 166

Квалификационе трке, формирање група и жреб

Квалификационе трке

1. Квалификационе трке ће се одржавати у дисциплинама трчања у којима је број атлетичара сувише велики да би сви могли наступити на задовољавајући начин заједно у једној, финалној, трци. Када се одржавају квалификационе трке, сви

такмичари морају да учествују и да се квалификују кроз њих. Изузетак може направити тело које има контролу над такмичењем. Оно може, за једну или више дисциплина, да дозволи спровођење додатне квалификационе трке (трка) било на том такмичењу или на једном или више претходних такмичења да би се одредили неки или сви такмичари са правом учешћа и у којој квалификационој трци такмичења. Оваква процедура и било какви други начини (као што су испуњавање норме у одговарајућем периоду, рангирање на одговарајуће место на одређеном такмичењу или на право учествовање на основу места) којима такмичар има право учешћа на такмичењу и у којој квалификационој трци на такмичењу, морају бити наведени у техничком упутству за свако такмичење.

2. Систем квалификација кроз квалификационе трке (предтрке), четвртфиналне и полуфиналне трке одређује технички делегат такмичења или, ако он није одређен, организатор такмичења. Следећа шема се, осим у изузетним околностима, користи за одређивање броја кругова у квалификацијама, броја група у сваком кругу квалификација, као и за одређивање начина напредовања такмичара у следећи круг такмичења, тј. напредовање по пласману (Π) и по времену (T).

100 м, 200 м, 400 м, 100 м препоне, 110 м препоне, 400 м препоне

Пријављено такмичара	Број група	1. Круг квалификација		2. Круг квалификација		Полуфинале		
		По пласману	По времену	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену
9-16	2	3	2					
17-24	3	2	2					
25-32	4	3	2				2	3
33-40	5	4	4				3	2
41-48	6	3	6				3	2
49-56	7	3	3				3	2
57-64	8	3	8	4	3	4	2	4
65-72	9	3	5	4	3	4	2	4
73-80	10	3	2	4	3	4	2	4
81-88	11	3	7	5	3	1	2	4
89-96	12	3	4	5	3	1	2	4
97-104	13	3	9	6	3	6	3	2
105-112	14	3	6	6	3	6	3	2

800 м, 4×100 м, мешовита штафета, 4×400 м

Пријављено такмичара	1.Круг квалификација			1.Круг квалификација			Полуфинале		
	Број група	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену
9-16	2	3	2						
17-24	3	2	2						
25-32	4	3	4				2	3	2
33-40	5	4	4				3	2	2
41-48	6	3	6				3	2	2
49-56	7	3	3				3	2	2
57-64	8	2	8				3	2	2
65-72	9	3	5	4	3	4	2	4	
73-80	10	3	2	4	3	4	2	4	
81-88	11	3	7	5	3	1	2	4	
89-96	12	3	4	5	3	1	2	4	
97-104	13	3	9	6	3	6	3	2	2
105-112	14	3	6	6	3	6	3	2	2

1500 м

Пријављено такмичара	1. круг квалификација			2. круг квалификација			Полуфинале		
	Број група	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену
16-30	2	4	4						
31-45	3	6	6				2	5	2
46-60	4	5	4				2	5	2
61-75	5	4	4				2	5	2

2000 м са препрекама, 3000 м, 3000 м са препрекама

Пријављено такмичара	1. круг квалификација			2. круг квалификација			Полуфинале		
	Број група	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену
20-34	2	5	5						
35-51	3	7	5				2	6	3
52-68	4	5	6				2	6	3
69-85	5	4	6				2	6	3

5000 м

Пријављено такмичара	1. Круг квалификација			1. Круг квалификација			Полуфинале		
	Број група	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену
21-40	2	5	5						
41-60	3	8	6						
61-80	4	6	6				2	6	3
81-100	5	5	5				2	6	3

10 000 м

Пријављено такмичара	1. Круг квалификација		
	Број група	По пласману	По времену
28-54	2	8	4
55-81	3	5	5
82-108	4	4	4

Кад год је то могуће, такмичари исте земље или тима, као и такмичари с најбољим резултатима, распоређују се у различите групе у свим круговима квалификацијама. Приликом примене овог Правила за време жребања после првог квалификационог круга такмичења, дозвољава се пребацање такмичара из једне групе у другу само у случају ако су ти такмичари једнаки по пласману, у складу са чланом 166.3 Правила.

Напомена (I): Препоручује се да се при формирању група узме у обзир што је могуће више информација о резултатима свих учесника и да се жребање врши тако да најбољи такмичари доспеју у финале.

Напомена(II): За Светске шампионате и Олимпијске игре у одговарајуће техничке пропозиције такмичења могу да се убаце алтернативне табеле.

Пласмани и састав група

3. (а) у првом кругу квалификација такмичари се распоређују у групе по цик-цак систему, при чему се код жребања узима у обзир одговарајући списак важећих резултата постигнутих у одређеном временском пероду;

(б) после првог круга квалификација учесници се распоређују у групе за наредни круг по следећем систему:

(I) за трке од 100 м до закључно 400 м, као и за трке штафета до закључно 4×400 м, распоређивање се врши на основу пласмана и постигнутог времена у сваком претходном кругу такмичења.

У том смислу такмичари се рангирају на следећи начин:

Најбржи победник квалификационе групе

Други најбржи победник квалификационе групе

Трећи најбржи победник квалификационе групе, итд.

Најбржи другопласирани у групи

Други најбржи другопласирани у групи,

Трећи најбржи другопласирани у групи итд. Најбржи који се квалифицирао на основу постигнутог времена.

Други најбржи који се квалифицирао на основу постигнутог времена.

(II) у другим дисциплинама за распоређивање такмичара поново ће се користити спискови претходно пријављених резултата; они ће се мењати само ако су постигнути бољи резултати у претходном кругу (круговима).

(ц) такмичари се потом разврставају у групе по цик-цак систему. Нпр. у случају када имамо три групе, оне се образују на следећи начин:

А	1	6	7	12	13	18	19	24
Б	2	5	8	11	14	17	20	23
Ц	3	4	9	10	15	16	21	22

У свим случајевима, редослед наступа групе одређује се жребом након што је формиран састав групе.

Жребање стаза

4. За трке од 100 м до закључно 800 м, као и за трке штафета до закључно 4×400 м, када се такмичење одвија кроз више кругова, стазе се додељују по следећем принципу:

- (а) у првом кругу, а и у свим претходним квалификационим круговима по члану 166.1, такмичари се разврставају по стазама жребањем.
- (б) у наредним круговима такмичења, такмичари или екипе ће бити рангирали после сваког круга у складу са чланом 166.3 (б)(I) Правила, или за трку на 800 м, чланом 166.3 (б)(II) Правила.

Затим се врше три жребања:

- (I) једно за четворо најбоље рангиралих такмичара или екипа у свакој групи, за доделу места у стазама 3, 4, 5 и 6.
- (II) друго за пето и шесторангираног такмичара или екипу у свакој групи, за доделу места у стазама 7 и 8.

(III) треће за двоје најслабије рангираних такмичара или екипа у свакој групи, за доделу места у стазама 1 и 2.

Напомена (I): У случају када на стадиону има мање од осам стаза примењује се исти принцип уз неопходне измене.

Напомена (II): На такмичењима из члана 1.1 (д) до (j) Правила, трка на 800 м може почети са једним или два такмичара у свакој стази или се може применити групни старт са лучне стартне линије. На такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила, ово се користи само у првом кругу такмичења, осим у случају када, због деобе места или наступа такмичара у следећем кругу по одлуци главног судије, у групи има више такмичара него што је првобитно предвиђено.

Напомена (III): У тркама на 800 м, укључујући и финале, где се из било ког разлога такмичи више такмичара него што има стаза, технички делегат ће одредити у којој ће стази трчати више од једног такмичара.

Напомена (IV): Ако има више стаза него такмичара, онда би унутрашња/е стаза/е требало да буде/у увек празна/е.

Један круг (Single Rounds)

5. На такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила, за трке дуже од 800 м и штафетне трке дуже од 4×400 м, као и за сваку дисциплину где се

одржава само финална трка, распоред стаза се одређује жребом.

6. Када је одлучено да се спроведе серија трка у дисциплини, а не квалификације и финала, пропозиције за такмичење треба да поставе сва релевантна разматрања укључујући квалификационе трке и формирање група и метод по којем ће се финални резултати одређивати.
7. Такмичар не може наступати у другој групи или стази, осим оне у коју је, по стартној листи, одређен, осим у случају када, по мишљењу главног судије, постоје разлоги за промену.

Пласирање у следећи круг такмичења

8. У сваком кругу квалификација, осим ако то није другачије одређено резервним табелама дозвољеним чланом 166.2, најмање двоје првопласираних такмичара из сваке групе, треба да се квалификује за наредни круг. Препоручује се да, кад год је то могуће, најмање троје првопласираних такмичара из сваке групе напредује у наредни круг такмичења. Осим у случају примене члана 167 Правила, остали такмичари могу се квалифиkovати за следећи круг такмичења на основу пласмана или на основу постигнутог времена у складу са чланом 166.2 Правила, посебним пропозицијама такмичења или одлуком техничког делегата. У случају када се такмичари квалификују на основу постигнутог времена, само један начин мерења времена може бити коришћен.

Најкраће време између квалификационих трка

9. Најкраће време између завршетка последње трке у једном кругу такмичења и почетка прве трке у наредном кругу или финала, када је то могуће, износи:

за трке закључно са 200 м	45 минута
за трке дуже од 200 м и закључно са 1 000 м	90 минута
за трке дуже од 1 000 м	не истог дана

Члан 167

Случај једнаких резултата (Ties)

---

1. Ако судије на циљу или судије фото-финиша не могу да разреше случај једнаких резултата такмичара приликом одређивања било ког места у складу с члановима 164.2, 165.18, 165.21 или 165.24, сматраће се да је резултат изједначен и та једнакост се задржава.
2. Ако се решава питање да ли је било једнаких резултата у било ком квалификационом кругу приликом одређивања пласмана у складу с чланом 166.3 (б) Правила, или ако се одређује последњи учесник који ће се пласирати у следећи круг такмичења по постигнутом времену, главни судија на фото-финишу мора да узме у обзир време које су учесници постигли са тачношћу од 0,001 секунде. Ако је на тај начин или у складу с чланом 167.1 Правила, утврђено да су резултати једнаки, врши се жребање да би се одредило место које такмичар заузима. Ако је забележен исти последњи резултат приликом одређивања ко прелази у следећи круг по пласману или по времену, тада сви такмичари који су постигли

тај резултат прелазе у следећи круг или, ако је то немогуће, мора жребањем да се одреди који ће такмичар прећи у следећи круг.

Напомена: Ако се квалификација за наредни круг заснива на пласману и времену (нпр. прва три у свакој од две групе плус наредна два најбржа), а постоји дељење (тј. једнак резултат) последњег квалификационог места заснованог на пласману, квалификовавање такмичара са истим резултатом у наредни круг квалификација смањиће број такмичара који се квалификују на основу времена.

Члан 168

Трке са препонама

- Стандардне дужине трка са препонама су следеће:

Мушкарци, јуниори (U20) и млађи јуниори (U18):
110 м, 400 м.

Жене, јуниорке (U20) и млађе јуниорке (U18):
100 м, 400 м.

У свакој дисциплини има 10 препона постављених у складу са следећом табличом:

Мушкарци, U 20 јуниори и U18 млађи јуниори

Дужина трке	Растојања од старта до прве препоне	Растојање између препона	Растојање од последње препоне до циља
110 м	13,72 м	9,14 м	14,02 м
400 м	45,00 м	35,00 м	40,00 м

Жене, U 20 јуниорке и U18 млађе јуниорке

Дужина трке	Растојања од старта до прве препоне	Растојање између препона	Растојање од последње препоне до циља
100 м	13,00 м	8,50 м	10,50 м
400 м	45,00 м	35,00 м	40,00 м

Препона се на стази поставља тако да носачи препоне буду окренути у смеру из кога долазе такмичари, а да је летва препоне тачно изнад одговарајуће ознаке на стази.

2. Препоне се израђују од метала или другог погодног материјала, са горњом летвом од дрвета или другог неметалног одговарајућег материјала. Препона се састоји од два паралелна хоризонтална носача за чији је крај под правим углом причвршћен правоугаони рам, који може бити ојачан једном или двема попречним шипкама, а на чијем је горњем делу причвршћена летва препоне. Конструкција препоне мора бити таква да је потребно дејство сile једнако тежини тега од најмање 3,6 кг на средини горње ивице летве да би се препона оборила. Препоне могу бити израђене тако да се њихова висина може мењати зависно од дисциплине. У том случају положај контратега на носачима препоне мора бити променљив, тако да за сваку предвиђену висину препоне сила потребна за њено обарање буде једнака тежини тега од најмање 3,6 кг а највише 4 кг.

Максимално хоризонтално улегање горње летве препоне (укључујући и деформацију носача) када се на њену средину примени сила једнака тежини од 10 кг не сме прелазити 35 мм.

Скица 2 – Препона

3. Димензије препоне

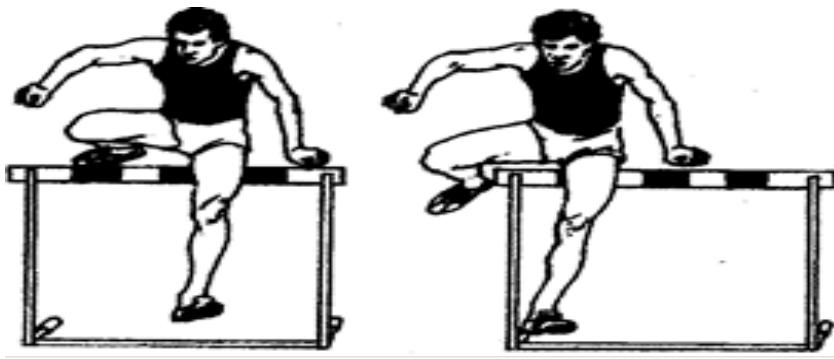
Стандардне висине препона су следеће:

Дужина трке	Мушкарци	Јуниори	Млађи јуниори	Жене и јуниорке	Млађе јуниорке
100 м 110 м	1,067 м	0,991 м	0,914 м	0,838 м	0,762 м
400 м	0,914 м	0,914 м	0,838 м	0,762 м	0,762 м

Напомена: Због разлика у производњи, препоне висине 1 м су такође прихватљиве за трку јуниора на 110 м препоне.

У сваком случају, дозвољава се одступање од ± 3 mm због разлика у производњи. Ширина препоне је од 1,18 m до 1,20 m. Највећа дозвољена дужина носача препоне је 70 cm. Укупна тежина препоне не сме бити мања од 10 kg.

4. Ширина летве препоне је 7 cm ± 5 mm. Дебљина летве је између 1 cm и 2,5 cm, а горње ивице летве морају бити заобљене. Летва мора бити чврсто причвршћена на крајевима за рам препоне.
5. Летва треба да буде уочљиво обојена, са белим и црним пругама или пругама других упадљивих боја (јасно уочљивих у односу на боје околине), тако да се светлије пруге, ширине најмање 22,5 cm, налазе на крајевима.
6. Све препонске трке се трче у одвојеним стазама и сваки такмичар мора трчати својом стазом током целе трке, осим у случају описаном у члану 163.4 Правила. Такмичар ће бити дисквалификован ако директно или индиректно обори или значајно помери препону у другу стазу.
7. Такмичар мора прескочити све препоне у својој стази. Такмичар који то не учини биће дисквалификован. Такмичар ће бити дисквалификован и у случају да:
  - (a) у тренутку преласка препоне његово стопало или нога се налази поред препоне (са било које стране) испод хоризонталне равни врха препреке; или
  - (b) по мишљењу главног судије намерно сруши било коју од препона.

правилно

неправилно

Прелазак препона

8. Рушење препоне није, осим у случају наведеном у члановима 168.6 и 168.7 (б) Правила, разлог за дисквалификацију такмичара или за непризнавање рекорда.
9. За признавање светског рекорда све препоне морају одговарати условима наведеним у овом члану.

Члан 169

Трке са препекама (стиплчез)

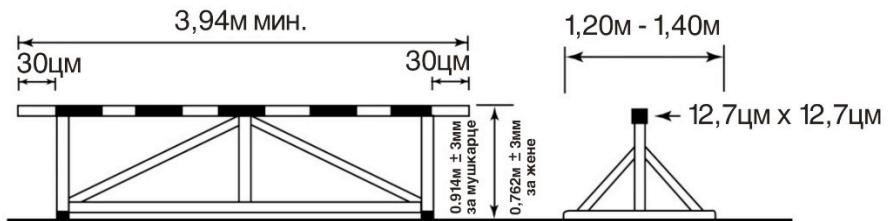
1. Стандардне дужине трка са препекама су 2000 м и 3000 м.
2. У трци на 3000 м такмичари прелазе 28 сувих и 7 водених препека, а у трци на 2000 м 18 сувих и 5 водених препека.
3. У трци са препекама има 5 препека у сваком кругу пошто се линија циља пређе први пут, са воденом препеком као четвртом по реду. Препеке су равномерно распоређене, тако да је растојање између

препрека приближно једнако једној петини дужине круга.

Напомена (I): Прилагођавање размака између препрека може бити неопходно да би се осигурала предвиђена удаљеност од препреке/стартне линије и до следеће препреке, који се одржава пре и после циљне линије редом, као што је наведено у ИААФ-овом Приручнику за грађњу објеката.

Напомена (II): У трци на 2000 м са препрекама, у случају да се водена препрека налази са унутрашње стране стазе линија циља се мора проћи два пута пре првог круга са пет препрека.

4. У трци на 3000 м, на делу стазе од старта до почетка првог круга, нема препрека, оне се постављају тек када такмичари уђу у први круг. У трци на 2000 м, прва препрека у трци је трећа препрека по реду у уобичајеном (нормалном) кругу. Прве две препреке се постављају тек пошто такмичари прођу та места у првом кругу.

5. Висина препреке је 0,914 м за трке мушкараца, а 0,762 м за трке жена (± 3 мм у оба случаја), а ширина суве препреке је најмање 3,94 м. Горња греда свих препрека, укључујући водену, је квадратног пресека, димензија 12,7 цм $\times$ 12,7 цм. Тежина препреке је између 80 кг и 100 кг. Препрека на оба краја има постолje дужине између 1,2 м и 1,4 м (види скицу 3).

Скица 3 - Препрека

Водена препрека је широка $3,66 \text{ м} \pm 2 \text{ цм}$ и чврсто је причвршћена за подлогу тако да је онемогућено њено померање у хоризонталној равни.

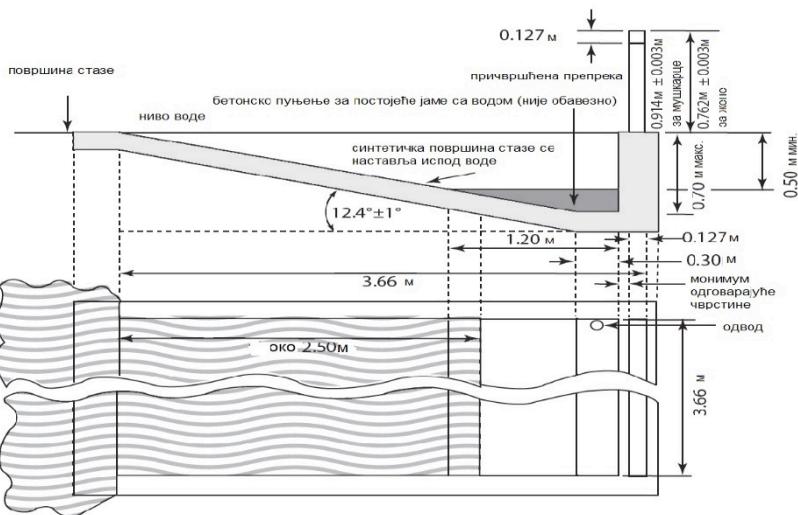
Горња греда препреке треба да буде уочљиво обојена белим и црним пругама, или пругама других упадљивих боја (јасно уочљивих у односу на боје околине), тако да се светлије пруге, ширине најмање 22,5 цм, налазе на крајевима.

Препрека се поставља на стазу тако да се горња греда препреке пружа у терен преко унутрашње ивице прве стазе у дужини од 30 цм.

Напомена: Препоручује се да прва препрека на коју наилазе такмичари током трке буде широка најмање 5 м.

6. Јама за воду, укључујући и препреку, дуга је $3,66 \text{ м} \pm 2 \text{ цм}$ и широка $3,66 \text{ м} \pm 2 \text{ цм}$. Дно јаме мора бити покривено синтетичким слојем или асуром, дебљине довољне да осигура безбедан доскок и омогући чврст ослонац спринтерицама такмичара. Дубина јаме у делу уз препреку и даље у дужини од око 30 цм је 70 цм. Одатле, дно се равномерно диже до нивоа стазе на даљем крају јаме. На почетку трке ниво воде у јами не сме бити више од 2 цм нижи од нивоа стазе.

Напомена: Дубина јаме за воду може бити смањена са највише 70 цм на најмање 50 цм. Равномерни нагиб дна јаме ($12.4^\circ \pm 1^\circ$) треба да буде као што је то приказано на скици 4. Препоручује се при конструкцији нових јама за воду да дубина уз препреку буде 50 цм.

Скица 4 - Водена препрека

7. Такмичар мора прећи све препреке у трци укључујући јаму са водом, прескочивши је или газећи кроз воду. Непрелажење било које препреке доводи до дисквалификације такмичара. Такмичар ће бити дисквалификован и у случају да:

- (а) закорачи поред јаме са водом са леве или десне стране,

- (б) у тренутку преласка било које препреке вуче ногу или стопало поред препреке (на било којој страни) испод продужетка горње ивице препреке.

Уз поштовање ових правила, такмичар може прећи препреку на било који начин.

Члан 170

Трке штафета

---

1. Стандардне трке: 4×100 м, 4×200 м, 100 м - 200 м - 300 м - 400 м комбинована штафета (Medley Relay), 4×400 м, 4×800 м, 1200 м – 400 м – 800 м – 1600 м дужа комбинована штафета (Distance Medley Relay), 4×1500 м.

Напомена: Комбинована штафета може бити изведена у различитом редоследу дужина. У том случају треба урадити одговарајуће корекције у примени чланова 170.14, 170.18, 170.19 и 170.20.

2. На стази се повлаче попречне линије широке 5 цм које означавају почетну и крајњу, као и средишњу линију простора за измену штафетне палице.
3. Простор за измену штафетне палице (зона измене) је дуг 20 м и на 10 м је означена његова средишња линија. Простори за измене почињу и завршавају се на ивицама линија простора које су најближе стартној линији у смеру трчања. За сваку предају, која се одвија у одвојеним стазама, одређено службено лице треба да обезбеди да су такмичари правилно постављени у њиховом простору за измене и да су свесни постојања зоне убрзања.

Одређено службено лице ће такође обезбедити примену члана 170.4.

4. Код трка које се целом дужином или делом трче у одвојеним стазама, такмичар има право да у својој стази постави једну ознаку користећи комад лепљиве траке не већи од 5 цм × 40 цм, такве боје да се ова не може помешати са осталим сталним ознакама на стази. Постављање другачијих и додатних ознака није дозвољено.
5. Штафетна палица је целовита, глатка, шупља цев, округлог пресека, направљена од дрвета, метала или неког другог тврдог материјала у једном комаду. Дужина палице је од 28 - 30 цм. Њен спољашњи пречник мора бити 40 мм ($\pm$ 2 мм), тежине не мање од 50 гр. Она треба да буде обојена тако да буде лако уочљива за време такмичења.
6. (а) штафетну палицу треба користити у свим тркама штафета које се одржавају на стадиону треба је држати у руци у току целе трке. Свака штафетна палица треба да буде нумерисана и другачије боје и може садржати транспондер, макар за такмичења из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф).

Напомена: Ако је могуће, боја штафете додељена свакој стази или редослед на старту треба да буду приказани на стартној листи.

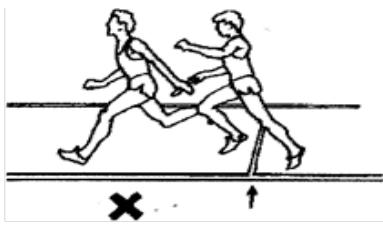
- (б) не дозвољава се да такмичари носе рукавице, нити да покривају руке било каквим материјалом (изузимајући оно што је дозвољено чланом 144.4 (ц)), нити да премазују руке било каквим средством за боље хватање штафетне палице.

(ц) ако је палица испала, мора да је подигне онај такмичар који ју је испустио. Он може да изађе са стазе да би је подигао, под условом да притом не скраћује стазу. Осим тога, ако је палица испала тако да је одлетела у страну или напред у смеру трке (укључујући и место иза линије циља), кад подигне палицу такмичар мора да се врати на то место где му је палица била у руци пре него што је испала. Ако је то изведено правилно и нису ометани други такмичари, испадање штафетне палице не доводи до дисквалификације.

Ако такмичар не поштује ово правило његов тим ће бити дисквалификован.

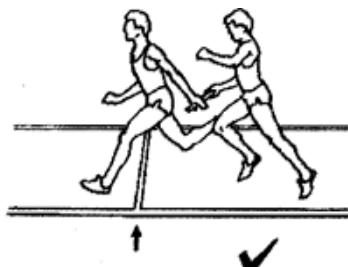
7. У свим штафетним тркама предаја палице мора бити извршена унутар простора за измену. Поступак предаје палице почиње у тренутку када је први пут додирне такмичар који је прима, а завршава се у тренутку када је држи само такмичар који је прима. При оцени исправности предаје, битан је само положај палице. Предаја палице ван простора за измену доводи до дисквалификације екипе.
8. Такмичари морају остати у својим стазама пре и после извршене предаје и могу их напустити тек када више не постоји опасност да тиме ометају остале такмичаре. У овом случају се не примењују одредбе члана 163.3 и 163.4 Правила. У случају да такмичар по завршетку своје деонице, напуштајући своје место или стазу, намерно омета такмичара другог тима, примењиваће се правило 163.2.

9. Ако у току трчања такмичар узме или подигне штафетну палицу другог тима, његов тим ће бити дисквалификован. Други тим неће бити кажњен, осим ако тиме није добио предност.

Крај предајног простора

Неправилна предаја

Крај предајног простора

Правилна предаја

10. Сваки члан тима у трци штафета може да трчи само једну етапу. У првом кругу трке штафета могу да наступе било која четири такмичара која се налазе у пријави тима, било да су пријављени за ту трку штафета или за било коју другу дисциплину. Међутим, када екипа једном започне такмичење, само два члана штафете могу бити замењена у наредним круговима такмичења. Непридржавање овог правила доводи до дисквалификације тима.

11. Поименични састав штафете по редоследу трчања мора бити службено пријављен најкасније један сат пре објављеног званичног времена за окупљање у пријемном центру прве групе одговарајућег круга такмичења. Накнадне измене су дозвољене само уз одобрење службеног медицинског лица које именује организатор такмичења, али само до тренутка последњег позива у пријемни центар за групу у којој се наведена екипа такмичи. Тим треба да се такмичи

под именом и по редоследу како је пријављен. Непридржавање овог правила доводи до дисквалификације тима.

12. Штафета 4×100 м трчи се целом дужином у одвојеним стазама.
13. Трке 4×200 м треба да се одвијају на један од следећих начина:
  - (а) ако је могуће, целом дужином у одвојеним стазама (четири кривине по стази);
  - (б) у одвојеним стазама у току прве две деонице, као и део треће деонице до најближе тачке пре изласка на унутрашњу стазу, у складу с чланом 163.5 Правила, када такмичари могу да изађу са својих стаза (три кривине по стази);
  - (ц) у одвојеним стазама у првој деоници до најближе тачке пре изласка на унутрашњу стазу, у складу с чланом 163.5 Правила, када такмичари могу да изађу са својих стаза (једна кривина по стази).

Напомена: Ако учествују највише четири тима, и варијанта (а) није могућа, препоручује се примена варијанте (ц).

14. Комбинована штафета се трчи одвојеним стазама у току прве две деонице, као и у делу треће деонице до најближе тачке пред излазак на унутрашњу стазу, у складу са чланом 163.5, када такмичари могу да напусте своје стазе (две кривине по стази).

15. Штафета 4×400 м може да се трчи на један од следећих начина:

- (а) у одвојеним стазама у току прве деонице, као и део друге деонице до најближе тачке пре изласка на унутрашњу стазу, у складу с чланом 163.5 Правила, када такмичари могу да изађу са својих стаза (три кривине по стази);
- (б) у одвојеним стазама у првој деоници до најближе тачке пре изласка на унутрашњу стазу, у складу с чланом 163.5 Правила, када такмичари могу да изађу са својих стаза (једна кривина у стази).

Напомена: Ако учествују највише четири тима, препоручује се да се примени варијанта (б).

16. Штафета 4×800 м може да се трчи на један од следећих начина:

- (а) у одвојеним стазама у току прве деонице до најближе тачке пре изласка на унутрашњу стазу, у складу с чланом 163.5 Правила, када такмичари могу да изађу са својих стаза (једна кривина по стази);
- (б) не користећи одвојене стазе.

17. Дужа комбинована штафета и штафета 4×1500 м треба да се трче не користећи одвојене стазе.

18. У штафетама 4×100 м и 4×200 м такмичари, изузимајући првог тркача и у комбинованој штафети другог и трећег тркача, могу да почну да трче највише 10 м пре почетка простора за измену штафетне

палице (види члан 170.3 Правила). У свакој стази је јасно обележено место од кога је дозвољен почетак залета. Ако такмичар не поштује ово Правило, његов тим ће бити дисквалификован.

19. Приликом предаје палице у последњој деоници код мешовите штафете и код штафета 4×400 м, 4×800 м, дужој комбинованој штафети и 4×1500 м, такмичарима се не дозвољава да почну залет изван својих простора за измену палице и они треба да почну да трче тек унутар простора за измену. Ако такмичар не поштује ово правило, његов тим ће бити дисквалификован.
20. Код комбиноване штафете, тркача последње деонице, а код штафете 4×400 м тркаче треће и четврте измене, распоређује одговарајући судија истим редоследом (од прве ка следећој стази) који заузимају и чланови њиховог тима при уласку у последњу кривину. После тога, такмичари који примају штафету не смеју мењати распоред на почетку простора за измену палица. Ако неки такмичар не поштује ово Правило, његов тим ће бити дисквалификован.

Напомена: У трци штафета 4×200 м (када се ова трка не трчи потпуно у одвојеним стазама), када претходна деоница није трчана у одвојеним стазама, такмичари ће се поређати по редоследу стартне листе (од унутрашињег ка спољњем делу стазе).

21. У свим штафетним тркама које се не трче у одвојеним стазама, укључујући где је то могуће штафете 4×200 м, 4×400 м и комбиновану штафету,

такмичари који очекују палицу могу заузети положај уз унутрашњу ивицу стазе редоследом како се долазећи такмичари приближавају, под условом да при томе не гурају друге учеснике и не сметају им да наставе трку. У штафетним тркама 4×200 м, комбинованој штафети и штафети 4×400 м, такмичар који прима палицу мора да задржи позицију у складу са чланом 170.20. Ако неки такмичар не поштује ово Правило, његов тим ће бити дисквалификован.

ДЕО IV - ДИСЦИПЛИНЕ СКОКОВА И БАЦАЊА

Члан 180 Опште одредбе

Загревање на борилишту

1. Пре почетка такмичења такмичари на борилишту имају право на пробне покушаје. У дисциплинама бацања пробни покушаји се изводе по редоследу наступа такмичара и увек под контролом судија.
2. Када такмичење једном почне такмичарима није дозвољено да за вежбу и загревање користе:
  - (а) залетиште или одразно место,
  - (б) мотку за скок мотком,
  - (ц) справе,
  - (д) круг за бацање или терен унутар сектора за бацање, са или без справе.

Ознаке

3. (а) у свим дисциплинама скокова и бацања где се користи залетиште, такмичари могу постављати ознаке уз спољну ивицу залетишта, осим код скока увис где се ознаке могу постављати на самом залетишту. Такмичар може користити једну или две ознаке (које ставља на располагање или одобрава организатор такмичења) као помоћ при залету и одразу. Ако организатор не понуди одговарајуће ознаке такмичар може употребити лепљиву траку, али не и креду или друге материје која на тлу оставља траг који се тешко уклања.

- (б) у дисциплинама бацања које се изводе из круга, такмичар може користити само једну ознаку. Ова ознака се поставља око или уз спољну ивицу круга. Ознаку такмичар поставља привремено, само за време извођења хица и она не сме заклањати поглед судијама. Никакве личне ознаке не могу бити постављане унутар или уз спољне ивице сектора за бацање.

Напомена: Ознака се мора састојати од само једног дела.

- (ц) за скок са мотком, организатор треба да постави одговарајуће и безбедне ознаке за растојање поред залетишта на сваких 0,5 м између 2,5 и 5 м од "нулте" линије и на сваки 1 м од 5 до 18 м.

Ознаке рекорда и показивач смера ветра

4. (а) а означавања светског, континенталног, националног или рекорда митинга, употребљавају се посебне ознаке.
- (б) у свим дисциплинама скокова, у бацању диска и бацању копља треба поставити један или више показивача смера ветра у одговарајућем положају, да би такмичари могли да виде приближан смер и јачину ветра.

Број и редослед покушаја

5. Редослед којим такмичари изводе покушаје одређује се жребом. Ако се то не поштује, примениће се чланови 125.5 и 145.2 Правила. Ако је жреб претходно извршен за квалификационо такмичење,

за финале се врши нови жреб (види члан 180.6 Правила).

6. Осим код скока увис и скока мотком такмичар не може имати више од једног покушаја у свакој серији. У свим дисциплинама скокова и бацања, осим у скоку увис и скоку мотком, у случају да има више од осам такмичара, сви такмичари имају право на три покушаја, након чега осам такмичара са најбољим резултатима имају право на по још три покушаја. У случају једнаког резултата при одређивању последњег квалификационог места, ако два или више такмичара имају једнаке најбоље резултате, примењују се одредбе члана 180.22. Ако се на њих односи та једнакост, тим такмичарима ће се дозволити три додатна покушаја. Ако на такмичењу учествује осам или мање такмичара, сви имају право на по шест покушаја. Ако више такмичара нема исправан покушај током прве три серије, ти такмичари ће у наредним серијама наступати пре такмичара са исправним покушајима а по редоследу којим су почели такмичење.

У оба случаја:

- (а) редослед извођења три последња покушаја биће обрнут пласману такмичара после треће серије.
- (б) ако у тренутку када предстоји промена редоследа извођења покушаја постоји деоба места, такмичари који деле места ће изводити покушаје према редоследу којим су почели такмичење.

Напомена (l): За дисциплину скок увис види члан 181.2 Правила.

Напомена (II): Ако су један или више такмичара добили дозволу од главног судије да се такмиче “под жалбом” у складу са чланом 146.5, они ће наступати у следећим серијама пре осталих такмичара, а ако таквих који се такмиче “под жалбом” има више од једног, редослед њиховох наступа ће одговарати првобитном редоследу.

Напомена (III): Одговарајући руководећи орган има одобрење да у пропозицијама такмичења наведе да сви такмичари могу да изводе по четири покушаја и ако у такмичењу учествује више од осам такмичара.

Записивање (обележавање) покушаја

7. Осим у скоку увис и скоку мотком, исправни покушаји се уписују измереним дужинама.
За стандардне скраћенице и симболе који се користе у свим осталим случајевима види члан 132.4.

Завршетак покушаја

8. Судија не диже белу заставицу да прогласи покушај исправним све док покушај није потпуно завршен.

Исправан покушај се сматра завршеним:

- (а) у скоку увис и скоку мотком када судија закључи да нема неисправности по члану 182.2, 183.2 или 183.4 Правила;
- (б) у скоку удаљ и троскоку када такмичар напусти јаму за доскок у складу са чланом 185.2 Правила;

- (ц) у дисциплинама бацања када такмичар напусти круг или залетиште у складу са чланом 187.17 Правила.

Квалификационо такмичење

9. Квалификационо такмичење у дисциплинама скокова и бацања се организује када је број такмичара сувише велики да би сви могли наступити на задовољавајући начин у једном, финалном такмичењу. Када се одржавају квалификациона такмичења, сви такмичари морају да учествују и да се квалификују кроз њих. Изузетак може направити тело које има контролу над такмичењем. Оно може, за једну или више дисциплина, да дозволи спровођење додатног квалификационог такмичења, било на том такмичењу или на једном или више претходних такмичења, да би се одредили неки или сви такмичари који имају право да учествују и у којој квалификационој групи такмичења. Оваква процедура и било какви други начини (као што су испуњавање норме у одговарајућем периоду, рангирање на одговарајуће место на одређеном такмичењу или на право учествовање на основу места) којима такмичар има право учешћа на такмичењу и у којој квалификационој рунди на такмичењу, морају бити наведени у техничком упутству за свако такмичење. Резултати постигнути у квалификационом такмичењу се не узимају у обзир и не утичу на пласман у финалном такмичењу.
10. У квалификационом такмичењу такмичари се обично деле у две или више група произвољно, али по могућности представници из исте земље или тима треба да се распореде у различите групе. У случају

када не постоји могућност да се такмичење по групама изводи истовремено и под истим условима, свака наредна група треба да почне са припремом и пробним покушајима одмах по завршетку такмичења претходне групе.

11. Препоручује се да се у такмичењима која трају дуже од три дана такмичарима у скоку увис и скоку мотком омогући дан одмора између квалификационог и финалног такмичења.
12. Начин извођења квалификација, квалификациону норму и број такмичара предвиђен за финале одређује технички делегат такмичења. Ако технички делегат није одређен, одлуку доноси организациони одбор такмичења. У такмичењима из члана 1.1(а), (б), (ц) и (ф) Правила, у финалу треба да буде најмање 12 такмичара, осим ако је другачије одређено пропозицијама такмичења.
13. У квалификационим такмичењима, осим у скоку увис и скоку мотком, сваки такмичар има право на највише три покушаја. Када такмичар једном постигне квалификациону норму, он не може наставити такмичење у квалификацијама.
14. У квалификационим такмичењима у скоку увис и скоку мотком, такмичари који нису елиминисани због три узастопна неуспела покушаја, настављају такмичење у складу са чланом 181.2 Правила (укључујући пропуштање покушаја) до извођења последњег покушаја на висини одређеној за квалификациону норму, осим у случају када је број такмичара предвиђених за финале већ достигнут у складу са чланом 180.12 Правила. Када такмичар

једном постигне квалификациону норму, он не може наставити такмичење у квалификацијама.

15. У случају да нико од такмичара или мање од предвиђеног броја такмичара не постигне претходно одређену квалификациону норму, група финалиста се допуњује додавањем такмичара до предвиђеног броја по редоследу резултата у квалификационом такмичењу. У случају једнаког резултата два или више такмичара код последњег места које омогућава наступ у финалу, примењују се одредбе члана 180.22 или члана 181.8 Правила. Ако се утврди да постоји случај једнаких резултата, такмичари са једнаким резултатима ће се пласирати у финале.
16. У случају када се квалификационо такмичење у скоку увис или скоку мотком одвија истовремено у две групе, препоручује се да се летвица диже на нову висину истовремено у обе групе. Такође се препоручује да групе буду уједначене у погледу квалитета такмичара.

Понављање покушаја

17. Ако је такмичар на било који начин ометен током извођења покушаја или се покушај не може коректно забележити, главни судија има право да му дозволи понављање покушаја. Промена у редоследу се не може дозволити. Треба дозволити разумно време за понављање покушаја у складу са околностима у датом случају. У случају када се такмичење наставило пре него што је замена покушаја дозвољена, она треба да се изврши пре покушаја у следећој серији.

Одуговлачење са наступом

18. Такмичар који у дисциплинама скокова или бацања без разлога одуговлачи са извођењем покушаја може доћи у ситуацију да му не буде дозвољено да изведе покушај и да његов наступ буде проглашен неисправним покушајем. Одлуку о томе, узимајући у обзир све околности, доноси главни судија. За то одређени судија даје знак такмичару да може почети са извођењем покушаја и од тог тренутка почиње да тече дозвољено време за извођење покушаја. Ако такмичар после тога одустане од извођења покушаја то ће му се, по истеку дозвољеног времена, рачунати као непрописан покушај. У скоку мотком време за покушај почиње да тече тек пошто је летвица постављена (по дубини) према претходно најављеној жељи такмичара. Такмичару не може бити дато додатно време за евентуална накнадна подешавања летвице. Ако дозвољено време истекне пошто је такмичар већ започео извођење покушаја, покушај му се, због тога, неће сматрати неисправним.

Време за извођење покушаја:

Број такмичара који још увек учествује у такмичењу	Појединачне дисциплине		
	Скок увис	Скок мотком	Остале дисциплине
	Дозвољено време за извођење покушаја у минутима		
више од 3	1	1	1
2 или 3	1,5	2	1
1	3	5	-
узајатопни покушаји	2	3	2
Број такмичара који још увек учествује у такмичењу	Дисциплине у оквиру вишебоја		
	Скок увис	Скок мотком	Остале дисциплине
	Дозвољено време за извођење покушаја у минутима		
више од 3	1	1	1
2 или 3	1,5	2	1
1 или узајатопни покушаји	2	3	2

Напомена (I): Сат који показује преостало време за извођење покушаја мора бити јасно видљив такмичарима. Додатно, један судија подиже и држи подигнуту жуту заставицу, или на други начин означава, последњих 15 секунди за почетак извођења покушаја.

Напомена (II): У скоку увис и скоку мотком промена времена за покушај ће бити примењена тек пошто је летвица подигнута на нову висину, осим у случају када исти такмичар има два или више узајатопних покушаја.

Напомена (III): Време дозвољено за први покушај на такмичењу сваког такмичара, без обзира на којој висини и при којим условима се покушај изводи, је увек један минут.

Напомена (IV): Када се рачуна број такмичара који су још у такмичењу, то укључује такмичаре који могу учествовати у додатној борби за прво место.

Напуштање борилишта

19. Такмичар може, са дозволом и у пратњи судије, тренутно напустити борилиште током одвијања такмичења.

Промена места или времена извођења такмичења

20. Технички делегат или одговарајући главни судија има право да донесе одлуку о промени борилишта, ако по његовој оцени за то постоје оправдани разлоги. Таква промена међутим може се одобрити тек после завршене целе серије покушаја.

Напомена: Промена јачине и смера ветра се не сматра довољним разлогом за промену места или времена извођења такмичења.

Резултати такмичења

21. Најбољим резултатом сваког такмичара у такмичењу сматра се његов најбољи исправно изведен покушај, укључујући, у случају скока увис и скока са мотком, и оне покушаје изведене у решавању једнаких резултата у борби за прво место.

Случај једнаких резултата

22. Уколико у дисциплинама бацања и скокова (осим скока увис и скока мотком) такмичари имају исти најбољи резултат, боље је пласиран такмичар који

има бољи други најбољи покушај. Ако је потребно узима се у обзир трећи најбољи покушај итд. Ако су такмичари и даље једнаки, следећи примену члана 180.22, они деле место.

23. Осим у скоку увис и скоку мотком, у случају једнаких резултата за било које место, укључујући и прво место, остаје случај једнаких резултата.

Напомена: За скок увис и скок мотком, види чланове 181.8 и 181.9 Правила.

A. Вертикални скокови – скок увис и скок мотоком

Члан 181 Опште одредбе

---

1. Пре почетка такмичења шеф судија саопштава такмичарима почетну и наредне висине на које ће бити подизана летвица све док у такмичењу не остане само један такмичар – победник, или више њих у додатној борби за прво место. (За дисциплине вишебоја погледати члан 200.8 (д) Правила.)

Извођење покушаја

2. Такмичар може почети наступ на било којој од претходно објављених висина и даље скакати на наредним висинама по сопственом избору. Такмичар губи право на наставак такмичења после три узастопна неуспела покушаја, без обзира на којим висинама су покушаји изведени, осим када су покушаји изведени у додатној борби за прво место.
Смисао овог правила је да такмичар после првог или другог неуспелог покушаја на некој висини може пропустити наредни покушај на тој висини, и скакати на некој од наредних висина. Када такмичар једном пропусти покушај на одређеној висини, он на тој висини више не може скакати, осим у случају додатне борбе за прво место. Ако такмичар у скоку увис и у скоку мотком одсуствује у том моменту кад су сви присутни такмичари већ завршили такмичење, главни судија ће сматрати да је тај такмичар(и) одустао од учешћа у такмичењу, пошто време за извођење следећег покушаја истекне.

3. Чак и када у такмичењу остане само један такмичар, он има право на даљи наступ, све док не изведе три узастопна неуспела покушаја.
4. Када у такмичењу остане само један такмичар победник такмичења:
  - (а) летвица се никада не диже за мање од 2 цм у скоку увис и за мање од 5 цм у скоку мотком после сваке серије;
  - (б) висина (у цм) за коју се подиже летвица током такмичења се никада не повећава.

Правила 181.4 (а) и (б) се не примењују када такмичари одлуче да подигну летвицу на висину новог светског рекорда. Пошто остане сам у такмичењу, победник такмичења има право да, у договору са судијама, одлучи о даљим висинама на које се подиже летвица.

Напомена: Ово правило не важи за дисциплине вишебоја.

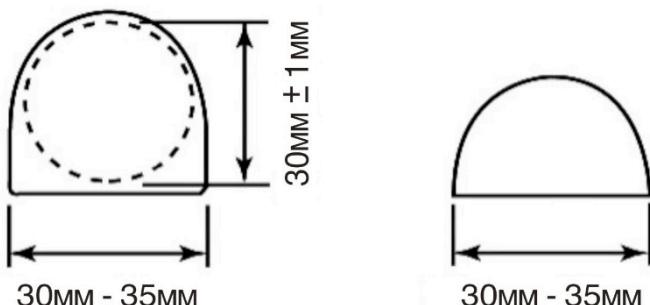
Мерење резултата

5. Мерење у целим центиметрима врши се вертикално од тла до најниže тачке горње стране летвице.
6. Мерење сваке нове висине се врши пре него што такмичари почну са извођењем покушаја на тој висини. У случају покушаја обарања рекорда судије проверавају висину када се летвица постави на висину рекорда и понављају мерење пре сваког

наредног покушаја ако је неки од такмичара додирнуо летвицу у скоку после последњег мерења.

Летвица

7. Летвица се израђује од фибергласа или другог погодног материјала, али не од метала. Осим на крајевима летвица је округлог попречног пресека. Укупна дужина летвице за скок увис је $4\text{ m} \pm 2\text{ cm}$, а за скок мотком $4,5\text{ m} \pm 2\text{ cm}$. Највећа дозвољена тежина летвице за скок увис је 2 кг, а за скок мотком 2,25 кг. Пречник округлог дела летвице је $30\text{ mm} \pm 1\text{ mm}$. Летвица се састоји од три дела: округлог средишњег дела и два крајња дела сваки ширине 30-35 mm и дужине 15-20 cm помоћу којих се летвица ослања на носаче на сталцима. Крајњи делови летвице могу бити кружног или полукуружног попречног пресека, са једном јасно уочљивом равном страном којом се летвица ослања на носаче. Када је летвица постављена на носаче, ове равне стране не смеју бити изнад центра попречног пресека летвице (тј. "висеће" летвице нису дозвољене). Крајњи делови летвице морају бити чврсти и глатке површине. Они не смеју бити покривени гумом или другим материјалом који повећава трење између њих и носача летвице. Летвица мора бити права, константног попречног пресека и постављена на носаче не сме се улегати више од 2 cm код скока увис и 3 cm код скока мотком. Контрола улегања летвице: када се летвица постави на носаче и на средини се обеси тег од 3 kg, улегање летвице не сме бити веће од 7 cm код скока увис и 11 cm код скока мотком.

Скица 5: Крај летвице

Одређивање пласмана

8. У случају једнаког резултата два или више такмичара, пласман се одређује на следећи начин:
  - (а) такмичар који има најмањи број покушаја на висини на којој је остварен једнак резултат је најбоље пласиран;
  - (б) ако су резултати такмичара једнаки примењујући члан 181.8 (а), боље је пласиран такмичар који има најмањи број неуспешних покушаја током целог такмичења, укључујући и последњу прескочену висину;
  - (ц) ако су резултати такмичара и даље једнаки примењујући члан 181.8 (б), такмичарима се додељују иста места, само ако се то не односи на прво место;
  - (д) ако једнак резултат постоји при одређивању првог места, такмичари са истим резултатима изводе додатне скокове у складу са чланом 181.9, ако

технички делегати или главни судија (у случају да није именован технички делегат) нису другачије одлучили раније у техничким пропозицијама такмичења или за време самог такмичења, али пре почетка такмичења у датој дисциплини. Ако се додатни скокови не изводе, укључујући и случајеве кад такмичари с једнаким резултатима донесу заједничку одлуку да не настављају такмичење, једнакост при одређивању првог места се задржава.

Напомена: Правило 181.8 (д) се не примењује у дисциплинама вишебоја.

Додатни скокови

9. (а) такмичари са истим резултатима треба да изводе по један покушај на свакој висини, док се та једнакост не разреши или док ти такмичари не одлуче да не настављају такмичење.
- (б) сваки такмичар мора да изведе по један покушај на свакој висини.
- (ц) додатни скокови почињу на следећој висини у односу на ону коју су такмичари прескочили и која се одређује у складу с чланом 181.1.
- (д) ако једнакост није разрешена а висина није прескочена, летвица се спушта за 2 цм код скока увис и 5 цм код скока мотком. Ако су покушаји били успешни а једнакост није разрешена, летвица се подиже на одговарајућу висину.

(е) ако такмичар пропушта неку висину у току додатних скокова, он автоматски губи своје право на виши пласман. Ако притом на некој висини остане само један такмичар, он се проглашава за победника, без обзира да ли је изводио покушај на тој висини.

Скок увис - пример

Висине објављене од стране шефа судија пре почетка такмичења: 1,75 м; 1,80 м; 1,84 м; 1,88 м; 1,91 м; 1,94 м; 1,97 м; 1,99 м ...

Такмичар	Висине							Неуспешни покушаји	Додатни скокови			Редослед такмичара
	1.75	1.80	1.84	1.88	1.91	1.94	1.97		1.91	1.89	1.91	
А	О	ХО	О	ХО	Х-	ХХ		2	Х	О	Х	2
Б	-	ХО	-	ХО	-	-	XXX	2	Х	О	О	1
Ц	-	О	ХО	ХО	-	XXX		2	Х	Х		3
Д	-	ХО	ХО	ХО	XXX			3				4

О = успешан покушај   Х= неуспешан покушај   — =пропуштен скок

Сва четири такмичара су прескочила висину 1,88м у истом покушају. Примењује се члан 181.8 и 181.9 Правила.

Судије броје укупан број неуспешних покушаја сваког такмичара, укључујући и покушаје на последњој прескоченој висини 1,88 м. Такмичар Д има више неуспешних покушаја од осталих такмичара и осваја 4. место. Такмичари А, Б и Ц су једнаки и пошто је у питању борба за прво место, сви имају право на додатни покушај на висини 1,91 м, јер је то следећа

висина по записнику после последње прескочене висине. Пошто су сва три такмичара била неуспешна, летвица се спушта на висину 1,89 м. Такмичар Ц једини не успева да прескачи ову висину и осваја треће место. Такмичари А и Б поново скчу на висини 1,91 м. Такмичар Б прескаче и побеђује у такмичењу.

Спољашњи утицаји

10. Када је очигледно да је летвица пала после скока због неког другог разлога а не због утицаја такмичара (нпр. због удара ветра):
  - (а) ако се случај догодио пошто је такмичар прескочио летвицу не додирнувши је, покушај ће се сматрати успешним;
  - (б) ако се случај догодио под било каквим другим условима, такмичару ће бити омогућено да понови покушај.

Члан 182

Скок увис

Такмичење

1. Такмичар се при скоку одражава једном ногом.
2. Покушај се сматра неуспешним ако:
  - (а) у току скока такмичар обори летвицу са носача, или
  - (б) такмичар додирне тле, укључујући и доскочиште, иза вертикалне равни кроз ближу ивицу летвице, између или са спољне стране сталака, било којим

делом тела, а да претходно није прескочио летвицу. Међутим, ако такмичар при скоку додирне стопалом доскочиште, а да тиме по мишљењу судије није стекао никакву предност, скок се само због тога неће сматрати неуспешним.

Напомена: Да би се олакшала примена овог правила, на тлу се (обично помоћу лепљиве траке) обележава бела линија ширине 5 цм, чија се ивица ближа залетишту поклапа са замишљеном вертикалном равни која пролази кроз предњу ивицу летвице. Ова линија се продужава и по Зм са сваке спољне стране сталака.

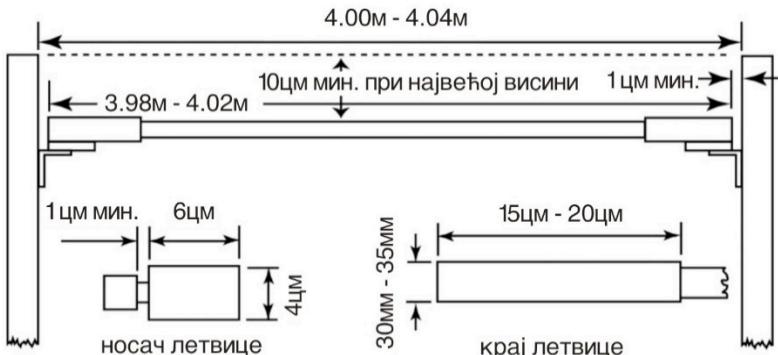
- (ц) такмичар дотакне летвицу или вертикални пресек стуба у току залета, без скока.

Зона залетишта и одраза

3. Минимална ширина залетишта је 16 м, а најмања дужина залетишта је 15 м, осим на такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц), (е) и (ф) Правила где је најмања дужина залетишта 25 м.
4. Највећи дозвољени пад залетишта у последњих 15 м по било ком полуупречнику полукружне површине са центром испод средине летвице која има минимални полуупречник одређен чланом 182.3 је 1:250 (0,4%). Борилиште треба тако поставити да се такмичари залеђу уз нагиб залетишта.
5. Површина залетишта у зони одраза такмичара мора бити хоризонтална или у складу са чланом 182.4 Правила и Приручником ИААФ-а за атлетска борилишта.

Уређаји

6. Сталци. Може се користити сваки тип сталака под условом да су потпуно чврсте конструкције. На сталцима се, чврсто причвршћени уз њих, налазе носачи летвице. Висина сталака мора бити таква да надмашује највећу висину на коју се диже летвица за најмање 10 цм. Најмање растојање између сталака је 4,00 м, највеће 4,04 м.
7. Премештање сталака током такмичења није дозвољено, осим у случају када главни судија закључи да залетиште или доскочиште више нису одговарајући за даље такмичење. У том случају до премештања долази после завршене серије скокова (свих скокова на одређеној висини).
8. Носачи летвице морају бити равни, правоугаоног облика, дужине 6 цм и ширине 4 цм. Они су усмерени један према другом и током извођења скока су чврсто причвршћени за сталке. Крајеви летвице се полажу на носаче тако да када такмичар у скоку додирне летвицу она лако пада са носача било према залетишту или према доскочишту. Површина носача мора бити глатка. Носачи летвице не смеју бити обложени гумом или другим материјалом који повећава трење између њих и крајева летвице, нити смеју имати било какву врсту опруге. Оба носача летвице морају бити на истој висини изнад залетишта мерено одмах испод крајева летвице.

Скица 6 - Сталци и летвица за скок увис.

9. Између крајева летвице и сталака мора бити размак од најмање 1 цм.

Доскочиште

10. За такмичења из члана 1.1 (а), (б), (ц), (е) и (ф), доскочиште не треба да буде мање од 6 м дужине $\times$ 4 м ширине $\times$ 0,7 м висине иза вертикалне равни летвице. Препоручује се да за остала такмичења димензије доскочишта не буду мање од 5 м дужине $\times$ 3 м ширине $\times$ 0,7 м висине.

Напомена: Сталци и доскочиште треба да буду постављени тако да између њих током такмичења буде размак од најмање 10 цм да би се избегло померање летвице услед додира доскочишта и сталака.

Члан 183

Скок мотком

Такмичење

1. Такмичар има право да захтева померање летвице у смеру доскочишта тако да ивица летвице ближи залетишту буде у било ком положају између тачке тачно изнад задње ивице кутије за убадање мотке до тачке удаљене 80 цм у смеру доскочишта.

Пре почетка такмичења такмичар обавештава судију о положају летвице за његов први покушај и тај податак се бележи. Ако касније током такмичења такмичар жели промену положаја летвице он о томе мора на време да обавести судије пре него што летвица буде постављена у складу са његовим првобитним захтевом. У противном може доћи у ситуацију да се накнадно подешавање сталака врши унутар његовог времена за извођење скока.

Напомена: Линија ширине 1 цм карактеристичне боје се повлачи под правим углом на уздужну осу залетишта у продужетку задње ивице кутије за убадање мотке (нулте линије). Слична линија, до 5 цм широка, се јавља на површини доскочишта и продужава се до спољашње ивице сталака. Ивица линије ближи такмичару у залету се подудара са задњом ивицом кутије.

2. Покушај се сматра неуспешним ако такмичар:
  - (а) у току скока обори летвицу са носача;
  - (б) додирне тле, укључујући доскочиште иза замишљене вертикалне равни кроз задњу ивицу

кутије за убадање мотке (нулте линије) било којим делом тела или мотком, а да претходно није прескочио летвицу;

- (ц) после одраза премести доњу шаку изнад горње, или помери горњу шаку навише дуж мотке;
- (д) током скока рукама умири летвицу на носачима или је врати на носаче.

Напомена (I): Не сматра се неуспешним покушајем ако такмичар током залета закорачи ван белих линија које оивичавају залетиште.

Напомена (II): Не сматра се неуспешним покушајем ако током извођења покушаја мотка додирне доскочиште, пошто је претходно била правилно постављена у кутију.

3. Такмичар има право да током такмичења премаже шаку или мотку одговарајућом материјом која омогућава чвршћи хват. Дозвољена је употреба рукавица.
4. После испуштања мотке никоме, укључујући и такмичара, није дозвољено да додирне мотку, осим у случају када она пада на страну супротну од летвице или сталака. Ако се то догоди, а главни судија сматра да би мотка да није било овакве интервенције оборила летвицу, покушај се сматра неуспешним.
5. Ако се мотка сломи приликом извођења скока, то се не сматра неуспешним покушајем и такмичар има право да понови покушај.

Залетиште

6. Најмања дужина залетишта, мерена од „нулте“ линије, је 40 м, а када то услови дозвољавају 45 м. Ширина залетишта је $1,22\text{ m} \pm 0,01\text{ m}$. Залетиште је оивично белим линијама ширине 5 цм.

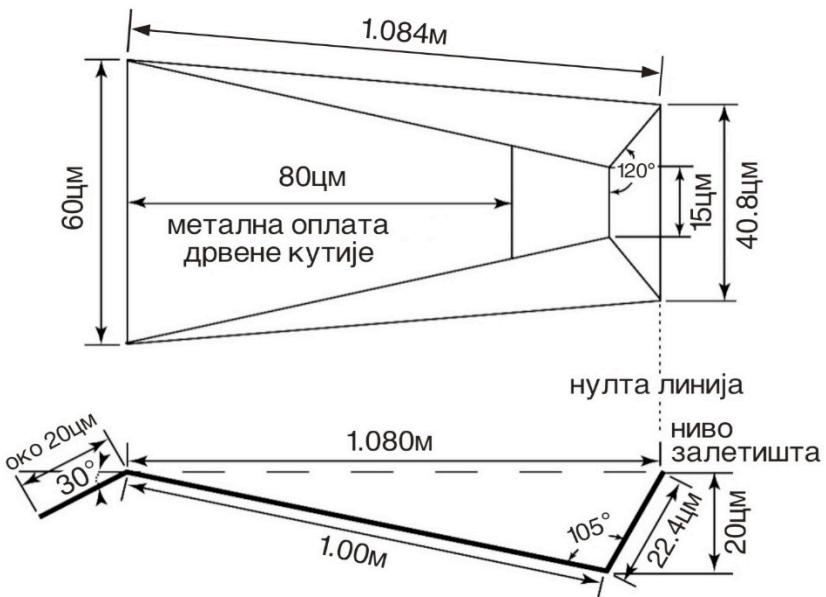
Напомена: За борилишта конструисана пре 1. јануара 2004. године највећа дозвољена ширина залетишта је 1,25 м.

7. Највећи дозвољени попречни нагиб залетишта је 1:100 (1%), осим ако постоје специјалне околности које оправдавају да ИААФ направи изузетак од овога, а највећи дозвољени пад залетишта у смеру залета, у последњих 40 м залетишта, је 1:1000 (0,1%).

Уређаји

8. Кутија за убадање мотке. Одскок у скоку мотком се изводи тако што се мотка забада у кутију. Кутија мора бити израђена од погодног чврстог материјала, по могућности са заобљеним или меканим горњим ивицама и укопана у тло у нивоу залетишта. Дужина кутије, мерено дуж косог дна кутије, је 1 м. Ширина кутије је 60 цм на предњем крају и смањује се до 15 цм на дну кутије. Дужина кутије у нивоу залетишта и дубина кутије је одређена углом од 105° између дна кутије и задњег зида кутије о коју се упире мотка. (Дозвољено одступање димензија и углова: $\pm 1\text{ cm}$ и $-0^\circ/+1^\circ$, редом.). Дно кутије равномерно пада од нивоа залетишта на предњем крају, до дубине од 20 цм на месту где се дно кутије спаја са задњим зидом кутије. Бочни зидови кутије заклапају са дном кутије угао од приближно 120° .

Напомена: Такмичар може да постави материјал око кутије за убадање мотке као додатну заштиту за време сваког од његових покушаја. Постављање такве опреме врши се у оквиру времена које му је дозвољено за покушај и такмичар је мора уклонити одмах након изведеног покушаја. У такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц), (е) и (ф) организатор треба да обезбеди такав материјал.

Скица 7 - Кутија за убадање мотке

- Сталци. Дозвољена је употреба свих врста сталака под условом да су чврсте конструкције. Метална основа и доњи делови сталака морају током употребе бити покривени погодним меким покривачем да би се избегле могуће повреде такмичара и оштећења мотки. Сталци најчешће имају хоризонталне наставке који на крајевима ноше носаче летвице.

10. Носачи летвице. Летвица се поставља на носаче тако да додирнута од стране такмичара или мотке она лако пада у смеру доскочишта. Носачи летвице су једнаке дебљине целом дужином, пречника највише 13 mm, глатке површине без икаквих усека и набора. Дужина носача је највише 55 mm од држача који морају бити глатки.

Вертикални носачи такође морају бити глатки и морају бити конструисани тако да летвица не може стајати на њиховом врху, а могу прелазити 35-40 mm изнад носача. Растојање између носача летвице је 4,30 m до 4,37 m. Носачи летвице не смеју бити од или обложени гумом или другим материјалом који повећава трење између њих и летвице, нити смеју имати било какву врсту опруге.

Напомена: Да би се смањила могућност повреде такмичара при паду на металну основу сталака, могу се користити додаци на сталцима за које се причвршију носачи летвице, чиме се омогућава већи размак између сталака без повећања дужине летвице (види скицу 8).

Скица 8 - Сталци за скок мотком

Мотка

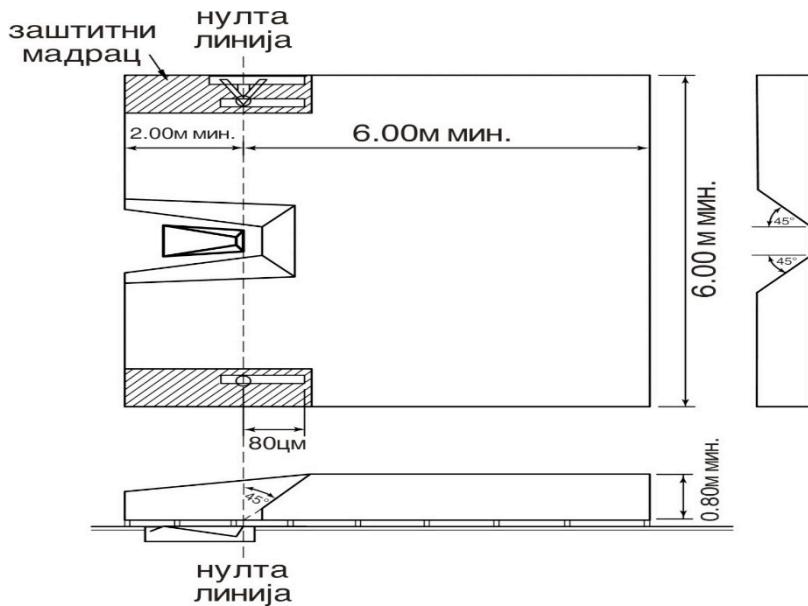
11. Такмичари могу користити сопствене мотке. Такмичар не сме користити мотку другог такмичара без његове сагласности.

Мотка може бити направљена од било ког материјала или комбинације материјала, произвољне дужине и дебљине, али њена основна површина мора бити глатка. Дозвољено је омотавање мотке лепљивом траком на горњем месту захвата (ради заштите руку) и омотавање траком и/или другим погодним материјалом на доњем крају мотке (ради заштите мотке). Било која лепљива трака на горњем месту захвата мора да буде равномерно распоређена, без случаја местимичног задебљања које би створило појаву "прстена" на мотки.

Доскочиште

12. За такмичења из члана 1.1 (а), (б), (ц), (е) и (ф) Правила најмање димензије доскочишта су: дужина 6 м (након нулте линије и не укључујући предње бочне делове), ширина 6 м, висина 0,8 м. На осталим такмичењима доскочишта не могу бити мања од 5 м × 5 м не рачунајући предње делове доскочишта постављене бочно у односу на кутију за убадање мотке. Дужина предњих бочних делова, у свим случајевима, мора бити најмање 2 м.

Странице доскочишта најближе кутији за убадање мотке постављене су 10 до 15 цм од кутије и дижу се под углом од приближно 45° (види скицу 9).

Скица 9 - Доскочиште за скок мотком
(изглед доскочишта са стране и одозго)

Б. Хоризонтални скокови - скок удаљ и троскок

Члан 184 Опште одредбе

Залетиште

1. Дужина залетишта не може бити мања од 40 м, мерено од линије одраза, а ако услови дозвољавају може бити до 45 м. Ширина залетишта је $1,22 \text{ м} \pm 0,01 \text{ м}$. Залетиште је оивично белим линијама ширине 5 цм.

Напомена: За борилишта конструисана пре 1. јануара 2004. године највећа дозвољена ширина залетишта је 1,25 м.

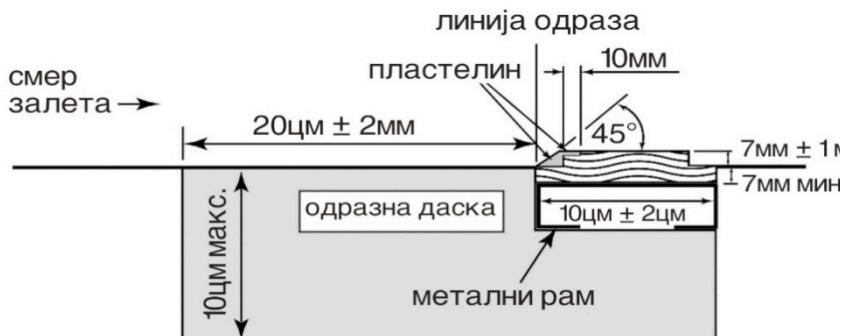
2. Највећи дозвољени попречни нагиб залетишта је 1:100 (1%), осим ако постоје специјалне околности које оправдавају да ИААФ направи изузетак од овога, а највећи дозвољени пад залетишта у смеру залета, у последњих 40 м залетишта је 1:1000 (0,1%).

Даска за одраз

3. Одраз се врши са даске укопане у тло у нивоу залетишта и површине песка у јами за доскок. Ивица даске ближа јами се назива "линија одраза". Непосредно иза линије одраза поставља се дашчица са пластелином која служи судијама као индикатор прступа.
4. Даска мора бити правоугаона, израђена од дрвета или другог погодног тврдог материјала, тако да при додиру с даском ексери на обући такмичара не клизе, дужине

$1,22 \text{ м} \pm 1 \text{ см}$, ширине $20 \text{ см} \pm 2 \text{ мм}$ и дебљине највише 10 см . Мора бити беле боје.

5. Дашица са пластелином се израђује од дрвета или другог погодног чврстог материјала, дужине $1,22 \text{ м} \pm 1 \text{ см}$ и ширине $10 \text{ см} \pm 2 \text{ мм}$. Боја дашице мора бити упадљиво различита од боје даске за одраз. Ако је могуће пластелин треба да буде боје упадљиво различите од боја дашице и боје даске за одраз. Дашица са пластелином се поставља у жљеб или удубљење на залетишту, уз ивицу одразне даске ближе јами за доскок. Површина дашице се уздиже од нивоа даске за одраз, косо, до висине од $7 \text{ мм} \pm 1 \text{ мм}$. Предња и задња ивица дашице су нагнуте под углом од 45° , при чему је ивица уз одразну даску покривена целом дужином слојем пластелина дебљине 1 мм или су ивице дашице усечене тако да површина пластелина који испуњава усек пада под углом од 45° (види скицу 10).

Скица 10- Даска за одраз и дашица са пластелином

Горња хоризонтална површина на страни према залетишту треба такође да буде покривена танким

слојем пластилина, а целом дужином дашчице и у дубини од око 10 mm.

Дашчица углављена у жљеб, заједно са целом конструкцијом одразне даске треба да буде тако учвршћена да издржи, без померања, пун притисак стопала при одразу такмичара.

Површина дашчице испод пластилина треба да буде од материјала који добро прихвата ексере спринтерице и онемогућава клизање.

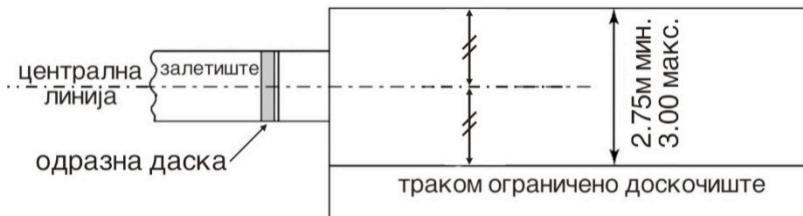
Површина пластилина се поравнава и отисци стопала предходног такмичара уклањају помоћу валька или шпахле.

Напомена: Препоручује се више дашчица са пластилином у резерви, како се такмичење не би прекидало док се једна припрема за употребу уклањањем отисака стопала такмичара са дашчице.

Јама за доскок

6. Јама за доскок широка је најмање 2,75 m, а највише 3 m. Јама треба да буде постављена, ако је могуће, тако да се средишња линија залетишта продужава у средишњу линију јаме.

Напомена: Када је јама постављена тако да се средишња линија залетишта не продужава у средишњу линију јаме, јаму треба оивичити са једне или обе стране траком да би се постигли горенаведени услови (види скицу 11).

Скица 11- Јама за доскок

7. Јама мора бити испуњена ситним влажним песком, тако да површина песка буде хоризонтална, равна и у нивоу са одразном даском.

Мерење

8. Мерење резултата сваког скока мора да се изврши одмах после успешно изведеног покушаја (или после непосредног усменог протеста који је уложен по члану 146.5). Резултати свих скокова мере се од најближег трага у јами за доскок који је оставио било који део тела скакача, или било шта друго што је закачено за тело у тренутку када је траг у јами за доскок направљен, до линије одраза, или њеног продужетка. Мерење се врши под правим углом у односу на линију одраза или њен продужетак.
9. У скоку удаљ и троскоку мерење дужине се врши у центиметрима (0.01 м). Уколико измерена дужина није пун центиметар резултат се заокружује на вредност мањег пуног центиметра.

Мерење брзине ветра

10. Уређај за мерење брзине ветра мора да буде такав како је описано у члановима 163.8 и 163.9 Правила.

Рад уређаја и евиденција измерених података дефинисани су члановима 163.11, 163.13 и 184.12 Правила

11. Главни судија у дисциплини скокова треба да утврди да је уређај за мерење брзине ветра постављен на 20 м од линије одраза, на висини од 1,22 м и не више од 2 м удаљен од ивице залетишта.
12. Брзина ветра се мери у трајању од 5 секунди од тренутка када такмичар у залету прође поред ознаке постављене уз залетиште на 40 м од линије одраза код скока удаљ и 35 м од линије одраза код троскока. Ако је залет такмичара краћи од 40 м код скока удаљ и 35 м код троскока време се мери од тренутка почетка залета.

Члан 185
Скок удаљ

Такмичење

1. Покушај се сматра неисправним ако:
  - (а) покушај се сматра неисправним ако такмичар приликом одраза било којим делом тела додирне тло (укључујући било који део индикаторске дашчице од пластилина) иза линије одраза без обзира да ли је при томе извео скок или је само протрао;
  - (б) такмичар изведе одраз поред даске, било испред или иза продужетка линије одраза;

- (ц) такмичар користи било какав облик салта током залета или скока;
  - (д) после одраза, а пре свог првог контакта са доскочиштем, дотакне залетиште или тло ван залетишта или ван доскочишта;
  - (е) такмичар при доскоју додирне ивицу јаме или тло изван јаме ближе линији одраза од најближег отиска који је било који део његовог тела оставио у јами;
- (ф) при напуштању јаме на било који начин другачији од оног што је описан у члану 185.2 Правила.
2. При напуштању јаме, место првог контакта ноге такмичара са ивицом јаме или тлом ван јаме, мора бити удаљенији од линије одраза него најближи отисак који је било који део тела такмичара оставио у јами. Под “најближим отиском” се подразумева и сваки отисак који настане као последица закорачења уназад услед губитка равнотеже такмичара, ближе линији одраза од најближег отиска остављеног при доскоју.

Напомена: Овај први контакт се сматра напуштањем јаме.

3. Покушај се не сматра неисправним:
- (а) ако такмичар током залета трчи ван белих линија које оивичавају залетиште у било којој тачки; или
  - (б) ако се такмичар одрази пре даске за одраз, осим као што је описано чланом 185.1 (б) Правила; или

- (ц) ако такмичар спринтерицом или стопалом додирне тло поред одскочне даске, а пре линије одраза, под условом да није дошло до повреде члана 185.1 (б) Правила; или
- (д) ако такмичар при доскоку додирне било којим делом тела, или било чим што је закачено за њега у том тренутку, ивицу јаме за доскок или тло изван јаме за доскок, осим ако је такав додир у супротности са одредбом члана 185.1 (д) или (е) Правила; или
- (е) ако се такмичар накнадно врати кроз јаму за доскок под условом да ју је претходно напустио у складу са чланом 185.2 Правила.

Линија одраза

- 4. Растојање од линије одраза до даље ивице јаме за доскок мора бити најмање 10 м.
- 5. Линија одраза мора се налазити на растојању од 1 до 3 м од ближе ивице јаме за доскок.

Члан 186

Троскок

Наведена Правила за скок удаљ у члановима 184 и 185 важе и за трроскок са следећим варијацијама:

Такмичење

- 1. Троскок се састоји од одскока на једној нози, међукорака и доскока, изведених повезано и по том реду.

2. Одскок се изводи тако да се такмичар дочекује на исту ногу којом се и одразио, у међукораку се такмичар дочекује на супротну ногу, којом се одражава за доскок у јаму. Не сматра се неуспешним покушајем ако такмичар током извођења скока дотакне тло “неактивном ногом”.

Напомена: Члан 185.1 (д) Правила не односи се на уобичајени доскок у прва два корака троскока.

Напомена АСС: Пример: Одскок: одраз левом и доскок на леву; Међукорак: одраз левом, доскок на десну; Доскок: одскок десном и доскок на обе ноге. Краће: -леви, лева, десна, обе ноге-десна, десна, лева, обе ноге

Скица троскока

Линија одраза

3. Раздаљина између линије одраза троскока за мушкарце и даље ивице јаме за доскок треба да буде најмање 21 м.
4. За међународна такмичења би требало да постоје одвојене даске за одраз за мушкарце и жене. Растојање између линије одраза и ближе ивице јаме за доскок треба да буде мање од 13 м за такмичења мушкараца и 11 м за такмичења жена. За остала такмичења ово растојање треба да буде прилагођено нивоу такмичења.

5. Простор између даске за одраз и јаме, у коме се одвија доскок у прва два корака троскока, мора бити ширине најмање $1,22 \text{ м} \pm 1 \text{ цм}$, са чврстом и уједначеном подлогом.

Напомена: За борилишта конструисана пре 1. јануара 2004. године највећа дозвољена ширина залетишта је 1,25 м.

Ц. Бацања

Члан 187 Опште одредбе - дициплине бацања

Справе

- На међународним такмичењима употребљавају се само справе које одговарају правилима ИААФ, што значи да све справе морају имати одговарајући важећи сертификат ИААФ-а.

Тежина справа преме старосним категоријама је следећа:

Справа	Жене		Мушкарци		
	млађе јуниорке	јуниорке сениорке	млађи јуниори	јуниори	сениори
Кугла	3,000 кг	4,000 кг	5,000 кг	6,000 кг	7,260 кг
Диск	1,000 кг	1,000 кг	1,500 кг	1,750 кг	2,000 кг
Кладиво	3,000 кг	4,000 кг	5,000 кг	6,000 кг	7,260 кг
Копље	500 г	600 г	700 г	800 г	800 г

Напомена: Стандардни формулар "Пријава за сертификацију справа" као и процедура система сертификације се могу добити у канцеларији ИААФ-а или скинути сајта ИААФ-а.

- Организатор такмичења је дужан да обезбеди справе које одговарају захтевима из члана 187.1 Правила. Технички делегат такмичења, у складу са одговарајућим техничким пропозицијама сваког такмичења, може дозволити такмичарима и употребу

сопствених справа или справа обезбеђених од стране добављача под условом да те справе имају сертификат ИААФ-а, да су пре почетка такмичења проверене и обележене као одобрене од стране организатора такмичења. И ове справе морају бити доступне за употребу свим такмичарима, међутим не могу бити одобрене за коришћење ако се исти модел налази на списку справа које за такмичење нуди организатор такмичења.

3. Није дозвољено вршити било какве измене на справама за време такмичења.

Помоћ

4. Следеће се сматра за помоћ и зато није дозвољено:

- (а) умотавање два или више прстију заједно. Ако се користи умотавање на рукама и прстима оно мора да буде урађено тако два или више прстију нису умотани заједно и да се не могу независно померати. Умотавање мора да буде показанао шефу судија пре почетка такмичења;
- (б) употреба било каквих средства, укључујући тегове закачене за тело, која могу помоћи такмичару приликом извођења покушаја;
- (ц) употреба рукавица осим у дисциплини бацања кладива. У том случају рукавица мора бити глатка са лица и наличја, а врхови свих прстију, осим палца, морају бити отворени;

- (д) прскање или распршивање било какве супстанце од стране такмичара у кругу или на његовој обући, нити повећање рапавости површине круга.

Напомена АСС: Такмичарима може бити дозвољена употреба појаса од коже или другог одговарајућег материјала, употреба завоја на ручном зглобу, штитника за лакат и колена итд.

5. Следеће се не сматра за помоћ и зато је дозвољено:

- (а) да би се обезбедио больни хват, коришћење одговарајуће материје само на шакама. Бацачима кладива је дозвољено да користе овакве материје и на рукавицама, а бацачима кугле да њима премажу врат;
- (б) бацачима кугле и бацачима диска је дозвољено да премажу своје справе кредом или неким сличним средством које се лако скида влажном крпом и не оставља никакве трагове;
- (ц) употреба повеза на рукама и прстима, који није у супротности са чланом 187.4(а) Правила.

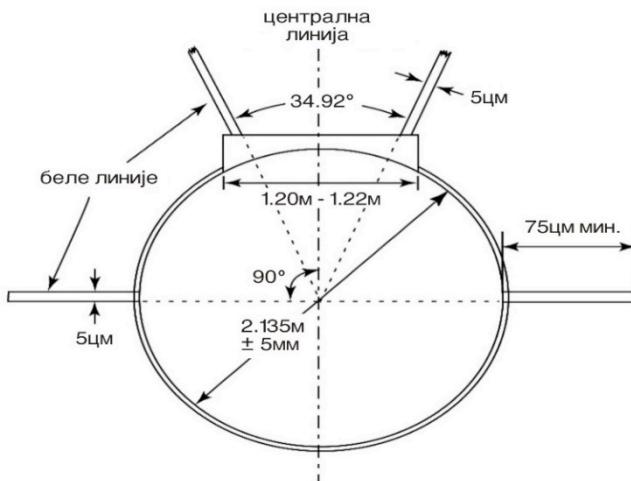
Круг за бацање

6. Круг за бацање је оивичен обручем од гвожђа, челика или другог одговарајућег материјала. Горња ивица обруча мора бити у равни тла изван круга. Површина тла око круга може бити од бетона, асфалта, дрвета, синтетичког или другог одговарајућег материјала. Површина круга за бацање се израђује од бетона, асфалта или другог погодног тврдог материјала који не сме бити клизав. Површина круга мора бити

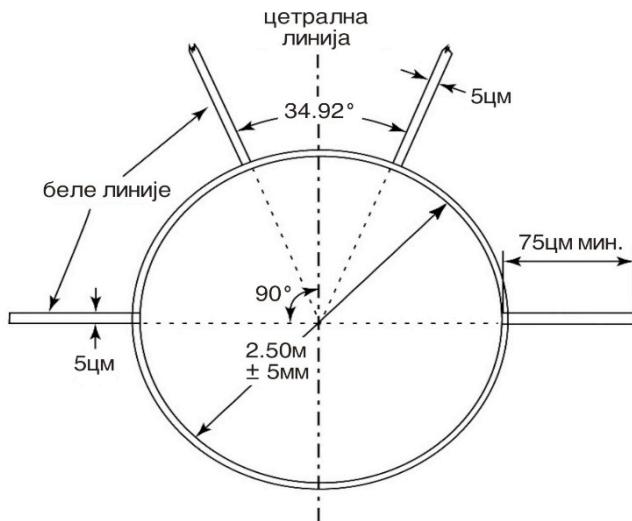
хоризонтална, равна и 2 цм $\pm$ 6 мм нижа од горње ивице обруча круга. У дисциплини бацања кугле дозвољена је употреба преносног круга који задовољава поменуте карактеристике.

7. Унутрашњи пречник круга за бацање кугле и кладива је 2,135 м $\pm$ 5 мм, а круга за бацање диска 2,50 м $\pm$ 5 мм. Обруч круга мора бити беле боје, дебљине најмање 6 мм. У дисциплини бацања кладива дозвољена је употреба круга за бацање диска, под условом да се користи унутрашњи монтажни прстен помоћу кога се пречник круга смањује са 2,50 м на прописаних 2,135 м.

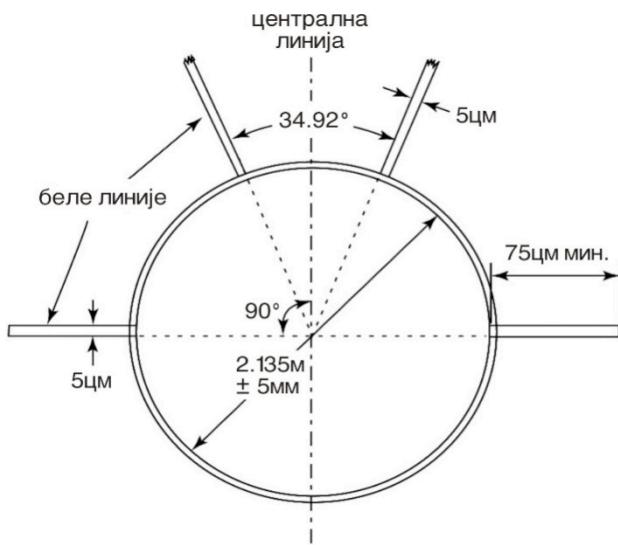
Напомена: Препоручује се да обод буде офарбан у боји која се разликује од беле линије, како је описано у члану 187.8 да би био јасно видљив.

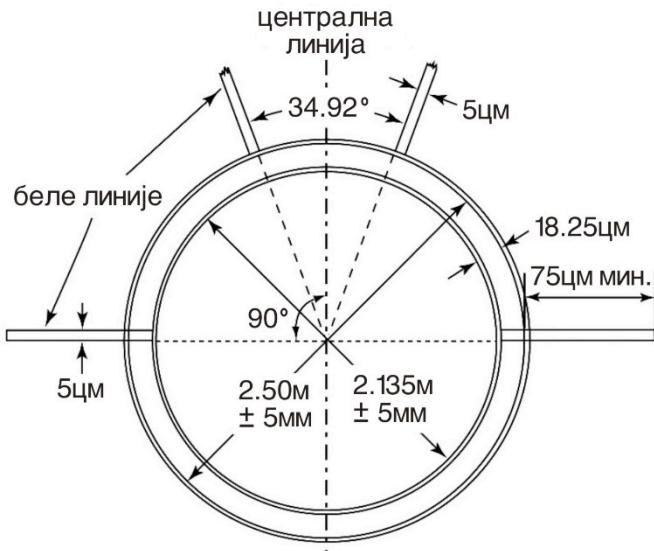
Скица 12 - Круг за бацање кугле

Скица 13 - Круг за бацање диска

Скица 14 - Круг за бацање кладива

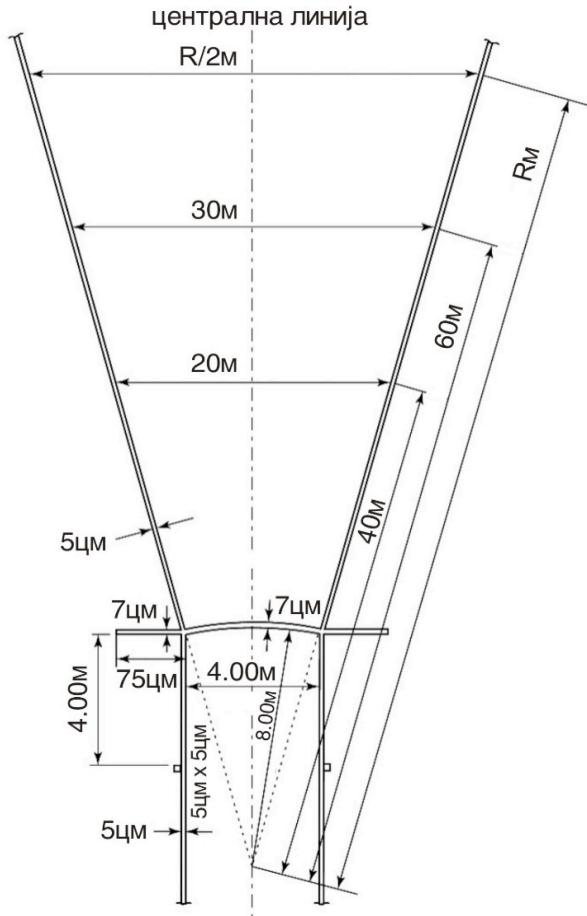
Скица 15 - Концентрични кругови за бацање диска и кладива

- Беле линије, ширине 5 цм повлаче се на тлу, у дужини од најмање 75 цм, од горње ивице обруча, бочно са обе стране круга. Линија може бити нацртана на тлу или направљена од дрвета или другог погодног материјала. Задња ивица линије представља продужетак замишљене линије која пролази кроз центар круга, под правим углом на средишњу линију сектора за бацање.

Залетиште за бацање копља

- Дужина залетишта за бацање копља не може бити мања од 30 м изузев на такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц), (е) и (ф) Правила, где дужина залетишта не може да буде мања од 33,5 м. Где то услови дозвољавају, дужина залетишта треба да буде

најмање 36,5 м. Залетиште је оивичено са две паралелне беле линије ширине 5 цм, на међусобној удаљености од 4 метра. Избачај се изводи иза лука који чини део круга полупречника 8 метара. Лук је обележен белом линијом ширине 7 цм која је исцртана на тлу или израђен од дрвета или од неког другог погодног некородирајућег материјала као што је пластика. Мора бити бео и у нивоу тла. На тлу се, у дужини од 75 цм, повлаче беле линије ширине 7 цм бочно од крајева лука, под правим углом у односу на паралелне линије које оивичавају залетиште. Највећи дозвољени попречни нагиб залетишта је 1:100 (1%), осим ако постоје специјалне околности на основу којих ИААФ даје изузеће од овог, а највећи дозвољени пад залетишта у смеру залета, у последњих 20 м залетишта је 1:1000 (0,1%).

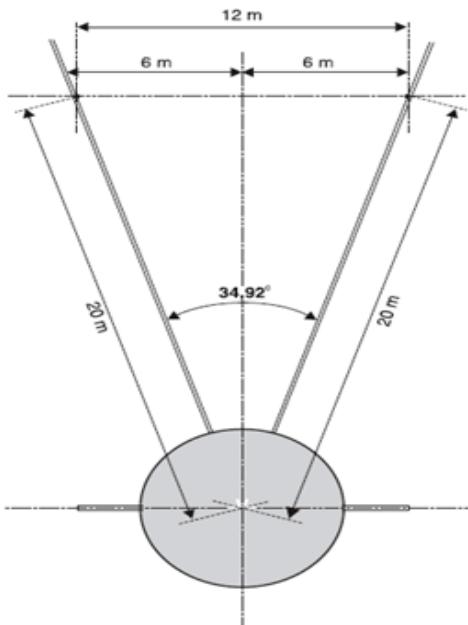
Скица 16 - Залетиште и сектор за бацање копља (није у сразмери)

Сектор за бацање

10. Сектор за бацање покривен је травом, фином шљаком или другим погодним материјалом на коме справа при паду оставља јасан траг.

11. Највећи дозвољени пад сектора у смеру бацања је 1:1000 (0,1%).
- 12 (a) осим у случају бацања копља, сектор се оивичава белим линијама ширине 5 цм, које међусобно заклапају угао од $34,92^\circ$ тако да продужеци унутрашњих ивица линија сектора пролазе кроз центар круга.

Напомена: Сектор од $34,92^\circ$ може се прецизно поставити тако што се изведе да размак између две тачке на секторским линијама које су удаљене 20 м од центра круга буде 12 м ($20\text{ m} \times 0,6\text{ m}$). На тај начин на сваки метар удаљења од центра круга ширина сектора се повећава за 60 цм.

Одређивање сектора са углом $34,92^\circ$

- (б) код бацања копља сектор се оивичава белим линијама ширине 5 цм чије унутрашње ивице пролазе кроз пресек унутрашњих ивица лука и паралелних линија које оивичавају залетиште, а продужене и кроз центар круга чији је лук део (види скицу 16). Линије сектора тако међусобно заклапају угао од 28,96°.

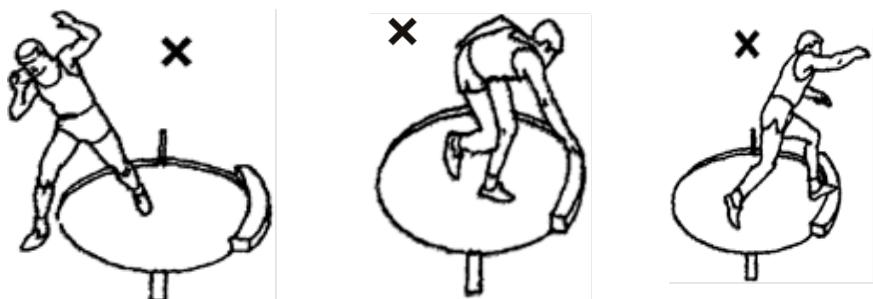
Извођење покушаја

13. У дисциплини бацања кугле, бацања диска и бацања кладива справа се баца из круга, у дисциплини бацања копља са залетишта. У дисциплинама где се бацање изводи из круга, такмичар почиње са извођењем покушаја унутар круга из потпуно мирног положаја. Такмичару је дозвољено да приликом покушаја додирне унутрашњу страну обруча круга. Код бацања кугле такмичару је такође дозвољено да приликом покушаја додирне унутрашњу страну балвана, како је описано у члану 188.2 Правила.
14. Покушај се сматра неисправним ако такмичар:
- (а) избаци куглу или копље на неки други начин, који није дозвољен чланом 188.1 и 193.1;
  - (б) после уласка у круг и почетка извођења покушаја додирне било којим делом тела горњу ивицу металног обруча круга (или врх унутрашње ивице) или тло ван круга;
  - (ц) у бацању кугле, додирне било којим делом тела горњу површину балвана, или горњу ивицу металног обруча круга (или врх унутрашње ивице);

(д) у бацању копља, после почетка извођења покушаја, додирне било којим делом тела беле линије које оивичавају залетиште или тло изван залетишта.

Напомена: Неће се сматрати неисправним покушајем ако при избачају диск или било који део кладива додирне кавез под условом да није било нарушавања других одредби Правила.

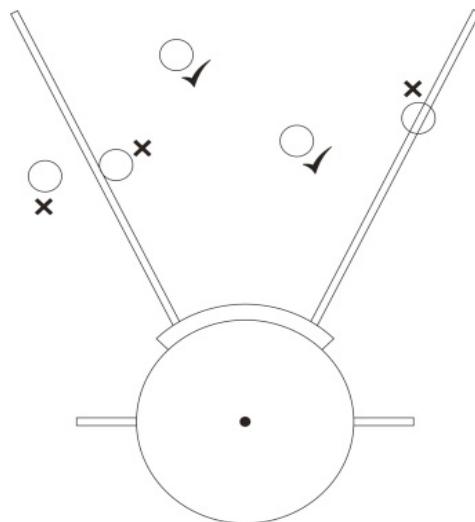
15. Под условом да приликом извођења покушаја није било повреде горенаведених правила за одговарајућу дисциплину, такмичар може прекинути започети покушај, спустити справу на тло унутар или ван круга или залетишта и напустити круг или залетиште. При томе, такмичар мора напустити круг или залетиште на начин дефинисан у тачки 187.17 овог члана Правила, пре него што се врати у круг или на залетиште да би поново започео покушај.

Грешке код бацања кугле

Напомена: Треба имати у виду да читав поступак дозвољен овом тачком мора бити обављен у временском периоду дефинисаном у члану 180.18 Правила.

16. Покушај се сматра неисправним ако кугла, диск, глава кладива или врх копља при првом контакту са тлом дотакну линије које оивичавају сектор, тло или било који објекат (осим кавез као што је предвиђено у напомени члана 187.14) ван линија сектора.

Приказ успешних и неуспешних покушаја у сектору

17. Такмичар не сме напустити круг или залетиште пре него што справа додирне тло.

- (а) у дисциплинама бацања које се изводе из круга, при напуштању круга после изведеног покушаја, први контакт такмичара са горњом ивицом обруча круга или тлом ван круга мора бити потпуно иза беле линије која је повучена на тлу ван круга са обе стране, а чији замишљени продолжеци пролазе кроз центар круга;

Напомена: Први контакт такмичара са горњом ивицом обруча круга или тлом ван круга се сматра напуштањем круга.

(б) у дисциплини бацања копља при изласку из сектора, први корак према паралелним линијама или према тлу изван залетишта мора бити направљен сасвим иза беле лучне линије или иза линија које су повучене под правим углом у односу на паралелне линије и које представљају продужетак лука. Чим је спрва дотакла тло, сматра се да је такмичар напустио залетиште правилно дотакавши линију или тло иза линије (нацртане или теоретске или означене маркером поред залетишта) која је повучена попреко преко залетишта на растојању 4 м од крајњих тачака лука избачаја. Ако се такмичар налази иза те линије и унутар залетишта у моменту кад је спрва пала, сматраће се да је он правилно напустио сектор.

18. После сваког покушаја спрва мора бити донета назад у простор уз круг или залетиште и не сме се никада бацати назад према месту избачаја.

Мерење даљина

19. У свим дисциплинама бацања мерење се врши у центиметрима (0,01 м). Уколико измерена дужина није пун центиметар резултат се заокружује на вредност мањег пуног центиметра.

20. Мерење дужине сваког хица врши се одмах после правилно изведеног покушаја (или после усменог приговора поднесеног на лицу места у складу са чланом 146.5 Правила):

- (а) од најближе тачке отиска који је на тлу оставила кугла, диск или глава кладива при паду до унутрашње ивице обруча круга дуж замишљене линије која пролази кроз центар круга;
- (б) код бацања копља, од најближе тачке отиска на тлу који је оставил врх копља при паду до унутрашње ивице лука дуж замишљене линије која пролази кроз центар круга чији је лук део.

Члан 188

Бацање кугле

Такмичење

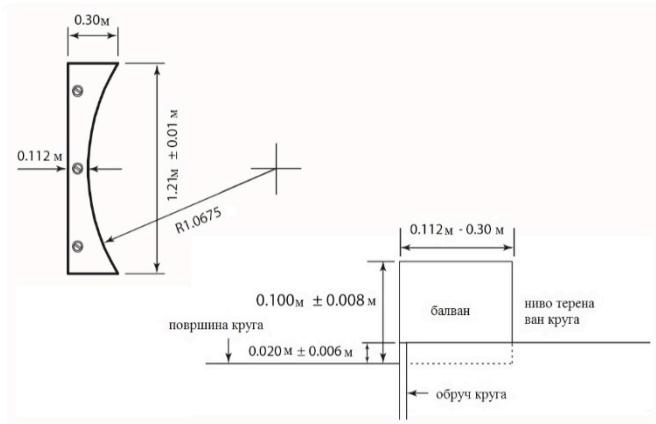
- Кугла се баца са рамена једном руком. У тренутку када такмичар заузме положај унутар круга за почетак извођења покушаја, кугла мора додиривати или бити врло близу врата или браде такмичара и шака не сме бити спуштена испод тог положаја током извођења хица. Током извођења хица кугла не сме доћи у положај иза линије рамена такмичара.

Напомена: Техника “звезде” при бацању није дозвољена.

Балван

- Конструкција. Балван је беле боје, израђен од дрвета или другог погодног материјала, лучног облика, постављен тако да његова унутрашња ивица буде у равни са унутрашњом ивицом обруча. Поставља се тако да се његов центар подудара са централном линијом сектора за бацање (види скицу 12) и мора

бити чврсто причвршћен за подлогу или за одговарајућу околину круга.

Скица 17 - Балван за бацање кугле
(изглед одозго и са стране)

Напомена: Балвани који одговарају Правилима ИААФ-а из 1983/84 године могу се и даље користити.

3. Димензије. Ширина балvana је 11,2 цм (у средњем делу) до 30 цм (на крајевима), дужина по сечици $1,21 \text{ m} \pm 1 \text{ cm}$ за лук истог радијуса као круг, висина 10 цм $\pm 8 \text{ mm}$ мерено од нивоа површине круга (види скицу 17).

Кугла

4. Конструкција. Кугла је израђена од пуног гвожђа, месинга или другог метала не мекшег од месинга или може имати спољни слој израђен од ових метала који обухвата језгро од олова или другог чврстог материјала. Кугла мора бити округлог облика и глатке површине. Да би се површина кугле сматрала глатком,

просечна храпавост не сме да прелази 1,6 μм (микрометар), односно индекс храпавости мора бити Н7 или мањи.

5. Кугла мора одговарати следећим карактеристикама:

Кугла	Жене		Мушкарци		
	Млађе јуниорке	Јуниорке и сениорке	Млађи јуниори	Јуниори	Сениори
Најмања техника за такмичење и признавање рекорда					
	3000 кг	4000 кг	5000 кг	6000 кг	7260 кг
Обавештење производијачима - распон тежина и пречника кугле за такмичење					
Тежина	Од	3005 кг	4005 кг	5005 кг	6005 кг
	До	3025 кг	4025 кг	5025 кг	6025 кг
Пречник	Од	85 мм	95 мм	100 мм	105 мм
	До	110 мм	110 мм	120 мм	125 мм

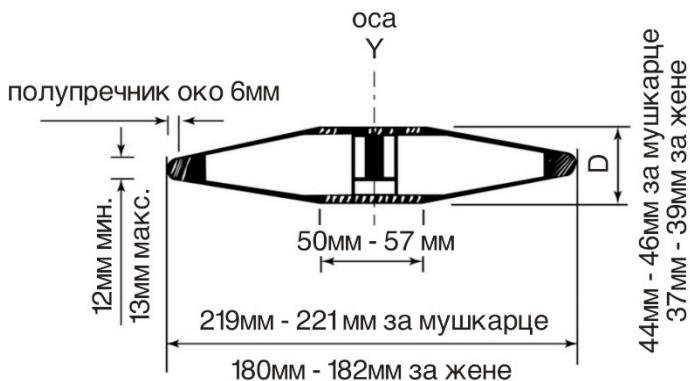
Члан 189 Бацање диска

Диск

1. Конструкција. Тело диска може бити масивно или шупље, израђено од дрвета или другог погодног материјала оивично металним обручем заобљене ивице. Попречни пресек ивице обруча одговара кругу полупречника приближно 6 мм. У тело диска са сваке стране могу бити уграђене кружне металне плоче. Диск може бити и без ових плоча под условом да одговарајућа површина тела диска буде равна и да димензије спроведе одговарају датим карактеристикама. Обе стране диска морају бити потпуно исте, без

жљебова, избочина и оштрих ивица. Стране треба да се сужавају у правој линији од почетка кривине ивице обруча до круга полупречника од 25 mm до 28,5 mm од центра диска. Профил диска се изводи на следећи начин. Од почетка кривине ивице обруча, дебљина диска се равномерно повећава до највеће дебљине D. Ова дебљина се постиже на растојању од 25 mm до 28,5 mm од осе диска Y. Од ове тачке до осе диска дебљина тела диска остаје непромењена. Горња и доња страна диска су једнаке. Диск мора бити радијално симетричан у односу на осу Y. Површина диска, укључујући и површину металног обруча мора бити једнообразна и глатка, без икаквих храпавих површина у складу са чланом 188.4 Правила.

Скица 18 - Диск

2. Диск мора одговарати следећим карактеристикама:

Диск	Жене	Мушкарци		
	Млађе јуниорке, јуниорке и сениорке	Млађи јуниори	Јуниори	Сениори
Најмања техника за такмичење и признавање рекорда				
	1000 кг	1500 кг	1750 кг	2000 кг
Обавештење произвођачима - распон тежина диска за такмичење				
Најмања	1005 кг	1505 кг	1755 кг	2005 кг
Највећа	1025 кг	1525 кг	1775 кг	2025 кг
Спољни пречник металног обруча				
Најмања	180 мм	200 мм	210 мм	219 мм
Највећа	182 мм	202 мм	212 мм	221 мм
Пречник металне плоче или равног средишњег дела диска				
Најмања	50 мм	50 мм	50 мм	50 мм
Највећа	57 мм	57 мм	57 мм	57 мм
Дебљина диска у равном средишњем делу				
Најмања	37 мм	38 мм	41 мм	44 мм
Највећа	39 мм	40 мм	43 мм	46 мм
Дебљина металног обруча (6 мм од ивице)				
Најмања	12 мм	12 мм	12 мм	12 мм
Највећа	13 мм	13 мм	13 мм	13 мм

Члан 190

Заштитна мрежа за бацање диска

- Бацање диска се изводи из простора ограђеног заштитном мрежом (кавез) да би се осигурала безбедност гледалаца, службених лица и такмичара. Заштитна мрежа описана у овим правилима је предвиђена за коришћење на такмичењима на којима се и друге атлетске дисциплине одржавају истовремено на стадиону или на такмичењима ван стадиона уз присуство гледалаца. У осталим случајевима, нарочито на теренима за тренинг, могу се користити и заштитне мреже једноставније конструкције. Детаљна обавештења и савети у вези са

овим питањем могу се добити од националних савеза или од канцеларије ИААФ-а.

Напомена: Заштитна мрежа за бацање кладива, описана у члану 192 Правила, може се користити и за бацање диска, било да се унутар ње поставе концентрични кругови пречника 2,135/2,50 м, или да се користи продужена верзија мреже која дозвољава постављање додатног круга за бацање диска испред круга за бацање кладива.

2. Заштитна мрежа мора бити пројектована, израђена и одржавана тако да заустави диск тежине 2 кг избачен бразином од 25 метара у секунди. Мрежа треба да буде тако постављена да онемогући да се избачена справа одбије назад према такмичару или преко ивице мреже. Сваки тип и конструкција мреже који испуњава захтеве из овог члана Правила је дозвољен за употребу.
3. Заштитна мрежа треба да буде облика латиничног слова У, као што је приказано на скици 19. Отвор мреже треба да буде ширине 6 м, а на даљини од 7 м испред центра круга за бацање. Крајње ивице отвора широког 6 м треба да буду унутрашња ивица мреже кавеза. Висина мреже на најнижем делу не сме бити мања од 4 м. Приликом израде мреже треба предвидети мере како би се искључила могућност да диск прође између спојева делова мреже или испод доњег краја мреже.

Напомена(I): Задњи крај мреже мора бити најмање 3 м удаљен од центра круга.

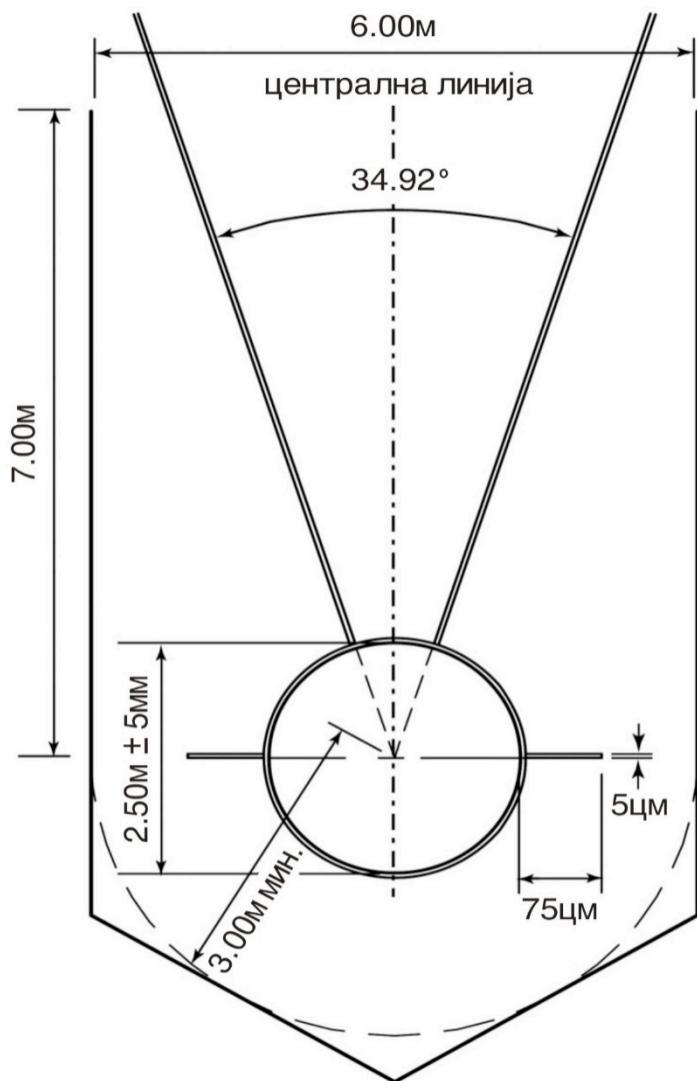
Напомена(II): Нови типови мреже који пружају исти степен заштите као гореописани и не проширују "сектор опасности" могу бити поднети на одобрење ИААФ-у.

Напомена(III): Страна заштитне мреже уз атлетску стазу може бити додатно продужена у дужину и висину како би се обезбедила додатна сигурност такмичарима на стази док траје такмичење у бацању диска.

4. Сама мрежа може бити израђена од ужета упреденог од природних или вештачких влакана или од средње или јако растегљиве челичне жице. Дозвољена величина отвора на мрежи је 50 мм за челичну мрежу и 44 мм за мрежу од ужета.

Напомена: Детаљна упутства за израду и контролу заштитне мреже могу се наћи у "Приручнику ИААФ-а за атлетска борилишта".

5. За горе описану мрежу "сектор опасности" износи приближно 69° када у истом такмичењу учествују и леворуки и десноруки бацачи. Правилно постављање мреже на борилишту и усмеравање отвора мреже је зато од суштинског значаја за безбедно извођење такмичења.

Скица 19 - Заштитна мрежа само за бацање диска

Члан 191

Бацање кладива

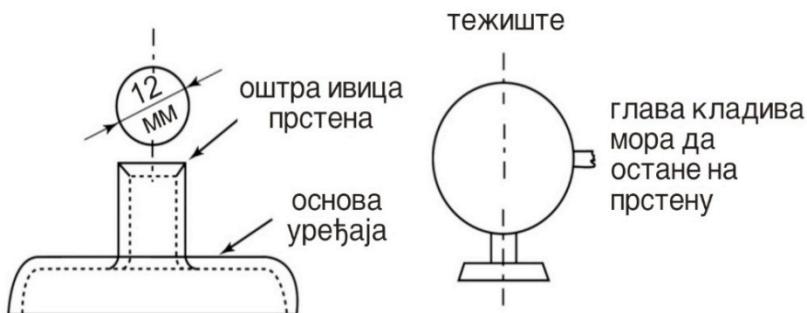
Такмичење

1. Такмичар у почетном положају, пре почетка извођења замаха или окрета може спустити главу кладива на тло унутар или изван круга.
2. Не сматра се неисправним покушајем ако глава кладива током замаха или окрета такмичара додирне горњу ивицу обруча круга или тло изван круга. Такмичар може прекинути извођење покушаја и почети покушај поново под условом да није дошло до других кршења Правила.
3. Ако се кладиво откачи или прекине током извођења покушаја, покушај се неће сматрати неисправним под условом да је покушај изведен у складу са овим чланом Правила. Ако такмичар због тога изгуби равнотежу и прекрши неко од правила, то се такође неће сматрати неуспешним покушајем. У оба случаја такмичар има право да понови покушај.

Кладиво

4. Конструкција. Кладиво се састоји из три главна дела: металне главе, жице и дршке.
5. Глава кладива је израђена од пуног гвожђа, месинга или другог метала не мекшег од месинга или може имати спољни слој израђен од ових метала који покрива језгро од олова или другог чврстог материјала. Тежиште главе не сме бити померено од центра главе кладива више од 6 мм, тј. мора

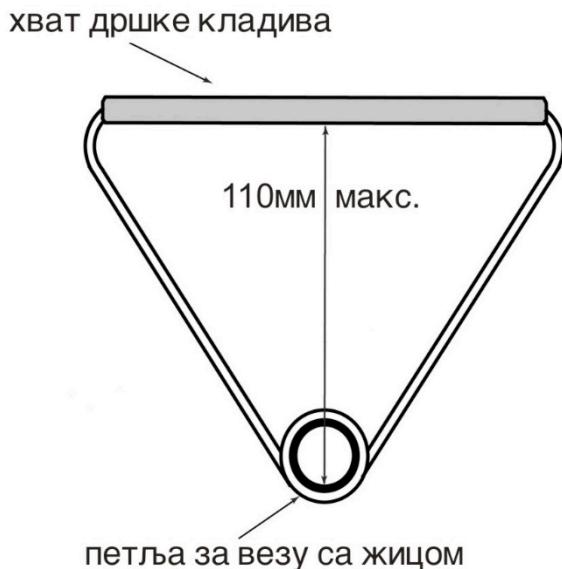
уравнотежити главу, дршку и жицу на прстену оштрих ивица пречника 12 mm (види скицу 20). Ако се користи глава кладива са језгром од другог материјала, она мора бити израђена тако да је језgro непомично у односу на остали део главе и да тежиште главе није померено више од 6 mm од центра главе кладива.

Скица 20. Уређај за контролу тежишта главе кладива

6. Жица кладива мора бити израђена од једног ненастављеног, правог комада еластичне челичне жице, пречника најмање 3 mm, који се не сме значајно истезати током извођења покушаја. Да би се могла причврстити за остале делове кладива жица се може завршавати петљом на једном или оба краја. Жица треба да се повеже са главом кладива на покретан начин.
7. Дршка кладива мора бити крута и без зглобних веза било ког типа. Не сме се значајно истезати током извођења покушаја. Укупно истезање дршке под теретом од 3,8 kN не сме бити веће од 3 mm. Треба да буде причвршћена за жицу на такав начин да се не може окренути унутар петље жице да би се на тај начин повећала дужина кладива. Начин повезивања

са жицом је петља. Не сме се користити окретна веза. Дршка има симетричан облик, а хват дршке може бити прав или закривљен. Сила пуцања дршке кладива не сме бити мања од 8 kN.

Скица 21 - дршка кладива

Напомена: Дозвољена је и другачија конструкција дршке под условом да задовољава захтеве Правила.

8. Кладиво мора одговарати следећим карактеристикама:

Кладиво	Жене		Мушкарци		
	Млађе јуниорке	Јуниорке и сениорке	Млађи јуниори	Јуниори	Сениори
Најмања тежина целе спрave за такмичење и признавање рекорда:					
Тежина	3.000 кг	4.000 кг	5.000 кг	6.000 кг	7.260 кг
Обавештење производјачима - распон тежина кладива за такмичење:					
Тежина	Од	3,005 кг	4,005 кг	5,005 кг	6,005 кг
	До	3,025 кг	4,025 кг	5,025 кг	6,025 кг
Дужина кладива, мерено од унутрашње стране дршке:					
Највећа	1195 мм	1195 мм	1200 мм	1215 мм	1215 мм
Пречник главе кладива:					
Најмањи	85 мм	95 мм	100 мм	105 мм	110 мм
Највећи	100 мм	110 мм	120 мм	125 мм	130 мм

Напомена: Тежина кладива представља укупну тежину главе кладива, жице и дршке.

Члан 192 Заштитна мрежа за бацање кладива

- Бацање кладива се изводи из простора ограђеног заштитном мрежом (кавез) да би се осигурала безбедност гледалаца, службених лица и такмичара. Заштитна мрежа описана у овим правилима је предвиђена за коришћење на такмичењима на којим се и друге атлетске дисциплине одржавају истовремено на стадиону или на такмичењима ван стадиона уз присуство гледалаца. У осталим случајевима, нарочито на теренима за тренинг, могу

се користити и заштитне мреже једноставније конструкције. Детаљна обавештења и савети у вези са овим питањем могу се добити од националних савеза или од канцеларије ИААФ-а.

2. Заштитна мрежа мора бити пројектована, израђена и одржавана тако да заустави кладиво тежине 7,260 кг избачено брзином од 32 метра у секунди. Мрежа треба да буде тако постављена да онемогући да се избачена справа одбије назад према такмичару или преко ивице мреже. Сваки тип и конструкција мреже који испуњава захтеве из овог члана Правила је дозвољен за употребу.
3. Заштитна мрежа треба да буде облика латиничног слова У, као што је приказано на скици 22. Отвор мреже треба да буде ширине 6 м а на даљини од 7 м испред центра круга за бацање. Крајеви отвора широког 6 м треба да буду унутрашња ивица покретне мреже. Висина мреже на најнижем делу не сме бити мања од 7 м на задњој страни, и најмање 10 м на предњим крајевима непокретног дела мреже у дужини од 2,8 м. Приликом израде мреже треба предвидети мере како би се искључила могућност да кладиво прође између спојева делова мреже или испод доњег краја мреже.

Напомена: Задњи крај мреже мора бити најмање 3,5 м удаљен од средишта круга.

4. Предњи део заштитне мреже чине два покретна крила ширине 2 м, од којих је једно увек затворено. Висина ових крила не сме бити мања од 10 м.

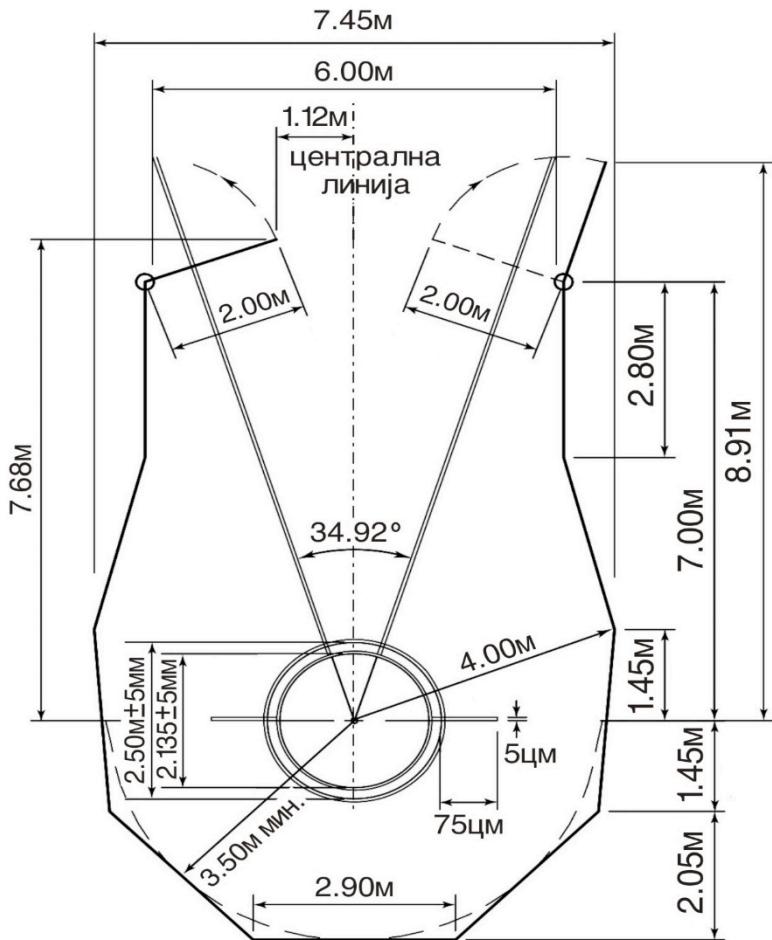
Напомена (I): Лево крило се користи (затвара) када бацају такмичари који праве окрет у смеру супротном од смера кретања казаљке сата, десно крило када бацају такмичари који праве окрет у смеру кретања казаљке сата. Имајући у виду могућу потребу да се током такмичења наизменично користе оба крила, због учешћа леворуких и десноруких баџача, битно је да заштитна мрежа буде тако изведена да се померање (затварање и отварање) крила врши једноставно и за најкраће могуће време.

Напомена (II): На скици је приказан могући “затворен” положај оба крила, иако током такмичења у сваком тренутку само једно од њих може бити у том положају.

Напомена (III): Када су у употреби, покретна крила морају бити тачно у положају приказаном на скици. Крила морају бити тако направљена да се могу уврстити у “радном” положају. Препоручује се да се на тлу обележе (стално или привремено) тачна места крила када су у “радном” положају.

Напомена (IV): Конструкција покретних крила и начин њихове употребе може бити различит у зависности од конструкције целе мреже (кавеза). Крила се могу клизати дуж хоризонталне шине, обртати на шаркама око вертикалне или хоризонталне осе или спуштати и подизати. Једини обавезан захтев је да она при удару зауставе кладиво и да онемогуће пролазак кладива између непокретног и покретних делова мреже.

Напомена (V): Нови типови мреже који пружају исти степен заштите као гореописани и не проширују "сектор опасности" могу бити поднети на одобрење ИААФ-у.

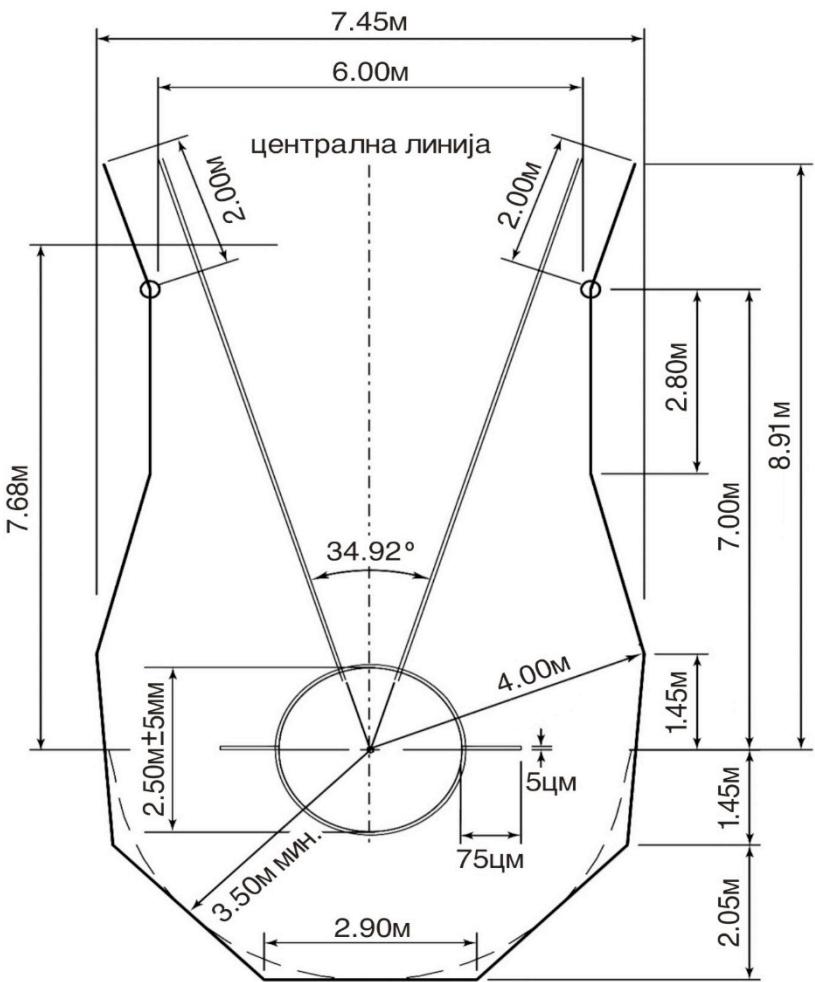
Скица 22. Защитна мрежа са концентричним кругом за бацање диска и кладива (конфигурација за бацање кладива).

5. Сама мрежа може бити израђена од ужета упреденог од природних или вештачких влакана или од средње или јако растегљиве челичне жице. Дозвољена величина отвора на мрежи је 50 mm за челичну мрежу и 44 mm за мрежу од ужета.

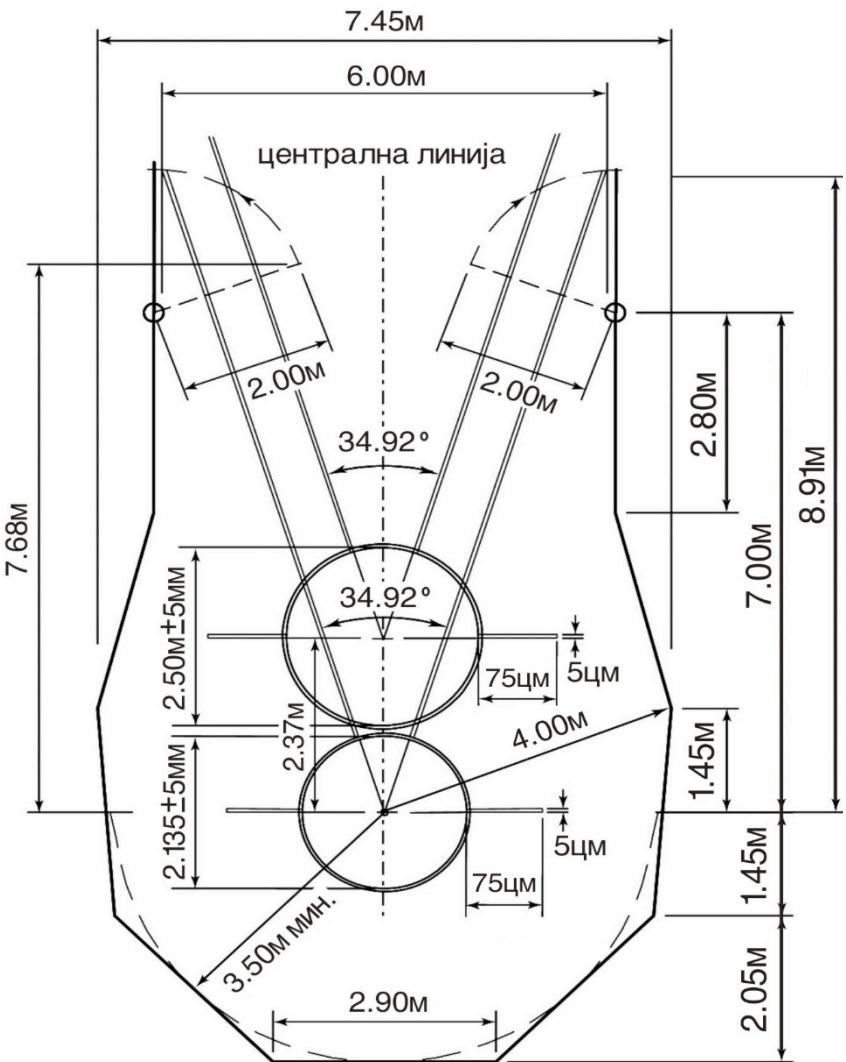
Напомена: Детаљна упутства за израду и контролу заштитне мреже могу се наћи у “Приручнику ИААФ-а за атлетска борилишта”.

6. Када се иста мрежа користи за бацање диска и бацање кладива, то се може извести на два начина. Најједноставнији начин је постављање концентричних кругова пречника 2,135 m и 2,50 m тако да се иста површина круга користи за обе дисциплине. Кавез за бацање кладива ће се користити за бацање диска фиксирањем покретне мреже “clear of the cage opening”. Ако се користе два одвојена круга унутар мреже, они се постављају један иза другог дуж централне линије сектора за бацање. Растојање центара кругова је 2,37 m, при чему је круг за бацање диска постављен ближе отвору мреже. При бацању диска користе се покретна крила мреже у фиксном положају.

Напомена: Задњи крај мреже мора бити удаљен најмање 3,5 m од средишта круга када су у питању кругови концентрично постављени или од центра круга за бацање кладива када постоје оба круга. Када су у питању бацалишта и мреже изграђене по Правилима која су била на снази пре 2004. године, са кругом за бацање кладива испред круга за бацање диска, задњи крај мреже мора бити удаљен најмање 3 m од центра круга за бацање диска (види члан 192.4 Правила).

Скица 23. Заштитна мрежа са концентричним кругом за бацање диска и кладива (конфигурација за бацање диска).

Скица 24. Заштитна мрежа са одвојеним круговима за бацање диска и кладива.

7. За гореописану мрежу “сектор опасности” износи приближно 53° када у истом такмичењу учествују и леворуки и десноруки бацачи. Правилно постављање мреже и усмеравање отвора мреже на борилишту је зато од суштинског значаја за безбедно извођење такмичења.

Члан 193
Бацање копља

Такмичење

1. (а) приликом залета и избачаја, копље се држи за хват једном руком. Баца се преко рамена или надлактице руке којом се баца. Никаква ротациона или друга неуобичајена техника бацања није дозвољена.

(б) покушај се сматра исправним само ако при паду врх металне главе копља дотакне тло пре било ког другог дела копља.

(ц) ниједног тренутка током извођења покушаја, пре него што копље буде избачено у ваздух, такмичар не сме бити леђима окренут луку за избачај.
2. Ако се копље сломи приликом избачаја у ваздуху, покушај се неће сматрати неуспешним под условом да је покушај изведен у складу са овим чланом Правила. Ако такмичар због тога изгуби равнотежу и прекрши овај члан Правила, то се такође неће сматрати неуспешним покушајем. У оба случаја такмичар има право да понови покушај.

Копље

3. Конструкција. Копље се састоји из три главна дела: главе, тела и хвата обавијеног канапом).
4. Тело копља може бити пуно или шупље, израђено од метала или другог прикладног материјала тако да чини чврсту и јединствену целину. Тело копља не сме имати никакве избочине, удуబљења, жљебове, прорезе нити храпаву површину. Површина мора бити једнообразна и глатка (види члан 188.4 Правила).
5. За тело је причвршћена метална глава копља која се завршава оштрим врхом. Глава копља мора бити израђена у потпуности од метала. Глава може имати ојачани врх од другог метала или легуре метала заварен тако да је површина главе копља једнообразна и глатка целом дужином (види члан 188.4 Правила). Угао врха главе не сме прелазити угао од 40° .
6. Хват обухвата тежиште копља. Пречник хвата не сме премашити пречник тела копља за више од 8 мм и мора бити једнак целом дужином. Хват има очекивану храпаву површину, али не сме имати уборе, назупчења или наставке било какве врсте.
7. Копље мора бити кружног попречног пресека целом својом дужином (види напомену 1). Тело копља има највећи пречник у делу непосредно испред хвата. Средишњи део тела копља, укључујући и део обухваћен хватом, мора бити цилиндричног облика или се благо сужавати према задњем крају, али у том случају разлика у пречнику тела копља непосредно

испред и непосредно иза хвата не сме бити већа од 0,25 mm. Од хвата, копље се постепено сужава према предњем и задњем крају. Сужење ка крајевима може, али не мора бити равномерно, тако да уздужни профил копља може бити раван или благо заобљен (види напомену 2). Не сме међутим бити никаквих наглих промена пречника копља осим у делу непосредно иза главе и непосредно испред и иза хвата копља. Смањење пречника у делу непосредно иза главе копља не сме бити веће од 2,5 mm и мора бити надокнађено постепеним повећавањем пречника у првих 300 mm дужине тела копља.

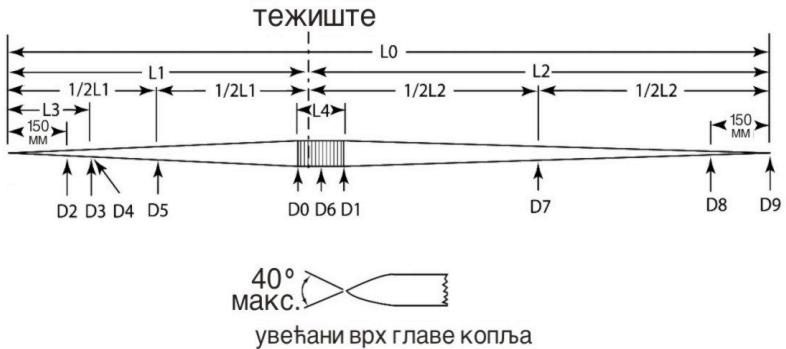
Напомена 1: Иако копље мора бити кружног попречног пресека, толерише се разлика између највећег и најмањег пречника пресека од 2%. У том случају средња вредност пречника мора одговарати спецификацији за пречник копља према табелама у наставку.

Напомена 2: Облик уздужног профила копља може се лако проверити користећи металну шипку дужине од најмање 500 mm и два калибрациони листа ("шијуна") дебљине 0,20 mm и 1,25 mm. Шипка ће се клатити када је прислоњена уз заобљене делове профила копља. Када се шипка прислони уз било који равни део копља, контакт мора бити такав да се између њих не може увући лист дебљине 0,20 mm. Ово се не односи на део тела копља непосредно иза главе копља, али се код копља које одговара правилима на том месту не може увући лист дебљине 1,25 mm.

8. Копље мора одговарати следећим карактеристикама:

Копље	Жене		Мушкарци	
	Млађе јуниорке	Јуниорке и сениорке	Млађи јуниори	Јуниори и сениори
Најмања тежина за такмичење и признавање рекорда (заједно са увијеним канапом држача) :				
	500 г	600 г	700 г	800 г
Обавештење произвођачима - распон тежина копља за такмичење:				
од	505 г	605 г	705 г	805 г
до	525 г	625 г	725 г	825 г
Укупна дужина копља (ЛО)				
од	2000 мм	2200 мм	2300 мм	2600 мм
до	2100 мм	2300 мм	2400 мм	2700 мм
Растојање од врха металне главе до тежишта копља (Л1)				
од	780 мм	800мм	860 мм	900 мм
до	880 мм	920 мм	1000 мм	1060 мм
Растојање од тежишта до краја копља (Л 2)				
од	1120 мм	1280 мм	1300 мм	1540 мм
до	1320 мм	1500 мм	1540 мм	1800 мм
Дужина металне главе копља (Л3)				
од	220 мм	250 мм	250 мм	250 мм
до	270 мм	330 мм	330 мм	330 мм
Дужина хвата (од конопца) (Л 4)				
од	135 мм	140 мм	150 мм	150 мм
до	145 мм	150 мм	160 мм	160 мм
Пречник испред хватишта копља (Д0)				
од	20 мм	20 мм	23 мм	25 мм
до	24 мм	25 мм	28 мм	30 мм

9. Копље не сме имати никакве покретне делове или додатке који би током извођења покушаја могли мењати положај тежишта или аеродинамичке карактеристике копља.
10. Глава копља се завршава шильком чије ивице заклапају угао не већи од 40° . Пречник главе копља, у тачки удаљеној 150 мм од врха, не сме прелазити 80% од највећег пречника тела копља. У тачки која се налази на средини између врха металне главе и тежишта копља, пречник тела копља не сме прелазити 90% од највећег пречника тела копља.
11. Тело копља се постепено сужава према задњем крају, тако да пречник копља у тачки која се налази на средини између тежишта и задњег краја копља не сме бити мањи од 90% од највећег пречника тела копља. У тачки удаљеној 150 мм од задњег краја копља, пресек не сме бити мањи од 40% од највећег пречника тела копља. Пречник копља на његовом задњем крају не сме бити мањи од 3,5 мм.

Скица 25. Димензије копља.

Копље за међународна такмичења					
Дужине (у мм)		Пречници (у мм)		Макс.	Мин.
L0	Укупно	D0	Испред хвата	-	-
L1	Од врха до тежишта	D1	Из хвата	D0	D0-0.25 мм
$\frac{1}{2}L1$	Половина Л1	D2	150 mm од врха	0,8 D0	
L2	Од краја до тежишта	D3	Задњи део главе	-	-
$\frac{1}{2}L2$	Половина Л2	D4	Из главе	-	D3-2.5мм
L3	Глава	D5	На половини расстојања између врха и тежишта	0,9 D0	-
L4	Хват	D6	Хват	D0+8mm	-
		D7	На половини расстојања између краја копља и тежишта		0,9 D0
		D8	150 mm од краја		0.4 DU
	Половина тежишта на хвату L1 и L2	D9	Крај тела		3.5 mm

Напомена: Све мере мерења су најмање 0,1 mm

ДЕО V – ВИШЕБОЈИ

Члан 200 Такмичење у вишебојима

Дисциплине млађих јуниора, јуниора и сениора (петобој и десетобој)

1. Петобој се састоји од пет дисциплина које се одржавају у једном дану по следећем редоследу: скок удаљ, бацање копља, 200 м, бацање диска, 1500 м.
2. Десетобој мушкараца млађих јуниора, јуниора и сениора се састоји од десет дисциплина које се одржавају у два узастопна дана по следећем редоследу:

Први дан: 100 м, скок удаљ, бацање кугле, скок увис,
400 м;

Други дан: 110 м препоне, бацање диска, скок мотком,
бацање копља, 1500 м.

Дисциплине јуниорки и сениорки (седмобој и десетобој)

3. Седмобој се састоји од седам дисциплина које се одржавају у два узастопна дана по следећем редоследу:

Први дан: 100 м препоне, скок увис, бацање кугле,
200 м.

Други дан: скок удаљ, бацање копља, 800 м.

4. Десетобој жена се састоји од десет дисциплина које се одржавају у два узастопна дана по следећем редоследу:

Први дан: 100 м, бацање диска, скок мотком, бацање копља, 400 м;

Други дан: 100 м препоне, скок удаљ, бацање кугле, скок увис, 1500 м.

Дисциплине млађих јуниорки (само седмобој)

5. Седмобој млађих јуниорки се састоји од седам дисциплина које се одржавају у два узастопна дана по следећем редоследу:

Први дан: 100 м препоне, скок увис, бацање кугле, 200 м.

Други дан: скок удаљ, бацање копља, 800 м.

Опште одредбе

6. Када год је то могуће, за сваког такмичара временски размак између завршетка једне дисциплине и почетка наредне не треба да буде мањи од 30 минута. Када је то могуће, размак између завршетка последње дисциплине првог дана и почетка прве дисциплине другог дана такмичења треба да буде најмање 10 сати. Одлуку о овоме доноси главни судија за вишебоје.

7. Технички делегат или главни судија за вишебоје одређује састав група за сваку поједину дисциплину вишебоја осим за последњу. Групе се праве тако да се такмичари са сличним резултатима налазе у истој групи. У групи се налази по могућности пет или више такмичара, а никада мање од три такмичара. Ако због

сатнице такмичења групе није могуће направити на горенаведени начин, групе се могу правити од такмичара који су спремни пошто су завршили претходну дисциплину вишебоја. У последњој дисциплини вишебоја, групе се одређују према пласману такмичара после претпоследње дисциплине, тако да водећи такмичари после претпоследње дисциплине наступају у последњој групи. Технички делегат или главни судија за вишебоје има право да промени састав било које групе ако сматра да за то постоје оправдани разлози.

8. Правила ИААФ-а за сваку појединачну дисциплину примењују се и у вишебоју уз следеће изузетке:
  - (а) у скоку удаљ и свим дисциплинама бацања сваки такмичар има право на три покушаја;
  - (б) у случају када се не користе уређај за аутоматско мерење времена и фото финиш, време сваког такмичара мере независно један од другог три мериоца времена;
  - (ц) у дисциплинама трчања, у сваком покушају, дозвољава се само један погрешан старт без дисквалификације такмичара који је то учинио. Сваког такмичара који начини следећи погрешан старт, стартер ће дисквалификовати (види члан 162.7 Правила);

Напомена АСС: После првог погрешног старта у трци, судије показују жуто-црни картон такмичару који је погрешио а и свим осталим такмичарима, као упозорење да сваки наредни погрешан старт повлачи искључење из трке (дисквалификацију).

- (д) у скоку увис и у скоку са мотком, свако подизање летвице ће бити једнако у току такмичења: 3 цм у скоку увис и 10 цм у скоку са мотком.
9. У свакој појединачној дисциплини може бити коришћен само један начин мерења времена. Међутим, у случајевима постизања рекорда, резултат мерен аутоматским и фото-финиш уређајем ће бити прихваћен чак и када на тај начин нису мерени резултати осталих такмичара у дисциплини.
10. Такмичару који се не појави на старту трке или не направи бар један покушај у дисциплинама скокова и бацања неће бити дозвољен наступ у наредној дисциплини вишебоја, јер се сматра да је он одустао од даљег такмичења. У коначном редоследу он неће имати бодове нити пласман. Такмичар који одлучи да одустане од даљег наступа у вишебоју мора о томе одмах обавестити главног судију за вишебоје.
11. Бодови у вишебоју се добијају на основу резултата постигнутих у свакој дисциплини, прерачунатих помоћу важећих вишебојских таблица ИААФ-а. Такмичарима се после сваке дисциплине саопштава број бодова освојених у свакој дисциплини посебно и укупни збир до тог тренутка освојених бодова. Победник такмичења је такмичар који укупно освоји највећи број бодова.

Једнаки резултати

12. Ако два (и више) такмичара имају исти број бодова при одређивању било ког места, примењује се следећа процедура да би се разрешила та једнакост:

- (а) више место ће заузети такмичар који је у већем броју дисциплина освојио више бодова него други учесник (учесници) са истом коначном сумом бодова;
- (б) ако примена члана 200.12 (а) не разреши проблем једнаких резултата, више место ће заузети такмичар који је сакупио највише бодова ако примена члана 200.12 (б) такође не разреши проблем једнаких резултата, више место ће заузети такмичар са највећим бројем бодова у другој дисциплини, итд.;
- (ц) ако се једнакост као и пре не разреши у складу са чланом 200.12 (ц), треба да се призна једнакост резултата.

Напомена: Члан 200.12 (а) се не може применити када више од два такмичара имају једнаке резултате.

ДЕО VI - ТАКМИЧЕЊА У ДВОРАНИ

Члан 210

Примена правила за такмичења на отвореном на такмичења у дворани

Узимајући у обзир следеће изузетке, наведене у Делу VI и правила за мерење ветра дефинисана члановима 163 и 184 Правила, правила одржавања такмичења на отвореном (Делови I-V) морају да се примењују и за време такмичења у дворани.

Члан 211

Покривена атлетска борилишта (дворане)

---

1. Борилиште мора бити потпуно затворено са свих страна и под кровом. Мора бити обезбеђено осветљење, грејање и вентилација који омогућавају прикладне услове за одржавање такмичења.
2. Дворана треба да садржи кружну стазу; праву стазу за спринт и препонске трке и залетишта и доскочишта за дисциплине скокова. Дворана треба да садржи и круг и сектор за бацање кугле, постављене било као сталне или привремене инсталације. Стаза и сва наведена борилишта морају одговарати условима из "Приручник ИААФ-а за атлетска борилишта".
3. Све стазе, залетишта и одскочишта морају бити прекривени синтетичким материјалом који може добро да прихвата ексере спринтерица дужине 6 мм. Дозвољено је и коришћење синтетичких подлога друге дебљине, и у том случају организатор мора обавестити такмичаре о дозвољеној дужини ексера спринтерица (види члан 143.4 Правила). Дворанска

такмичења из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила треба да се одржавају само на борилиштима које имају важећи сертификат ИААФ-а за такмичења у дворани. Препоручује се да се, када су таква борилишта доступна, и такмичења из члана 1.1 (д), (е), (г), (х), (и) и (ј) Правила такође одржавају на борилиштима која имају важећи сертификат ИААФ-а за такмичења у дворани.

4. Подлога на коју се поставља синтетичка површина на стазама и залетиштима може бити стална (нпр. бетонска) или привремена (нпр. од дасака или панела монтираних на попречне греде). Колико год је то технички могуће, стазе и залетишта морају имати исту еластичност на цеој својој површини и не смеју садржати никакве “скочне површине”. Провера еластичности залетишта у зони одраза за скокове врши се пре сваког такмичења.

Напомена (I): “Скочна површина” је површина намерно конструисана тако да пружи додатну помоћ такмичарима.

Напомена (II): “Приручник ИААФ-а за атлетска борилишта”, који се може добити у канцеларији ИААФ-а или скинути са њиховог сајта, садржи детаљна и прецизна упутства за пројектовање и изградњу покривених атлетских борилишта укључујући дијаграме за мерење и означавање стаза.

Напомена (III): Стандардни формулари “Захтев за сертификацију објекта” и “Извештај о мерама објекта” могу се добити у канцеларији ИААФ-а или скинути са сајта ИААФ-а.

Члан 212

Права стаза

- Највећи дозвољени попречни нагиб стазе је 1:100 (1%), осим ако постоје специјалне околности које оправдавају да ИААФ одобри изузетак од овога, највећи дозвољени пад у смеру трчања у било којој тачки је 1:250 (0,4%), с тим да укупни пад не сме прелазити 1:1000 (0,1%).

Стазе

- На правом делу стазе треба да буде најмање 6, а највише 8 стаза, свака оивичена са обе стране белом линијом ширине 5 цм. Све стазе морају бити ширине $1,22\text{ m} \pm 1\text{ cm}$, при чему је у ширину сваке стазе урачуната и бела линија која је оивичава са десне стране.

Напомена: Када су у питању стазе изграђене пре 1. јануара 2004. године, свака стаза може имати максималну ширину од 1,25 м.

Старт и циљ

- Простор иза линије старта у дужини од најмање 3 м мора бити потпуно слободан. Потпуно слободан мора бити и простор иза линије циља у дужини од најмање 10 м. Крај тог простора мора бити обезбеђен на одговарајући начин тако да се омогући безбедно заустављање такмичара после проласка кроз циљ.

Напомена: Најозбиљније се препоручује да дужина слободног простора иза линије циља буде најмање 15 м.

Члан 213

Кружна стаза

---

1. Уобичајена и најпогоднија дужина кружне стазе је 200 м. Стаза се састоји од два паралелна права дела и две кривине које могу бити под нагибом, а чији полупречници би требало да буду једнаки. Стаза је са унутрашње стране оивичена ивичњаком од погодног материјала, висине и ширине од приближно 5 цм или белом линијом ширине 5 цм. Спољна ивица ивичњака или линије чини унутрашњу ивицу прве стазе. Унутрашња ивица ивичњака или линије мора бити хоризонтална целом дужином, са највећим дозвољеним падом од 1:1000 (0,1%). Ивичњак на два права дела стазе може бити изостављен и замењен белом линијом ширине 5 цм.

Стазе

2. На кружном делу стазе треба да буде најмање 4, а највише 6 стаза. Номинална ширина стазе треба да буде од 0,90 м до 1,10 м, укључујући линију стазе с десне стране. Све стазе треба да буду једнаке ширине уз дозвољено одступање $\pm 0,01$ м од стварне ширине. Стазе се одвајају једна од друге белим линијама ширине 5 цм.

Кривине

3. Угао нагиба код свих стаза на кривини а посебно на правом делу, мора да буде исти у било ком попречном пресеку стазе. Прави део кружне стазе може да буде без нагиба или да има максимални нагиб 1:100 (1%) у односу на унутрашњу стазу. Да би се олакшао прелазак са хоризонталне праве стазе на нагнуту

кривину, може да се направи постепени хоризонтални прелаз. Осим тога треба да постоји и вертикални прелаз.

Обележавање унутрашње ивице стазе

- У случајевима када је унутрашња ивица стазе обележена белом линијом, она мора бити додатно означенa купама или заставицама. Висина купа мора бити најмање 20 цм. Заставице су величине 25 цм × 20 цм, висине најмање 45 цм и постављене под углом од 60° према унутрашњем делу терена. Купе и заставице се постављају тако да се ивица купе или дршка заставице налазе на ивици беле линије која је ближе стази. Купе и заставице се постављају на растојању не већем од 1,5 м у кривини и не већем од 10 м у правом делу стазе.

Напомена: Најозбиљније се препоручује да се сва такмичења под директном контролом ИААФ-а одржавају само у дворанама са стазом са ивичњаком.

Члан 214

Старт и циљ на кружном делу стазе

- Детаљна техничка упутства за изградњу и обележавање стаза дужине 200 м са нагнутим кривинама су дата у "Приручнику ИААФ-а за атлетска борилишта". Овде су дата само основна упутства која морају бити поштована.

Основни захтеви

- Старт и циљ трке обележавају се белом линијом, ширине 5 цм, повученом под правим углом на линије

које оивичавају стазе у правом делу стазе, или дуж линије полупречника за делове стазе у кривини.

3. Кад год је то могуће, треба да постоји само једна линија циља за све дисциплине трчања. Циљ мора бити на правом делу стазе и тако постављен да дужина правог дела стазе пре њега буде што је могуће већа.
4. Основни захтев када је у питању постављање линије старта, била она права, закривљена или да је у питању степенасти старт је, да сви такмичари користећи најкраћу дозвољену путању прелазе исто растојање до циља трке.
5. Старт трке (као и места измене палице у тркама штафета) када год је то могуће не треба постављати на месту највећег нагиба стазе.

Извођење трке

6. (а) трке до закључно 300 м, укључујући и 300 м, трче се целом дужином у одвојеним стазама.
(б) у тркама дужим од 300 м а краћим од 800 м, такмичари стартују и трче у одвојеним стазама до обележене линије на изласку из друге кривине.
(ц) у тркама на 800 м може сваки такмичар да трчи у својој стази, или највише два такмичара да трче у истој стази, или се може користити старт у две групе, по могућности користећи стазе 1 и 4. У овим случајевима такмичари могу да напусте своје стазе, или они такмичари који трче у спољашњој групи могу да се придрже

унутрашњој групи, само после обележене линије ("линије уласка") на крају прве кривине, или ако је трка са две кривине на стази, на крају друге кривине.

- (д) у тркама дужим од 800 м такмичари крећу иза јединствене линије повучене лучно преко стазе или стартују групно. Ако се користи групни старт, та линија би требало да буде на крају било прве или друге кривине.

Ако такмичар не поштује овај члан, биће дисквалификован. "Линија уласка" треба да буде лучна линија повучена после сваке кривине, широка 5 цм, преко свих стаза сем стазе 1. Да би такмичари лакше уочили лучну линију после које је дозвољен улазак у унутрашњу стазу, на белу линију која оивичава сваку стазу, а непосредно пре "линије уласка", постављају се купе или призме, по могућности различите боје од боје "линије уласка" и линије стаза, са основом величине 5×5 цм и не више од 15 цм.

Напомена (I): Осим ако су у питању такмичења из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила, земље учеснице у такмичењу могу се договорити да се у трци на 800 м не примењује старт у одвојеним стазама.

Напомена (II): У дворанама са мање од 6 стаза може се користити групни старт, у складу са чланом 162.10 Правила, да би се омогућио наступ шест такмичара.

Линије старта и циља на стази дужине 200 м

7. Стартна линија у првој стази треба да буде на правом делу стазе. Њен положај се одређује тако да линија старта за најудаљеније стартно место у спољној стази при степенастом старту (трке на 400 м) буде у таквом положају да угао нагиба буде мањи од 12° .

Линија циља се за све трке на кружној стази поставља у продужетку линије старта у првој стази, тако што се повлачи преко стазе под правим углом у односу на линије које оивичавају стазе.

Члан 215

Распоређивање, жребање у квалификационим тркама

Квалификационе трке

1. На такмичењима у дворани се, осим у изузетним случајевима, користи следећа шема за одређивање броја кругова у квалификацијама, броја група у сваком кругу квалификација, као и за одређивање начина напредовања такмичара (по пласману и по времену) у следећи круг такмичења:

60 м, 60 м препоне

Пријављено такмичара	1. круг квалификација			2. круг квалификација			Полуфинале		
	Број група	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену
9-16	2	3	2						
17-24	3	2	2						
25-32	4	3	4				2	4	
33-40	5	4	4				3	2	2
41-48	6	3	6				3	2	2
49-56	7	3	3				3	2	2
57-64	8	2	8				3	2	2
65-72	9	2	6				3	2	2
73-80	10	2	4				3	2	2

200 м, 400 м, 800 м, 4×200 м, 4×400 м

Пријављено такмичара	1. круг квалификација			2. круг квалификација			Полуфинале		
	Број група	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену
7-12	2	2	2						
13-18	3	3	3				2	3	
19-24	4	2	4				2	3	
25-30	5	2	2				2	3	
31-36	6	2	6				3	2	
37-42	7	2	4				3	2	
43-48	8	2	2				3	2	
49-54	9	2	6	4	3		2	3	
55-60	10	2	4	4	3		2	3	

1500 м

Пријављено такмичара	1. круг квалификација			2. круг квалификација			Полуфинале		
	Број група	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену	Број група	По пласману	По времену
12-18	2	3	3						
19-27	3	2	3						
28-36	4	2	1						
37-45	5	3	3				2	3	3
46-54	6	2	6				2	3	3
55-63	7	2	4				2	3	3

3000 м

Пријављено такмичара	1. круг квалификација		
	Број група	По пласману	По времену
16-24	2	4	4
25-36	3	3	3
37-48	4	2	4

Напомена (I): Наведена шема се примењује само за такмичења у дворанама са шест кружних и/или осам стаза по правцу.

Напомена (II): На светским дворанским првенствима се у техничким пропозицијама могу одредити и другачије шеме.

Жребање стаза

2. За све дисциплине трчања, осим трке на 800 м, које се изводе у потпуности или делом у одвојеним стазама око кривине, где постоје узастопни кругови квалификација, жребање стаза се изводи на следећи начин:
  - (а) жреб за двоје најбоље рангираних такмичара или екипа, за одређивање места у две спољне стазе;
  - (б) жреб за треће и четврто рангиране такмичаре или екипе, за одређивање места у две наредне стазе према унутрашњем делу дворане;
  - (ц) жреб за остале такмичаре или екипе, за одређивање места у преосталим унутрашњим стазама.

Горе поменуто рангирање такмичара се врши на следећи начин:

- (д) за први круг квалификација, такмичари се рангирају на основу резултата постигнутих у назначеном периоду пре почетка такмичења;
  - (е) за наредни круг такмичења и финале, такмичари се рангирају по критеријуму наведеном у члану 166.3 (б), (I), али у примеру 800 м члан 166.3(б),(II) Правила.
3. За све остале дисциплине, распоред стаза се одређује жребом у складу са члановима 166.4 и 166.5 Правила.

Члан 216

Одећа, обућа и такмичарски бројеви

Дужина дела ексера који вири из ћона или пете не сме прелазити 6 мм (или колико захтева организатор) и максималним димензијама у складу са чланом 143.4 Правила.

Члан 217

Трке са препонама

---

1. Трке са препонама се одржавају на правој стази на дужинама од 50 м и 60 м.

2. Карактеристичне вредности за трке са препонама:

	Мушкарци			Жене	
	Млађи јуниори	Јуниори	Сениори	Млађе јуниорке и сениорке	Јуниорке и сениорке
Висина препона	0,914 м	0,991 м	1,067 м	0,762 м	0,838 м
Дужина стазе	50 м / 60 м				
Број препона	4 / 5				
Растојање:					
Од старта до прве препоне	13,72 м			13,00 м	
Између препона	9,14 м			8,50 м	
Од последње препоне до циља	8,86 м / 9,72 м			11,50 м / 13,00 м	

Члан 218 Трке штафета

Извођење трке

- У трци штафета 4×200 м, такмичари трче прву деоницу као и прву кривину друге деонице до најближе ивице линије улаза дефинисане у члану 214.6 Правила у одвојеним стазама. Члан Правила 170.18 се не примењује на трке у дворани, зато се не дозвољава другом, трећем и четвртом такмичару да почну трку изван граница своје зоне за измену штафете, него треба да почну трку унутар те зоне.
- Трка штафета 4×400 м се изводи у складу са чланом 214.6 (б) Правила.
- Трка штафета 4×800 м се изводи у складу са чланом 214.6 (ц) Правила.

4. Тркачи треће и четврте деонице у штафети 4×200 м, тркачи друге, треће и четврте деонице у штафети 4×400 м и 4×800 м се, по инструкцијама за то одређеног судије, постављају у позицију за пријем палице по истом редоследу (од унутрашњег ка спољном делу стазе) којим тркачи њихових екипа улазе у последњу кривину. Пошто такмичари који наилазе прођу ово место, такмичари који примају палицу не смеју више мењати свој положај на почетку зоне за измену палице. Ако такмичар не поштује ово правило, његов тим ће бити дисквалификован.

Напомена: Због ужих стаза, могућност судара и ненамерног ометања такмичара у дворани је много већа него у одговарајућим тркама на отвореном. Зато се, кад год је то могуће, препоручује остављање празних стаза између стаза додељених екипама.

Члан 219
Скок увис

Залетиште

1. Када се за залетиште користе преносне тврде струњаче, сва правила у вези са падом залетишта и региона одраза односе се на горњу површину струњаче.
2. Такмичар може почети залет са нагнутог дела кружне стазе, али последњих 15 м залета мора бити изведено са дела залетишта чије карактеристике одговарају члановима 182.3, 182.4 и 182.5 Правила.

Члан 220 Скок мотком

Залетиште

Такмичар може почети залет са нагнутог дела кружне стазе, али последњих 40 метара залета мора бити изведено са дела залетишта чије карактеристике одговарају члановима 183.6 и 183.7 Правила.

Члан 221 Хоризонтални скокови - скок удаљ и троскок

Залетиште

Такмичар може почети залет са нагнутог дела кружне стазе, али последњих 40 метара залета мора бити изведено са дела залетишта чије карактеристике одговарају члановима 184.1 и 184.2 Правила.

Члан 222 Бацање кугле

Сектор за бацање

1. Сектор за бацање кугле мора бити израђен од материјала на коме кугла при паду оставља јасан отисак али који смањује у највећој могућој мери одскакивања кугле.
2. Да би се обезбедила сигурност гледалаца, такмичара и службених лица, сектор за бацање кугле мора бити ограђен са све три стране одговарајућом заштитном оградом и/или заштитном мрежом, које треба да се налазе што је могуће ближе кругу, у складу са

захтевима. Препоручена минимална висина мреже треба да буде 4 м и довољно чврста да заустави куглу у лету или после одскакивања од подлоге.

3. Имајући у виду ограничени простор у затвореним борилиштима, може се догодити да не постоје услови за постављање пуног сектора од $34,92^\circ$ унутар заштитне мреже. У таквим случајевима примењују се следећи услови:
  - (а) заштитна ограда на крају сектора се поставља најмање 50 цм иза даљине важећег светског рекорда у бацању кугле за мушкарце или жене;
  - (б) секторске линије са обе стране се повлаче симетрично у односу на централну осу сектора од $34,92^\circ$;
  - (ц) секторске линије могу бити повучене радијално из центра круга градећи пун сектор од 34.92° или могу бити повучене паралелно једна другој и оси сектора од 34.92° . Растојање између паралелних секторских линија не сме бити мање од 9 м.

Конструкција кугле

4. Зависно од типа површине сектора (види члан 222.1 Правила), кугла може бити класичне конструкције (израђена од пуног метала или са металним омотачем око језгра од одговарајућег тврдог материјала) или са меким пластичним или гуменим омотачем око одговарајућег чврстог језгра. У истом такмичењу може бити коришћен само један од ова два типа справе.

Кугла класичне конструкције

5. Кугла класичне конструкције мора одговарати карактеристикама из члана 188.4 и 188.5 Правила за кугле које се користе на такмичењима на отвореном.

Кугла са меким омотачем

6. Оваква кугла има мек пластични или гумени омотач око одговарајућег језгра, тако да при паду не изазива оштећења уобичајене подлоге спортских дворана. Мора бити сферног облика и глатке површине. Удубљења не смеју прелазити 1,6 μm, односно мора имати број храпавости H7 или мање.
7. Кугла мора одговарати следећим карактеристикама:

Кугла	Жене		Мушкарци		
	Млађе јуниорке	Јуниорке и сениорке	Млађи јуниори	Јуниори	Сениори
Најмања тежина за такмичење и признавање рекорда:					
	3,000 кг	4,000 кг	5,000 кг	6,000 кг	7,260 кг
Информације за производијаче: дозвољено одступање тежина кугли за такмичење:					
	3,005 кг 3,025 кг	4,005 кг 4,025 кг	5,005 кг 5,025 кг	6,005 кг 6,025 кг	7,265 кг 7,285 кг
Пречник:					
Минимум	85 мм	95 мм	100 мм	105 мм	110 мм
Максимум	120 мм	130 мм	135 мм	140 мм	145 мм

Члан 223

Вишебоји

Млађи јуниори, јуниори и сениори (петобој)

1. Петобој се састоји од пет дисциплина које се одржавају у једном дану по следећем редоследу:

60 м препоне, скок удаљ, бацање кугле, скок увис,
1000 м.

Млађи јуниори, јуниори и сениори (седмобој)

2. Седмобој се састоји од седам дисциплина које се одржавају у два узастопна дана по следећем редоследу:

Први дан: 60 м, скок удаљ, бацање кугле, скок увис.
Други дан: 60 м препоне, скок мотком, 1000 м.

Млађе јуниорке, јуниорке и сениорке (петобој)

3. Петобој се састоји од пет дисциплина које се одржавају у једном дану по следећем редоследу:

60 м препоне, скок увис, бацање кугле, скок удаљ,
800 м.

Одређивање група

4. У групи се налазе по могућности четири или више такмичара, а никада мање од три такмичара.

ДЕО VII - ДИСЦИПЛИНЕ ТАКМИЧАРСКОГ ХОДАЊА

Члан 230 Такмичарско ходање

Дужине стазе

1. Стандардне дужине за трке такмичарског ходања су:

у дворани: 3000 м, 5000 м

на отвореном: 5 км, 10 км, 20 км, 50 км.

Дефиниција такмичарског ходања

2. Такмичарско ходање је напредовање корацима изведено тако да ниједног тренутка током трке не долази до, голим оком видљивог, губитка контакта такмичара са тлом. Нога којом се напредује мора бити опружена (несавијена у колену) од тренутка првог контакта са тлом до тренутка када дође у вертикалан положај.

Суђење

3. (а) судије за такмичарско ходање бирају између себе шефа судија, уколико овај није одређен;
- (б) све судије раде самостално, према личном утиску и процени која се заснива на посматрању голим оком;
- (ц) на такмичењима из члана 1.1 (а) Правила све судије морају бити са листе судија за ходање ИААФ-а. На такмичењима из члана 1.1 (б), (ц), (е),

- (ф), (г) и (ј) Правила, све судије морају бити са листе судија за ходање ИААФ-а или са листе судија за ходање континенталне асоцијације;
- (д) на такмичењима која се одржавају на путу треба да буде најмање 6 а највише 9 судија, укључујући шефа судија;
- (е) на такмичењима која се одржавају на стадиону треба да буде шест судија, укључујући шефа судија;
- (ф) на такмичењима из члана 1.1 (а) Правила, само по један судија (искључујући шефа судија) из сваке земље може судити у дисциплини такмичарског ходања.

Шеф судија

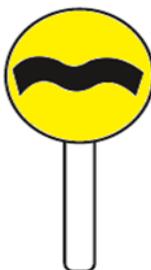
4. (а) на такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц), (д) и (ф) Правила, шеф судија има овлашћење да дисквалификује такмичара у последњих 100 м трке у случају када начин ходања такмичара није у складу са одредбама члана 230.2 Правила, без обзира на број црвених картона за тог такмичара који је до тог тренутка прослеђен шефу судија. Такмичару који је дисквалификован по том основу од стране шефа судија биће дозвољено да заврши трку. Шеф судија или његов помоћник треба да обавесте такмичара о дисквалификацији показивањем црвене палице кад им се укаже прва могућност чим такмичар заврши трку;
- (б) шеф судија током одржавања дисциплине има улогу контролора и делује као судија само у

посебним ситуацијама наведеним у члану 230.4 (а) Правила. На такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила, два или више помоћника шефа судија треба да буду одређена. Помоћници шефа судија помажу само при вођењу евиденције у вези са дисквалификацијом такмичара и не могу на такмичењу имати улогу судија за ходање;

- (ц) на такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила, одређује се службено лице које руководи таблом за евиденцију опомена, као и службени евидентичар шефа судија.

Жути картон

5. Такмичар ће бити опоменут када, због свог начина ходања, дође у опасност да наруши правила ходања из члана 230.2 Правила. Такмичар се обавештава о изреченој опомени показивањем жуте таблице са симболом прекршаја на обе стране. Један судија не може два пута опоменути истог такмичара на опасност да учини исти прекршај правила. После завршетка дисциплине судија обавештава шефа судија о издатим упозорењима.

Знак за губитак контакта

Знак за савијено колено

Жута таблица са ознакама за неправилан начин ходања

Црвени картон

6. Ако судија током било ког дела такмичења закључи да такмичар нарушава члан 230.2 Правила показујући видан губитак контакта са тлом или савијајући колено, он ће послати шефу судија црвени картон за дотичног такмичара.

Дисквалификација

7. (а) осим по условима члана 230.7 (ц) Правила, када шефу судија од стране троје судија стигну три црвена картона за истог такмичара, такмичар је дисквалификован. Шеф судија или помоћник шефа судија обавештава такмичара о дисквалификацији показивањем црвене таблице. Необавештавање такмичара о дисквалификацији међутим није разлог за неизвршење дисквалификације.
- (б) на такмичењима која се одвијају у складу са чланом 1.1 (а), (б), (ц) или (е), такмичар ни у

каквим околностима не може бити дисквалификован на основу одлука двоје судија из исте земље.

- (ц) зона чекања (Pit Lane) треба да се користи за све трке где пропозиције за такмичење тако одређују и могу се користити за остале трке, што треба да одреди одговарајуће управно тело или организатор. У таквим случајевима, од такмичара ће се захтевати да уђе у зони чекања и ту остане захтевано време (одређено пропозицијама или одлуком организатора) онда када добије три црвена картона и када му то саветује шеф судија или неко ко га представља. Ако, у било ком тренутку, такмичар прими додатни црвени картон од судије који није један од она три која су му већ доделила црвени картон, он ће бити дисквалификован. Шеф судија ће дисквалификовати такмичара који не уђе у зону чекања када се то од њега захтева, или остане тамо дуже него што треба.
- (д) у такмичењу на стадиону, дисквалификовани такмичар мора одмах напустити атлетску стазу, а у такмичењима на путу такмичар мора одмах скинути такмичарске бројеве и напустити трасу трке. Против такмичара који не поступи у складу са овом одредбом, у складу са упутствима датим у члану 230.7 (ц) да такмичар уђе и остане захтевани период времена у зони чекања, могу се покренути дисциплинске мере у складу са чланом 145.2 Правила.
- (е) једна или више табли за евидентију црвених картона се поставља уз стазу и у близини циља,

како би такмичари били благовремено обавештени о броју црвених картона за сваког такмичара који су прослеђени шефу судија. На табли се обележава и врста прекршаја такмичара која је довела до црвеног картона.

- (ф) на такмичењима из члана 1.1 (а) Правила судије морају имати на располагању ручну електронску комуникациону опрему за преношење обавештења о црвеним картонима евидентичару шефа судија и руководиоцу табле за опомене. На осталим такмичењима, у којима се не користи таква опрема, шеф судија ће одмах по завршетку такмичења обавестити главног судију о такмичарима који су дисквалификовани по члановима 230.4 (а), 230.7 (а) или 230.7 (ц), наводећи такмичарски број, време када када се десио прекршај и када је објављен. Исто важи и за такмичаре који добију црвени картон.

Старт трке у ходању

8. Знак за старт трке у ходању даје се пуцњем пиштолја. Команде на старту су исте као за трке дуже од 400 м на стадиону (члан 162.2 (б) Правила). Код трка са великим бројем такмичара даје се знак упозорења 5 минута, 3 минута и 1 минут пре старта. После команде “на места” такмичари треба да се поставе на линију старта на начин који су одредили организатори. Стартер мора да утврди да нико од такмичара не додирује стопалом (или било којим другим делом тела) стартну линију или тло испред ње и тек тада даје знак за почетак трке.

Безбедност и лекарска помоћ такмичарима

9. Организатор такмичења у ходању мора осигурати безбедност такмичарима и службеним лицима. На такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила, организатор мора обезбедити да траса на којој се одвија такмичење буде потпуно затворена за саобраћај.

Станице за освежење и окрепу

10. (а) вода и друга средства за окрепу морају бити на располагању такмичарима на старту и циљу свих трка.
- (б) у тркама 5-10 км, када временски услови то захтевају, постављају се на одговарајућем растојању станице за освежење (са водом и влажним сунђерима).

Напомена: Ако организациони и/или временски услови дозвољавају, могуће је такође распоредити на траси распришиваче воде/тушеве.

- (ц) тркама дужим од 10 км, станице за окрепу такмичара треба да се обезбеде у сваком кругу на траси. Приближно на средини растојања између станица за окрепу постављају се станице за освежење (са водом и влажним сунђерима). Станице за освежење могу се поставити и на краћем растојању ако то временски услови захтевају.
- (д) средства за окрепу, која обезбеђује организатор или сами такмичари, постављају се на станицама

за окрепу тако да буду лако доступна такмичарима и службеним лицима задуженим за додавање окрепе такмичарима у пролазу.

- (е) овлашћена лица не смеју улазити на трасу нити ометати такмичаре. Она могу додавати храну такмичару или отпозади или са стране на растојању највише до 1 м, али не испред стола.
- (ф) на такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила, највише по два овлашћена представника сваке земље могу бити код стола са средствима за окрепу. Ни под каквим условима није дозвољено да ова овлашћена лица трче уз такмичара додајући му средство за окрепу;

Напомена: За дисциплину у којој државу представљају више од три такмичара, техничким пропозицијама се може дозволити да додатна овлашћена лица могу бити код стола са средствима за окрепу.

- (г) такмичар може, у било које време, да носи воду или освежење у руци или причвршћено за његово тело под условом да је/га носи од старта или да је прихватио на службеној окрепној станици или станици за воду.
- (х) такмичара који узме или прими освежење или воду изаван простора званичних окрепних станица и станица за воду, осим када је то обезбеђено из медицинских разлога од стране или по налогу службеног лица такмичења, или узме освежење другог такмичара, главни судија

мора за такав прекршај опоменути жутим картоном, ако је то урадио први пут. При другом таквом прекршају, главни судија дисквалификује такмичара, уобичајено показивањем црвеног картона. Такмичар тада мора одмах напустити стазу.

Трке у ходању на путу

11. (а) дужина круга не сме бити мања од 1 км, нити већа од 2 км. Траса трке чији се старт и циљ налазе на стадиону, мора бити што је могуће ближе стадиону.
(б) мерење трасе трке врши се у складу са одредбама члана 240.3 Правила.

Одвијање трке

12. У дисциплинама ходања на 20 км и дужим, такмичар може, уз дозволу службеног лица и под његовим надзором, привремено напустити обележену стазу или трасу трке, под условом да при томе не скраћује предвиђену дужину стазе.
13. Ако главни судија закључи, на основу изјаве судије или судије на стази или на други начин, да је такмичар у току трке напустио обележену трасу и на тај начин скратио стазу коју је требало прећи, такмичар ће бити дисквалификован.

ДЕО VIII - ТРЧАЊЕ НА ПУТУ

Члан 240

Трке на путу

Дужине стазе

- Стандардне дужине за трке мушкараца и жена су 10 км, 15 км, 20 км, полумаратон (21,098 км), 25 км, 30 км, маратон (42,195 км), 100 км и штафетна трка на путу.

Напомена (I): Препоручује се да се штафетна трка изводи у дужини маратона, најбоље на кружној стази дужине 5 км, са деоницама од 5 км, 10 км, 5 км, 10 км, 5 км и 7,195 км. За штафетну трку јуниора препоручује се дужина полумаратона са деоницама од 5 км, 5 км, 5 км и 6,098 км.

Стаза

- Трке на путу се одржавају на путевима са чврстом подлогом. Када то није могуће због саобраћаја или из других разлога, за трку се могу користити, за ту прилику прописно обележене, бициклистичке стазе или стазе за пешаке дуж коловоза, али не меке површине, травњаци и слично. Старт и циљ трка на путу може бити и унутар стадиона.

Напомена (I): Препоручује се да код горенаведених трка стандардних дужина, расстојање између старта и циља мерено у ваздушној линији не буде веће од 50% дужине трке. Што се тиче уважавања рекорда, види члан 260.21 (б) Правила.

Напомена (II): Дозвољава се да старт, циљ и други делови трке буду на травнатој или другој непоплочаној површини. Ти делови требају бити минимални.

3. Траса трке на путу се мери дуж најкраће линије којом се могу кретати такмичари у трци. На такмичењима из члана 1.1 (а), и када је то могуће (б), (ц) и (ф) Правила, линија дуж које је мерена траса обележава се одговарајућом уочљивом бојом како би је такмичари могли лако следити без бојазни да ће је заменити са другим ознакама на путу.

Стварна дужина стазе не сме бити краћа од службено најављене дужине. На такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила, разлика у дужини трасе у односу на назначену дужину не сме прелазити 0,1% (нпр. 42 м за маратонску трку), а дужина стазе треба да буде потврђена унапред од стране службеног мериоца са лиценцом ИААФ-а.

Напомена (I): За мерење стазе препоручује се "метода калибрисаног бицикла".

Напомена (II): Да би се избегло да се стаза покаже краћом при накнадним мерењима, препоручује се уграђивање "сигурносног фактора" при размеравању стазе. Код мерења "методом калибрисаног бицикла" овај фактор износи 0,1%, што значи да ће сваки километар трасе имати "измерену дужину" од 1001 м.

Напомена (III): У случају када се на дан трке део трасе обележава привременим средствима, нпр. помоћу купа или помичне ограде, њихов положај мора бити јасно одређен у време када се врши

мерење стазе и подаци о томе морају бити унети у извештај о мерењу.

Напомена (IV): Препоручује се да код трка горенаведених стандардних дужина, пад стазе између старта и циља трке не буде већи од 1:1000, тј. 1 м по 1 км (0,1%) стазе. За уважавање рекорда, види члан 260.21 (ц).

Напомена (V): Сертификат о мерењу стазе има важност пет година, после чега се стаза мора поново мерити, чак и ако нема очигледних промена у траси трке.

4. Ознаке растојања дуж стазе у километрима морају бити тако постављене да буду јасно видљиве такмичарима.
5. Код трка штафета, дужина сваке деонице се означава белом линијом ширине 5 цм повученом попречно преко стазе. Десет метара испред и иза ове линије се повлаче додатне линије исте ширине чиме се означава простор за измену. Цео поступак измене, осим ако организатор не одлучи другачије, који садржи физички контакт између долазећег и одлазећег такмичара, мора бити изведен у потпуности у оквиру овог простора.

Старт трке

6. Знак за старт трке даје се пуцњем пиштолја. Команде на старту су исте као за трке дуже од 400 м на стадиону (члан 162.2 (б) Правила). Код трка са великим бројем такмичара даје се знак упозорења 5 минута, 3 минута и 1 минут пре старта. После

команде “на места”, такмичари треба да се поставе на стартну линију на начин који је одредио организатор. Стартер мора да утврди да нико од такмичара не додирује стопалом (или било којим другим делом тела) стартну линију или тло испред ње и тек тада даје знак за почетак трке.

Безбедност и лекарска помоћ такмичарима

7. Организатор мора осигурати потпуну безбедност такмичарима и службеним лицима. На такмичењима из члана 1.1 (а), (б), (ц) и (ф) Правила, организатор мора обезбедити да пут на којем се одвија такмичење буде потпуно затворен за саобраћај.

Станице за освежење и окрепу

8. (а) вода и друга средства за окрепу морају бити на располагању такмичарима на старту и циљу свих трка.

(б) у свим дисциплинама, станице за воду морају бити на растојањима од око 5 км. У дисциплинама дужим од 10 км, на станицама за воду могу бити доступна и друга освежење.

Напомена (I): Где услови захтевају, узимајући у обзир природу дисциплине, временске услове и стање кондиције већине такмичара, вода и/или освежење могу бити постављени на више правилних дистанци дуж трасе.

Напомена (II): Распршивачи воде/тушеви такође могу бити распоређени, када се сматрају

прикладним под одређеним организационим и/или временским условима.

- (ц) освежење може укључивати пића, енергетске напитке, намирнице или било који други производ поред воде. Организациони одбор ће одредити која освежења ће бити обезбеђена на основу преовлађујућих услова.
- (д) освежење ће нормално бити обезбеђено од стране организатора, али може се дозволити такмичарима да обезбеде своје освежење. У том случају ће такмичар одредити на којим станицама ће му бити на располагању. Освежење које обезбеђују такмичари мора бити под надзором службених лица које је одредио организатор, од тренутка када такмичари или њихови представници доставе освежење. Та овлашћена лица треба да обезбеде да се освежење не мења или дира на било који начин.
- (е) организатор треба да обележи баријерама, столовима или ознакама на тлу место из ког може да се узме или добије освежење. То не би требало да буде непосредно на траси трке. Освежење се поставља тако да је лако доступно, или се може додати такмичару у руке од стране овлашћених лица. Овлашћена лица морају остати унутар одређеног простора и не смеју ући на трасу трке, нити ометати било ког такмичара. Службено или овлашћено лице не сме, ни под каквим околностима, да трчи поред такмичара док он узима освежење или воду.

(ф) на такмичењима по члану 1.1 (а), (б), (ц) и (ф)

Правила, максимално два службена лица из једне земље могу бити стационирана иза простора одређеног за њихову земљу у било ком тренутку.

Напомена: За дисциплину у којој је земља представљена са више од три такмичара, Техничким пропозицијама се могу дозволити додатна службена лица за столовима за освежење.

(г) такмичар може, у било које време, да носи воду или освежење у руци или причвршћено за његово тело под условом да је/га носи од старта или да је/га прихватио на службеној окрепној станици или станици за воду.

(х) такмичара који узима или добија освежење или воду на местима ван званичних станица за освежење, осим када је из медицинских разлога то обезбеђено од стране или по налогу службених лица такмичења, или преузима освежење другог такмичара, Главни судија упозорава показивањем жутог картона, ако је то урадио први пут. За други такав прекршај, Главни судија ће дисквалификовати такмичара, обично показујући му црвени картон. Такмичар тада мора одмах напустити трку.

Одвијање трке

9. У тркама на путу такмичар може, уз дозволу службеног лица и под његовим надзором, привремено напустити стазу или трасу трке, под

условом да при томе не скраћује предвиђену дужину стазе.

10. Ако главни судија закључи, на основу изјаве судије или судије на стази или на други начин, да је такмичар у току трке напустио обележену трасу и на тај начин скратио стазу коју је требало прећи, такмичар ће бити дисквалификован.

ДЕО IX - ТРКЕ У ПРИРОДИ (КРОС, ПЛАНИНСКО ТРЧАЊЕ И ТРЧАЊЕ У ПРИРОДИ)

Услед великих разлика у условима под којима се одржавају такмичења у кросу и планинском трчању и трчање у природи, није једноставно успоставити опште стандарде и правила за ову врсту такмичења. Мора се међутим истаћи да је разлика између врло успешних и неуспешних такмичења често условљена избором места одржавања такмичења, природним карактеристикама терена и вештином постављања трасе. Сврха наредних чланова Правила је да дају основне смернице и савете за припрему и спровођење такмичења у трчању у природи у циљу развоја овог вида такмичења.

Члан 250 **Крос-трке у природи**

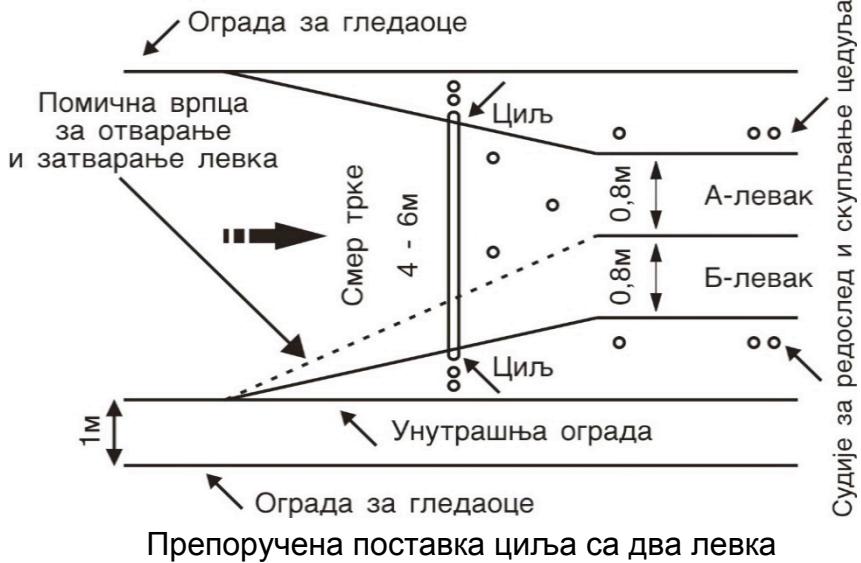

Постављање трасе трке

1. (а) траса трке се поставља на отвореном или шумовитом терену покривеном травом, са природним препрекама, које организатор треба да искористи за постављање занимљиве и изазовне стазе.

(б) простор у коме се такмичење одржава мора својом величином и конфигурацијом омогућити не само постављање повољне трасе, него и свих осталих неопходних пратећих служби, инсталација и опреме.
2. За првенствена и међународна такмичења, као и за остала такмичења, кад год је то могуће, морају бити задовољени следећи основни услови:

- (а) трке се одржавају на кружној траси, са дужином круга између 1500 м и 2000 м. Када је потребно, траси се додаје један мањи круг како би се постигла одговарајућа дужина стазе за различите трке. Траса мора бити постављена тако да се мањи круг користи у раним фазама трке. Препоручује се да укупна висинска разлика унутар већег круга не буде мања од 10 м.
- (б) у трци треба користити природне препреке које већ постоје на траси. Треба међутим избегавати високе препреке, као и дубоке јаркове, опасне низбрдице и узбрдице, тло покривено густим растињем, уопште сваку препреку која доводи у питање основну сврху такмичења. Вештачке препреке се користе само у недостатку одговарајућих природних и оне у том случају морају бити тако изведене да имитирају природне препреке на терену. У тркама са великим бројем учесника треба избегавати уске пролазе и озбиљније препреке у првих 1500 м трке.
- (ц) прелазак преко путева и макадамских стаза треба свести на најмању могућу меру. Када овакву тврду подлогу није могуће потпуно избећи на једном или два места на стази, такве делове треба покрити травом, земљом или струњачама.
- (д) траса не сме укључивати дуге равне и праве делове, осим после старта и пре циља трке. Најповољнијим се сматра природно таласаст терен са кратким правим деловима и не сувише оштрим кривинама.

- (а) траса трке мора бити јасно обележена широком траком са обе стране. Препоручује се да се целом дужином трасе, са једне њене стране постави паралелна стаза широка 1 м, ограђена са спољне стране за кретање службених лица и новинара. Постављање овакве стазе је обавезно за првенствена такмичења. Поједини делови трасе морају бити додатно обезбеђени и ограђени, пре свега простор старта (укључујући простор за загревање и пријемни центар) и простор око циља (укључујући "микс" зону). У овај простор дозвољен је приступ искључиво за то акредитованим лицима.
- (б) гледаоцима је прелаз преко трасе дозвољен само у почетним фазама трке на посебно одређеним и припремљеним местима и под контролом редара.
- (ц) препоручује се да ширина стазе, укључујући и места са препрекама, буде пет метара, осим у региону старта и циља трке.

Дужина стазе

4. Дужина стазе на ИААФ Првенству света у кросу је приближно:

Мушкарци	12 км	Жене	10 км
Јуниори	8 км	Јуниорке	6 км

Препоручене дужине стаза за млађе јуниоре и јуниорке:

Млађи јуниори 6 км   Млађе јуниорке 4 км

Препоручује се да се сличне дужине стаза примењују и на осталим националним и међународним такмичењима.

Старт трке

5. Знак за старт даје се пуцњем стартног пиштоља. Команде на старту су исте као за трке дуже од 400 м на стадиону (члан 162.2 (б) Правила). На тркама које укључују велики број такмичара даје се упозорење такмичарима 5 минута, 3 минута и један минут пре старта трке. На старту трке се обезбеђују стартни боксови или обележава простор за сваку екипу унутар кога се чланови исте екипе постављају једни иза других. У другим тркама, такмичари се распоређују на начин како је то одредио организатор. После команде “на места” стартер мора да утврди да нико од такмичара не додирује стопалом (или било којим другим делом тела) стартну линију или тло испред ње и тек тада даје знак за почетак трке.

Безбедност и здравље

6. Организациони одбор у крос такмичењима мора да обезбеди сигурност такмичара и службених лица.

Станице за освежење и окрепу

7. Вода и друга средства за окрепу морају бити на располагању такмичарима на старту и циљу свих трка. Станица за освежење (са водом и влажним сунђерима) мора бити постављена у сваком кругу, ако то временски услови захтевају.

Одвијање трке

8. Ако главни судија закључи, на основу изјаве судије или судије на стази или на други начин, да је такмичар у току трке напустио обележену трасу и на тај начин

скратио стазу коју је требало прећи, такмичар ће бити дисквалификован.

Члан 251

Планинско трчање

Стаза

1. (а) планинске трке се организују у природи, ван пута, осим ако на траси не постоји значајна висинска разлика. У овом случају, прихватљива је и макадамска стаза.
- (б) траса не сме да садржи опасне деонице.
- (ц) такмичари не могу користити додатна помоћна средства да им помогну да напредују у трци.
- (д) профил стазе садржи или значајан број успона (углавном за трке узбрдо) или успона/спуштања (за трке узбрдо и низбрдо код којих су старт и циљ на истој надморској висини).
- (е) просечни нагиб треба да буде најмање 5% (или 50 м по 1 км) и не сме прећи 20% (или 200 м по 1 км).
- (ф) највиша тачка трасе не сме бити виша од 3000 м надморске висине.
- (г) целокупна стаза мора бити јасно означена, укључујући ознаке километара.
- (х) природне препреке или тешке етапе на стази треба додатно обележити.

(и) мора бити обезбеђена детаљна мапа стазе, укључујући и њен профил, користећи следеће размере:

Висина: 1:10 000 (10 мм = 100 м)

Раздаљина: 1:50 000 (10 мм = 500 м)

Врсте планинских трка

2. (а) класична планинска трка

На првенствима се препоручују следећи основни услови у погледу дужине стазе и успона:

	Већином узбрдо		Трчање горе- доле	
	дужина	успон	дужина	успон
Сениори	12 км	1200 м	12 км	600/750 м
Сениорке	8 км	800 м	8 км	400/500 м
Старији јуниори	8 км	800 м	8 км	400/500 м
Старије јуниорке	4 км	400 м	4 км	200/250 м
Млађи јуниори	5 км	500 м	5 км	250/300 м
Млађе јуниорке	3 км	300 м	3 км	150/200 м

(б) планинска трка на већим дужинама.

Планинска трка на већим дужинама укључује трке на око 20 км до 42,195 км, са 4000 метара максималног успона. Учесници млађи од 18

година не би требало да учествују у такмичењима која су дужа од 25 км.

(ц) штафетне планинске трке.

(д) планинске трке на време.

Планинско трчање са појединачним стартом у интервалима се сматра трчањем на време. Редослед се утврђује на основу појединачних времена.

Старт трке

3. Знак за старт даје се пуцњем стартног пиштолја. Команде на старту су исте као за трке дуже од 400 м на стадиону (члан 162.2 (б) Правила). На тркама у којима учествује велики број такмичара даје се упозорење такмичарима 5 минута, 3 минута и један минут пре старта трке.

Стартни боксови се постављају за екипне трке и чланови исте екипе се постављају једни иза других. У осталим тркама, такмичари се постављају на начин који је одредио организатор. После команде “на места” стартер мора да утврди да нико од такмичара не додирује стопалом (или било којим другим делом тела) стартну линију или тло испред ње и тек тада даје знак за почетак трке.

Безбедност и здравље

4. Организациони одбор у такмичењима планинског трчања мора да обезбеди сигурност такмичара и службених лица.

Станице за освежење и окрепу

5. Вода и друга средства за окрепу морају бити на располагању такмичарима на старту и циљу свих трка. Додатне станице за освежење (са водом и сунђерима) морају бити обезбеђене на одговарајућим местима дуж трасе ако дужина и тежина стазе и временски услови то захтевају.

Одвијање трке

6. Ако главни судија закључи, на основу изјаве судије или судије на стази или на други начин, да је такмичар у току трке напустио обележену трасу и на тај начин скратио стазу коју је требало прећи, такмичар ће бити дисквалификован.

Члан 252

Трчање у природи

Стаза

1. (а) трчање у природи се одржава на различитом неуређеном терену (укључујући неуређене путеве, шумске стазе и уске пешачке стазе) у природном окружењу у отвореном простору (као што су планине, пустиње, шуме или равнице) које су углавном земљани путеви.
(б) деонице са макадамом или бетоном су прихватљиве, али треба да буду минимално заступљене за жељену стазу и не смеју прелазити 20% од укупне дужине стазе. Не би требало поставити границу дужине или промене надморске висине.

- (ц) организатори треба, пре почетка трке, да објаве дужину стазе и укупни успон и пад трасе која мора бити измерена. Они морају обезбедити мапу и детаљни профил трасе, заједно са описом техничких потешкоћа са којима ће се такмичари сусрести у току трке.
- (д) траса треба да представља одлику терена на којем се трчи.
- (е) траса треба да буде обележена на такав начин да такмичари добију довољно информација да могу да је пређу без скретања са ње.

Опрема

- 2. (а) трчање у природи не прецизира употребу одређене технике или специфичне опреме.
- (б) организатор може, ипак, да наметне или препоручи обавезну сигурносну опрему која се може применити у условима који се могу очекивати или који су могући у току трке. То ће омогућити такмичару да избегне опасне ситуације или, у случају незгоде, да да знак за узбуну и безбедно сачека долазак помоћи.
- (ц) прекривач за заштиту од хладноће (преживљавање), звиждалька, резерва воде и хране, су минимални елементи које сваки такмичар треба да има.
- (д) ако организатор одобри, такмичари могу користити штапове, као што су штапови за пешачење.

Старт трке

- Знак за старт даје се пуцњем стартног пиштоља. Команде на старту су исте као за трке дуже од 400 м на стадиону (члан 162.2 (б) Правила). На тркама у којима учествује велики број такмичара даје се упозорење такмичарима 5 минута, 3 минута и један минут пре старта трке.

Безбедност и здравље

- Организациони одбор мора да обезбеди сигурност такмичара и службених лица и мора имати конкретан план трке за здравље, безбедност и спасавање, укључујући и начине којима ће обезбедити помоћ такмичарима и осталим учесницима у опасности.

Станице за помоћ

- Пошто је трчање у природи засновано на самодовољности, сваки такмичар би требао бити самосталан између станица за помоћ у смислу одевања, комуникације, хране и пића. У складу са тим, станице за помоћ би требале бити доволно удаљене једна од друге према плану организатора тако да се поштује самосталност такмичара, али и узимајући у обзир здравље и безбедност такмичара.

Одвијање трке

- Ако главни судија закључи, на основу изјаве судије или судије на стази или на други начин, да је такмичар у току трке напустио обележену трасу и на тај начин скратио стазу коју је требало прећи,

такмичар ће бити дисквалификован.

7. Помоћ се може само пружити на станицама за помоћ.
8. Организатори сваке трке у природи треба да објаве специфичне пропозиције које одређују услове под којима ће такмичар бити кажњен или дисквалификован.

ДЕО X - СВЕТСКИ РЕКОРДИ

Члан 260 **Светски рекорди**

Признавање и потврда рекорда

1. Рекорд мора бити постигнут у регуларном (бона фиде) такмичењу, прописно организованом и на време најављеном и одобреној од стране националне федерације чланице ИААФ-а на чијој се територији такмичење одржава у складу са Правилима ИААФ-а. У индивидуалним дисциплинама морају регуларно (бона фиде) наступити најмање три такмичара, или најмање две екипе ако је у питању трка штафета. Осим за дисциплине скокова и бацања које су спроведене у складу са чланом 147 Правила, рекорд се неће потврдити ако је постигнут у мешовитом такмичењу.
2. ИААФ прихвата следеће категорије светског рекорда:
  - (а) Светски рекорди;
  - (б) Светски јуниорски рекорди;
  - (ц) Светски рекорди у дворани;
  - (д) Светски јуниорски рекорди у дворани.

Напомена (I): За потребе ових Правила, осим ако контекст захтева другачије, светски рекорд се односи на све категорије рекорда по овом члану Правила.

Напомена (II): Светски рекорди по члану 260.2 (а) Правила ће препознавати најбољи одобрени резултат који је постигнут на било ком објекту

који је одговарајући по члановима 260.12 или 260.13 Правила.

3. Такмичар (или такмичари у случају трке штафета) који је постигао светски рекорд мора:
  - (а) имати право наступа на такмичењу у складу са правилима ИААФ-а;
  - (б) бити под јурисдикцијом земље чланице ИААФ-а;
  - (ц) услучају наступа који је поднесен по члану 260.2 (б) или (д), осим ако је такмичаров датум рођења претходно утврђен од стране ИААФ-а, потврдити датум рођења пасошем, изводом из књиге рођених или сличним званичним документом чију копију, ако није расположива да се дода службеном обрасцу за пријаву рекорда, такмичар или његова национална федерација морају да доставе ИААФ-у без одлагања;
  - (д) у случају трка штафета, мора имати право наступа за једну Националну федерацију у сагласности са чланом 5.1. Колонија, која није самостални члан ИААФ-а, се у смислу ових Правила сматра делом земље чланице.
  - (е) по завршетку дисциплине бити подвргнут допинг контроли спроведеној у складу са важећим правилима и ИААФ пропозицијама за антидопинг који су у том тренутку на снази. Узорак за допинг контролу мора бити послан на анализу у лабораторију са акредитацијом Светске анти-допинг агенције (WADA). Резултати контроле се шаљу канцеларији ИААФ-а и они постају део

документације неопходне за признавање рекорда. У случају да резултати контроле узорка показују нарушавање правила о допингу, као и у случају када контрола није вршена, ИААФ неће признати резултат за светски рекорд.

Напомена (I): Када је у питању рекорд у штафетној трци, сви чланови екипе морају бити подвергнути контроли.

Напомена (II): У случају да такмичар изјави да је у периоду пре постизања светског рекорда користио средства или технике забрањене по тада важећим прописима ИААФ-а, тада се, а на основу става Комисије за медицинска питања и контролу допинга, његов резултат више неће сматрати светским рекордом ИААФ-а.

4. Када је рекорд једнак или бољи од постојећег светског рекорда, национална федерација земље у којој је рекорд постигнут треба да, без одлагања, прикупи све информације неопходне за признавање рекорда од стране ИААФ-а. Ниједан резултат се не сматра светским рекордом пре него што буде званично признат од стране ИААФ-а. Национална федерација треба одмах да обавести ИААФ да намерава да предложи резултат за признавање за светски рекорд
5. Рекорд мора бити једнак или бољи од службеног светског рекорда у дисциплини, признатог од стране ИААФ-а. У случају изједначења рекорда, нови резултат има потпуно исти статус као онај први постигнут.

6. Попуњени службени образац за признавање рекорда мора бити достављен канцеларији ИААФ-а у року од 30 дана од дана постизања рекорда. У случају да се предлог односи на страног такмичара (или екипу у случају трке штафета), копија попуњеног обрасца се у истом року шаље његовој националној федерацији.

Напомена: Овај образац се може добити у канцеларији ИААФ-а или скринут са сајта ИААФ-а.

7. Национална федерација земље у којој је резултат постигнут подноси ИААФ-у, поред попуњеног службеног обрасца за признавање рекорда, и:
  - (а) штампани програм такмичења (или програм у електронском облику),
  - (б) комплетне резултате дисциплине, укључујући све информације који се захтевају овим чланом;
  - (ц) у случају рекорда у дисциплинама трчања где се користи аутоматско мерење времена, снимак фото-финиша трке и слике нултог контролног теста;
  - (д) све друге информације које се захтевају овим чланом Правила, када их има, или би требало да их има.

8. Као рекорд могу бити признати резултати постигнути у квалификационом такмичењу, у додатној борби за одређивање победника у случају једнаког најбољег резултата у скоку увис и у скоку са мотком, у такмичењу проглашеним неважећим (по члану 125.7 или 146.4 (б) Правила) и у појединачним

дисциплинама вишебоја, без обзира да ли такмичар заврши такмичење у вишебоју или не.

9. Председник и генерални секретар ИААФ-а су овлашћени да заједно признају светске рекорде. Ако код њих постоји извесна сумња у погледу признавања рекорда, случај се предаје на одлучивање Савету ИААФ-а.
10. Када је светски рекорд службено признат, ИААФ ће:
  - (а) о томе обавестити федерацију чији је такмичар члан, федерацију која је поднела предлог за признавање рекорда и одговарајућу континенталну атлетску асоцијацију;
  - (б) обезбедити службене плакете за светски рекорд које уручује носиоцима;
  - (ц) допунити службену листу светских рекорда сваки пут када нови рекорд буде признат. Ова листа представља резултате такмичара или екипа које ИААФ сматра најбољим у датом тренутку у свакој од признатих дисциплина наведених у члановима 261, 262, 263 и 264 Правила;
  - (д) формално објавити (циркуларним писмом чланицама) службену листу светских рекорда са стањем на дан 1. јануара сваке године.
11. У случају када предложени резултат није признат за рекорд, ИААФ даје разлоге за непризнавање рекорда.

Посебни услови

12. Осим за дисциплине трчања на путу:

- (а) рекорд мора бити постављен на отвореном или покривеном атлетском борилишту атестираном од стране ИААФ-а или на месту где се спроводи такмичење по члану 140 Правила или, кад је то примењиво, по члану 149.2.
- (б) у дисциплинама трчања на 200 м и дужим рекордом може бити признат само ако је постигнут на стадиону са кружном стазом не дужом од 402,3 м (440 јарди), при чему старт трке мора бити у оквиру кружног дела стазе. Ово ограничење не важи за трке са препекама када је водена препрека постављена са спољне стране уобичајене атлетске стазе од 400 м;
- (ц) рекорд у дисциплини која се одвија на кружној стази мора да буде регистрован на стази чији полу пречник линије трчања не прелази 50 м, осим у случајевима када кривина има два различита полу пречника. У том случају на дужи од два лука кривине не сме отпадати више од 60° кривине од 180° .
- (д) рекорд у дисциплинама трчања ван стадиона може бити постигнут искључиво на стазама које одговарају члану 160 Правила.

13. За светске рекорде у дворани:

- (а) рекорд мора бити постигнут у атлетској дворани атестираној од стране ИААФ-а или на том месту

где се одвија такмичење, које одговара условима из чланова 211 и 213 Правила, ако је то могуће;

- (б) у дисциплинама трчања на 200 м и дужим, кружна стаза не сме прелазити номиналну дужину од 201,2 м (220 јарди);
- (ц) рекорд може бити признат на кружној стази чија је номинална дужина мања од 200 м, под условом да раздаљина која се трчи одговара дозвољеном одступању за ову дужину стазе;
- (д) свака права стаза (без кривина) мора да буде у складу са чланом 212 Правила.

14. За признавање светских рекорда у дисциплинама трчања и такмичарског ходања, следећи услови који се тичу мерења резултата морају бити испуњени:

- (а) време мора бити мерено од стране службених мерилаца времена или одобреним потпуно аутоматским и фото-финиш уређајем (за који је нулти контролни тест урађен у складу са чланом 165.19 Правила) или транспондер уређајем (види члан 165.24 Правила);
- (б) за трке закључно са 800 м (укључујући 4x200 м и 4x400 м), само резултати мерени одобреним потпуно аутоматским фото-финиш уређајем, а у складу са одговарајућим одредбама члана 165 Правила, могу бити признати за светски рекорд;
- (ц) за трке закључно са 200 м, морају бити приложени подаци о брзини ветра, мерени у складу са одредбама чланова 163.8 до 163.13

Правила. Рекорд не може бити признат ако је средња брзина ветра у смеру трчања прелазила 2 м/с;

- (д) рекорд неће бити признат ако је такмичар прекршио члан 163.3 Правила.
- (е) за трке закључно са 400 м (укључујући штафете 4×200 м и 4×400 м) по члановима 261 и 263 Правила, стартни блокови такмичара морају бити повезани са апаратом за контролу старта одобреним од стране ИААФ-а, у складу са чланом 161.2 Правила. Времена реакције такмичара на старту морају бити добијена и приказана на резултатима дисциплине.

15. За трке на више дужина у истој трци:

- (а) трка мора бити најављена и одржана само на једну дужину;
- (б) трке на одређену дужину могу бити комбиноване са тркама у којима се мери даљина пређена за одређено време (нпр. трка на 20000 м може бити комбинована са трком на 1 сат, види члан 164.3 Правила);
- (ц) дозвољено је да један такмичар постигне више рекорда у истој трци;
- (д) дозвољено је да више такмичара постигне више разних рекорда у истој трци;

(е) такмичару међутим неће бити признат рекорд на крају стази (постигнут у пролазу) ако није завршио пуну дужину трке.

16. За светске рекорде у тркама штафета:

Време постигнуто од стране такмичара прве деонице трке штафета не може бити предложено за признавање за рекорд.

17. Светски рекорд у дисциплинама скокова и бацања:

- (а) мора бити мерен од стране троје квалификованих судија помоћу оверене калибрисане челичне пантљике или метра или помоћу одобреног електронског уређаја чија је тачност претходно потврђена у складу са чланом 148 Правила.
- (б) у дисциплинама скок удаљ и троскок, морају бити приложени подаци о брзини ветра, мерени у складу са члановима 184.10, 184.11 и 184.12 Правила. Рекорд не може бити признат ако је средња брзина ветра у смеру залете прелазила 2 m s^{-1} ;
- (ц) у дисциплинама скокова и бацања више рекорда може бити постигнуто током истог такмичења од стране једног или више такмичара, при чему сваки резултат признат за рекорд мора бити једнак или бољи од важећег рекорда у том тренутку;
- (д) у дисциплинама бацања, коришћене справе се морају проверити пре такмичења, сагласно члану 123 Правила. Ако Главни судија уочи у

току дисциплине да је резултат изједначен или бољи од рекорда, он ће одмах обележити коришћену справу и провериће да ли она и даље одговара Правилима или има неких промена карактеристика. Наравно, ова справа се мора проверити још једном по завршетку дисциплине, у складу са чланом 123 Правила.

18. За признавање светских рекорда у дисциплинама вишебоја морају бити задовољени претходно наведени услови за сваку појединачну дисциплину осим када су у питању дисциплине у којима се мери брзина ветра где мора бити задовољен следећи услов: средња брзина ветра током целог вишебоја, добијена као збир брзина ветра свих дисциплина у којима се брзина ветра мери, подељена са бројем дисциплина, не сме прелазити $+2 \text{ m s}^{-1}$.
19. За светске рекорде у дисциплинама ходања, најмање троје судија, који су са ИААФ листе или Континенталне листе међународних судија за ходање, морају бити задужени за дисциплину у току такмичења и морају потписати предлог за рекорд.
20. За светске рекорде у дисциплинама такмичарског ходања на путу:
  - (а) трасу трке треба да измере један или више мерилаца стазе које одређује ИААФ са "А" или "Б" лиценцом ИААФ-а/АИМС-а. Они морају доставити ИААФ-у, по захтеву, одговарајући извештај о мерењу и друге информације које захтева овај члан Правила.

- (б) круг не сме бити краћи од 1 км, нити дужи од 2 км.
Старт и циљ могу бити на стадиону.
- (ц) мерилац стазе, који је претходно измерио стазу, или неко квалификовано службено лице које је одредио мерилац стазе са копијом документације са детаљима званичног мерења стазе, мора да потврди да су такмичари ходали предвиђеном, измереном стазом која је измерена и документована од стране службеног мериоца стазе.
- (д) траса стазе мора бити проверена (то јест, поново измерена) не много пре одржавања трке, на сам дан трке или што је пре могуће после одржавања трке. То треба да изврши неки други мерилац са лиценцом "А" или "Б" од оних који су вршили првобитна мерења;

Напомена: Ако су стазу измерила најмање два мериоца са лиценцом "А", или један са лиценцом "А" а један са лиценцом "Б", неће бити захтевана додатна провера тачности мерења (поновно мерење), како би захтевао члан 260.20 (д).

- (е) светски рекорди у дисциплинама ходања на путу постигнути на међудистанцима, морају задовољавати услове из члана 260 Правила. Међудистанце морају бити измерене, снимљене и затим обележене у току процеса мерења трасе и морају бити потврђене у складу са чланом 260.20 (д) Правила;

21. За светске рекорде у дисциплинама трчања на путу:

- (а) траса трке мора бити измерена од стране једног или више мерилаца стазе са "А" или "Б", лиценцом ИААФ-а/АИМС-а. Они морају доставити ИААФ-у, по захтеву, одговарајући извештај о мерењу и друге информације које захтева овај члан Правила.
- (б) тачке старта и циља стазе не смеју бити одмакнуте једна од друге више од 50% растојања трке, мерено дуж теоретске праве линије повучене између њих.
- (ц) укупни пад стазе између старта и циља трке не сме бити већи од 1:1000, тј. 1 метар по километру стазе (0,1%);
- (д) мерилац стазе, који је претходно измерио стазу, или неко квалификовано службено лице које је одредио мерилац стазе са копијом документације са детаљима званичног мерења стазе, мора да потврди да су такмичари трчали предвиђеном, измереном стазом која је измерена и документована од стране службеног мериоца стазе. То се уобичајено обезбеђује тако што се мерилац током трке налази у возилу које предводи такмичаре.
- (е) траса стазе мора бити проверена (то јест, поново измерена) не много пре одржавања трке, на сам дан трке или што је пре могуће после одржавања трке. То треба да изврши неки други мерилац са лиценцом "А" од оних који су вршили првобитна мерења;

Напомена: Ако су стазу измерила најмање два мериоца са лиценцом "А", или један са лиценцом "А" а један са лиценцом "Б", неће бити захтевана додатна провера тачности мерења (поновно мерење) у складу са чланом 260.21 (е).

- (ф) светски рекорди у дисциплинама трчања на путу постигнути на међудистанцима, треба да буду у складу са условима наведеним у члану 260 Правила. Међудистанце морају бити измерене, забележене и затим обележене у току процеса мерења трасе и треба да буду потврђене у складу са чланом 260.21 (е).
- (г) штафетна трка на путу у дужини маратона изводи се на деоницама од 5 км, 10 км, 5 км, 10 км, 5 км и 7,195 км. Деонице морају бити измерене, забележене и затим обележене у току мерења стазе са толеранцијом од $\pm 1\%$ од растојања етапе и потврђене у складу са чланом 260.21 (е) Правила.

Напомена: Препоручује се националним федерацијама и регионалним асоцијацијама да усвоје горенаведена правила за признавање својих рекорда.

Члан 261

Дисциплине у којима се признају светски рекорди

Потпуно аутоматско мерење времена (AMB)

Ручно мерење времена (PM)

Мерење времена Транспондером (TB)

Мушкарци

Дисциплине трчања, вишебоја и такмичарског ходања:

Само AMB:

Штафета: 4×100 м, 4×200 м, 4×400 м

100 м, 200 м, 400 м, 800 м, 110 м препоне, 400 м препоне

Вишебоји: десетобој

AMB или PM:

- 1000 м, 1500 м, 1 миља, 2000 м, 3000 м, 5000 м, 10000 м, 20000 м, 1 сат, 25000 м, 30000 м, 3000 м са препрекама
- Штафете: 4×800 м, 4×1500 м, дужа комбинована штафета
- Такмичарско ходање на стадиону: 20000 м, 30000 м, 50000 м

AMB или PM или TB:

- Трке на путу:
10 км, 15 м, 20 км, полумаратон, 25 км, 30 км, маратон, 100 км, штафета на путу (само у дужини маратона)
- Такмичарско ходање на путу: 20 км, 50 км

- Дисциплине скокова:
скок увис, скок мотком, скок удаљ, троскок
- Дисциплине бацања:
бацање кугле, бацање диска, бацање кладива,
бацање копља

Жене

Дисциплине трчања, вишебоји и такмичарско ходање:

Само АМВ:

- 100 м, 200 м, 400 м, 800 м, 100 м препоне, 400 м препоне
- Штафете: 4×100 м, 4×200 м, 4×400 м
- Вишебоји: седмобој, десетобој

АМВ или РМ:

- 1000 м, 1500 м, 1 миља, 2000 м, 3000 м, 5000 м, 10000 м, 20000 м, 1 сат, 25000 м, 30000 м, 3000 м са препрекама
- Штафета: 4×800 м, 4x1 500 м, дужа комбинована штафета
- Такмичарско ходање на стази: 10000 м, 20000 м, 50000 м*

АМВ или РМ или ТВ:

- Трке на путу: 10 км, 15 км, 20 км, полумаратон, 25 км, 30 км, маратон, 100 км, штафета на путу (само у дужини маратона)
- Такмичарско ходање на путу: 20 км, 50 км*

Напомена (I): Осим у такмичарском ходању, ИААФ ће водити две листе светских рекорда за жене у тркама на путу: светске рекорде постигнуте на такмичењима у мешовитим тркама и светске рекорде постигнуте у тркама за жене.

Напомена (II): Трке само за жене се могу извести тако да се направе одвојена стартна времена за мушкарце и жене. Разлика у времену старта треба да буде тако изабрана да спречава било какву могућност помоћи и мешања такмичара, нарочито у тркама које имају више од једног круга на истом делу стазе.

*Рекорди ће бити признавани од 31.децембра 2015 године.

- Дисциплине скокова: скок увис, скок мотком, скок удаљ, троскок
- Дисциплине бацања: бацање кугле, бацање диска, бацање кладива, бацање копља

Члан 262

**Дисциплине у којима се признају светски
јуниорски рекорди**

Потпуно аутоматско мерење времена (**AMB**)

Ручно мерење времена (**PM**)

Мерење времена Транспортером (**TB**)

Јуниори

Дисциплине трчања, вишебој и такмичарско ходање:

Само AMB:

- 100 м, 200 м, 400 м, 800 м, 110 м препоне, 400 м препоне
- Штафета: 4×100 м, 4×400 м
- Вишебој: десетобој

AMB или PM:

- 1000 м, 1500 м, 1 миља, 3000 м, 5 000 м, 10000 м, 3000 м са препрекама
- Такмичарско ходање на стази: 10000 м

AMB или PM или TB:

- Такмичарско ходање на путу: 10 км.
- Дисциплине скокова: скок увис, скок мотком, скок удаљ, троскок
- Дисциплине бацања: кугле, диска, кладива, копља

Јуниорке
Дисциплине трчања, вишебоја и такмичарског ходања:

Само **AMB**:

- 100 м, 200 м, 400 м, 800 м, 100 м препоне, 400м препоне
- Штафета: 4×100 м, 4×400 м
- Вишебоји: седмобој, десетобој*

AMB или PM:

- 1000 м, 1500 м, 1 миља, 3000 м, 5000 м, 10000 м, 3000 м са препрекама
- Такмичарско ходање на стази: 10000 км.

AMB или PM или TB:

- Такмичарско ходање на путу: 10 км.
- Дисциплине скокова: скок увис, скок мотком, скок удаљ, троскок
- Дисциплине бацања: кугле, диска, кладива, копља

* Признаје се ако је постигнуто више од 7300 бодова.

Члан 263

**Дисциплине у којима се признају светски рекорди
у дворани**

Потпуно аутоматско мерење времена (**AMB**)
Ручно мерење времена (**PM**)

Мушкарци

Дисциплине трчања, вишебоји и такмичарско ходање:

Само AMB:

- 50 м, 60 м, 200 м, 400 м, 800 м, 50 м препоне, 60 м препоне
- Штафете: 4×200 м, 4×400 м
- Вишебоји: седмобој

AMB или PM:

- 1000 м, 1500 м, 1 миља, 3000 м, 5000 м
- Штафета: 4×800 м
- Такмичарско ходање: 5000 м
- Дисциплине скокова: скок увис, скок мотком, скок удаљ, троскок
- Дисциплине бацања: кугла
-

Жене

Дисциплине трчања, вишебоји и такмичарско ходање:

Само AMB:

- 50 м, 60 м, 200 м, 400 м, 800 м, 50 м препоне, 60 м препоне

- Штафете: 4×200 м, 4×400 м
- Вишебој: петобој

AMB или PM:

- 1000 м, 1500 м, 1 миља, 3000 м, 5000 м
- Штафета: 4×800 м
- Такмичарско ходање: 3000 м
- Дисциплине скокова: скок увис, скок мотком, скок удаљ, троскок
- Дисциплине бацања: кугла

Члан 264

Дисциплине у којима се признају светски рекорди за јуниоре у дворани

Потпуно аутоматско мерење времена (**AMB**)
Ручно мерење времена (**PM**)

Јуниори

Дисциплине трчања и вишебој:

Само AMB:

- 60 м, 200 м, 400 м, 800 м, 60 м препоне
- Вишебој: седмобој

AMB или PM:

- 1000 м, 1500 м, 1 миља, 3000 м, 5000 м.
- Скокови: скок увис, скок мотком, скок удаљ, троскок
- Бацања: бацање кугле

Јуниорке
Дисциплине трчања и вишебој:

Само АМВ:

- 60 м, 200 м, 400 м, 800 м, 60 м препоне
- Вишебој: петобој

АМВ или РМ:

- 1000 м, 1500 м, 1 миља, 3000 м, 5000 м.
- Скокови: скок увис, скок мотком, скок удалъ, троскок
- Бацања: бацање кугле

САДРЖАЈ

Предговор Председника ИААФ.....	5
Предговор уредника.....	6
Напомена приређивача.....	7
Основни појмови.....	9

	члан	страна
ПОГЛАВЉЕ 1 – Међународна такмичења		
Међународна такмичења.....	1	19
Дозвола за организацију такмичења.....	2	21
Пропозиције међународних такмичења.....	3	24
Услови за наступ на међународним такмичењима.	4	24
Право представљања националне федерације.....	5	27
Исплате атлетичарима.....	6	31
Представници атлетичара.....	7	32
Оглашавање на међународним такмичењима.....	8	33
ПОГЛАВЉЕ 2 – Право наступа		
Дефиниција атлетичара са правом наступа.....	20	37
Ограничења права наступа.....	21	37
Забрана наступа на међународним и националним такмичењима	22	38
Лица која подлежу забрани права наступа.....	23	40
ПОГЛАВЉЕ 5 – Техничка Правила		
Општа одредба.....	100	45
ДЕО I – Службена лица и њихове дужности		
Међународна службена лица.....	110	46
Организациони делегат.....	111	47
Технички делегат.....	112	48
Медицински делегат.....	113	49
Делегат за допинг контролу.....	114	49
Контролори ИААФ (ITO), Контролори ИААФ за трке у природи, трке на путу и планинско трчање(ICRO).....	115	50
Међународне судије за спортско ходање ИААФ....	116	50
Међународни мерилац стазе.....	117	51
Међународни стартер и међународни судија за фото-финиш.....	118	51
Врховна судијска комисија.....	119	52

	члан	страна
Службена лица на такмичењу.....	120	53
Директор такмичења.....	121	55
Руководилац такмичења.....	122	56
Технички руководилац.....	123	56
Руководилац представљања дисциплина.....	124	57
Главне судије.....	125	57
Судије.....	126	61
Судије на стази за дисциплине трчања и такмичарског ходања.....	127	62
Мериоци времена , судије за фото-финиш и систем транспондера.....	128	63
Координатор старта, стартер и контролори старта.....	129	64
Помоћници стартера.....	130	67
Бројачи кругова.....	131	68
Секретар такмичења и Технички информациони центар (ТИЦ).....	132	68
Надзорник терена.....	133	71
Спикер.....	134	71
Службени мерилац стазе и борилишта.....	135	72
Мерилац брзине ветра.....	136	72
Судија за електронско мерење дужина.....	137	72
Судије у пријемном центру.....	138	73
Контролор за оглашавање на такмичењу.....	139	74
ДЕО II – Општа Правила за такмичења		
Атлетско борилиште.....	140	74
Старосне категорије и категорије полне припадности.....	141	75
Право наступа.....	142	77
Одећа и обућа такмичара и такмичарски бројеви..	143	80
Помоћ такмичарима.....	144	84
Дисквалификација такмичара.....	145	87
Протести и жалбе.....	146	89
Мешовита такмичења.....	147	93
Мерење на такмичењу.....	148	94
Признавање резултата.....	149	95
Видео снимање.....	150	96
Бодовање.....	151	96
	.....	
ДЕО III – Дисциплине трчања на стадиону		
Мерење атлетске стазе.....	160	97
Стартни блокови.....	161	99
Старт.....	162	101
Трке.....	163	108

	члан	страна
Циљ.....	164	114
Мерење времена и фото-финиш.....	165	115
Квалификационе трке, формирање група и жреб...	166	124
Случај једнаких резултата (ex аequo).....	167	134
Трке са препонама.....	168	135
Трке са препрекама (стиплчез).....	169	139
Трке штафета.....	170	143
 ДЕО IV – Дисциплине скокова и бацања		
А. Вертикални скокови – скок увис и скок мотоком.	180	151
Опште одредбе.....	.....	.....
Скок увис.....	181	162
Скок мотком.....	182	168
Б. Хоризонтални скокови - скок удаљ и троскок	183	172
Опште одредбе.....	184	179
Скок удаљ.....	185	183
Троскок.....	186	185
Ц. Бацања	187	188
Опште одредбе.....	.....	.....
Бацање кугле.....	188	201
Бацање диска.....	189	203
Заштитна мрежа за бацање диска.....	190	205
Бацање кладива.....	191	209
Заштитна мрежа за бацање кладива.....	192	212
Бацање копља.....	193	219
 ДЕО V – Вишебоји		
Такмичење у вишебојима.....	200	225
 ДЕО VI – Такмичења у дворани		
Примена правила за такмичења на.....	.....	.....
отвореном на такмичења у дворани.....	210	230
Покривена атлетска борилишта (дворане).....	211	230
Права стаза.....	212	232
Кружна стаза.....	213	233
Старт и циљ на кружном делу стазе.....	214	234
Распоредјивање, жребање у	.....	.....
квалификацијским тркама.....	215	237
Одећа, обућа и такмичарски бројеви.....	216	240
Трке са препонама.....	217	240
Трке штафета.....	218	241
Скок увис.....	219	242
Скок мотком.....	220	243
Хоризонтални скокови - скок удаљ и троскок.....	221	243

	члан	страна
Бацање кугле.....	222	243
Вишебоји.....	223	246
ДЕО VII – Дисциплине такмичарског ходања.....	.....	.....
Такмичарско ходање.....	230	247
ДЕО VIII – Трчање на путу		
Трке на путу.....	240	256
ДЕО IX – Трчање у природи (крос, планинско трчање и трчање у природи)		
Крос трке у природи.....	250	263
Планинско трчање.....	251	268
Трчање у природи.....	252	271
ДЕО X – Светски рекорди		
Светски рекорди.....	260	275
Дисциплине у којима се признају светски рекорди.	261	288
Дисциплине у којима се признају светски јуниорски рекорди.....	262	291
Дисциплине у којима се признају светски рекорди у дворани.....	263	293
Дисциплине у којима се признају светски рекорди за јуниоре у дворани.....	264	294

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд

796.42.093(062.13)

IAAF ([Monaco])

Правила за атлетска такмичења : превод из IAAF Competition Rules

2016-2017 / IAAF ; [превод са енглеског Драгана Вујовић]. - Београд :

Атлетски савез Србије, 2016 (Београд : Телеком Србија). - 300 стр. :

илустр. ; 21 cm

Тираж 500.

ISBN 978-86-902241-4-2

а) Атлетика - Такмичења - Правилници
COBISS.SR-ID 227887116

